

**TWEEJAARLIJKS VERSLAG OVER HET VRIJ AANVULLEND PENSIOEN VOOR
ZELFSTANDIGEN**

JUNI 2011

I. INLEIDING

Krachtens de artikelen 44, § 4, en 46, § 3, van de programmawet van 24 december 2002 (I) dient de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (hierna "FSMA" genoemd) om de twee jaar een verslag op te stellen over het vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen (verkort: "VAPZ")¹.

Uitgangspunt voor dat verslag zijn de antwoorden op een vragenlijst die werd voorgelegd aan alle verzekeringsondernemingen die levensverzekeringen aanbieden, en aan de drie instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die gespecialiseerd zijn in het aanbieden van aanvullende pensioenen aan zelfstandigen.

Die vragenlijst over het pensioenluik in de strikte zin van het woord, enerzijds, en het solidariteitsluik, anderzijds, behandelde uiteenlopende onderwerpen, zoals het aantal aangeslotenen, het bedrag van de bijdragen, de aangeboden prestaties, de beleggingsstrategie en het bedrag van de winstdeelnemingen.

In dit verslag worden de antwoorden op de vragenlijst voor de jaren 2008 en 2009² geanalyseerd en toegelicht, en worden de resultaten vergeleken met die van de vorige jaren, zodat de evolutie van het vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen kan worden gevolgd. Verder bevat dit verslag ook een statistische bijlage met grafieken en cijfergegevens.

II. KORTE SAMENVATTING VAN HET WETGEVEND KADER

WAPZ is de grondslag voor het aanvullend pensioen voor zelfstandigen

De WAPZ, de wettelijke grondslag voor het aanvullend pensioen voor zelfstandigen, is op 1 januari 2004 in werking getreden. De wet is genomen met het oog op de hervorming van het vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen, vooral dan op het vlak van het vroegere alleenverkooprecht van de sociale verzekeringskassen met betrekking tot de opbouw van het aanvullend pensioen.

Die hervorming was nodig om, net als voor de werknemers, ook voor de zelfstandigen de opbouw van een aanvullend pensioen te democratiseren door hun toetreding tot sociale pensioenovereenkomsten aan te moedigen en de verschillende bestaande regelingen inzake het aanvullend pensioen voor zelfstandigen te harmoniseren.

Vroegere specifieke regelingen voor bepaalde vrije beroepen

Daarbij moest er ook worden op toegezien dat de bestaande regelingen voor bepaalde vrije beroepen niet in het gedrang kwamen. De Orde van advocaten en de Orde van notarissen hadden immers al lang³ een voorzorgskas opgericht ten behoeve van hun leden, zodat zij een aanvullend pensioen konden genieten. Daarnaast hadden de Ordes ook een akkoord onderhandeld over de fiscale aftrekbaarheid van de aan de beroepskas gestorte bijdragen.

¹ De vorige verslagen zijn beschikbaar op de website van de FSMA: www.fsma.be.

² Voor 2009 hebben 27 pensioeninstellingen aangegeven VAPZ- en/of RIZIV-overeenkomsten aan te bieden.

³ Respectievelijk de Voorzorgskas voor Advocaten in 1951 en het Aanvullend Pensioenfonds van het Notariaat in 1976.

Conform de wet van 9 augustus 1963 tot instelling en organisatie van een regeling voor verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, als gewijzigd bij de wet van 27 juni 1969, konden ook de geneesheren, tandartsen en apothekers een eigen verzorgingskas oprichten. In de praktijk heeft dit tot de oprichting van twee beroepskassen⁴ geleid.

Diezelfde wet van 27 juni 1969 heeft verder ook een specifiek sociaal statuut ingevoerd voor de geneesheren, de tandartsen en de apothekers, waarbij werd voorzien in een tegemoetkoming door het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering (hierna "RIZIV" genoemd) in de opbouw van een aanvullend pensioen of een verzekering "gewaarborgd inkomen".

Eerste stap naar een vrij aanvullend pensioen

Vervolgens heeft het koninklijk besluit van 26 maart 1981 in het koninklijk besluit nr. 72 van 10 november 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen, een revolutionair artikel 52bis ingevoegd, dat de eerste stap vormde naar het VAPZ zoals wij dat nu kennen.

Voortaan was expliciet bepaald dat de zelfstandigen op vrijwillige basis bijdragen konden storten aan hun sociale verzekeringskas voor de opbouw van een aanvullend pensioen. De sociale verzekeringskas vormde daarbij enkel de schakel tussen de zelfstandige en de verzekeringsonderneming waaraan de verzekeringskas de individuele levensverzekeringspremie stortte in naam van de zelfstandige. De bedragen waren beperkt tot een bepaald percentage van de beroepsinkomsten.

Die eerste VAPZ-regeling vormde de aanzet tot de huidige regeling die op 1 januari 2004 werd ingevoerd door de WAPZ.

Sinds 2004: de WAPZ

De WAPZ beperkt zich tot de opbouw van een aanvullend pensioen en/of een overlevingspensioen, eventueel aangevuld met verschillende solidariteitsprestaties. Het invaliditeitsrisico is uit het toepassingsgebied van de WAPZ uitgesloten, wegens zijn eigen fiscale regeling.

Zoals voorheen, staat het de zelfstandige in hoofd- of bijberoep vrij om al dan niet een aanvullend pensioen op te bouwen. Bovendien kan hij voortaan ook zelf kiezen bij welke pensioeninstelling (verzekeringsonderneming of instelling voor bedrijfspensioenvoorziening) hij zijn aanvullend pensioen opbouwt. Ook kan hij van de ene pensioeninstelling naar de andere overstappen, wat voor vrije concurrentie binnen de sector zorgt.

Er zijn twee types vrije aanvullende pensioenovereenkomsten voor zelfstandigen (hierna "VAPZ-overeenkomsten" genoemd):

Gewone overeenkomsten

- de gewone pensioenovereenkomsten die pensioenvoordelen of voordelen bij overlijden aanbieden en waaraan de zelfstandige 8,17% van zijn beroepsinkomsten mag besteden, zonder daarbij evenwel een jaarlijks geïndexeerd maximumbedrag te mogen overschrijden⁵;

⁴ De Voorzorgskas voor Geneesheren in 1970 en de Voorzorgskas voor Apothekers in 1981.

⁵ Dat maximumbedrag bedroeg € 2.686,05 voor 2008 en € 2.781,06 voor 2009.

Sociale overeenkomsten

- de sociale pensioenovereenkomsten die, naast de klassieke pensioenvoordelen en/of voordelen bij overlijden, ook bijkomende voordelen bieden, zoals de financiering van het aanvullend pensioen tijdens bepaalde inactiviteitsperiodes, de vergoeding in de vorm van een rente bij inkomstenverlies of de betaling van een forfaitaire vergoeding in bepaalde gevallen⁶.

De zelfstandige mag 9,40% van zijn beroepsinkomsten gebruiken voor de opbouw van een sociaal pensioen, zonder daarbij echter een jaarlijks geïndexeerd maximumbedrag⁷ te mogen overschrijden, waarbij - als tegenprestatie - minstens 10% van de totale bijdrage voor het solidariteitsluik moet worden gebruikt.

Het solidariteitsluik mag door de pensioeninstelling of door een andere instelling worden beheerd.

Ongeacht het type pensioenovereenkomst waarvoor wordt geopteerd, en voor zover de zelfstandige de door de wetgever vastgestelde maximumpercentages niet overschrijdt, worden de gestorte bijdragen voor de opbouw van een aanvullend pensioen gelijkgesteld met socialezekerheidsbijdragen die als dusdanig aftrekbaar zijn van de beroepsinkomsten⁸.

RIZIV-statuut

Naast het VAPZ, dat toegankelijk is voor alle zelfstandigen en door de WAPZ wordt beheerd, bestaat er ook een sociaal of RIZIV-statuut dat wordt geregeld bij artikel 54 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994⁹, en dat aan bepaalde zorgverleners is voorbehouden.

Krachtens het RIZIV-statuut komen apothekers, geneesheren, tandartsen en kinesitherapeuten onder bepaalde voorwaarden in aanmerking voor een RIZIV-tegemoetkoming in de premies of bijdragen die worden gestort in het kader van overeenkomsten die - bij invaliditeit, pensionering of overlijden - renten, pensioenen of een kapitaal waarborgen. Het kan daarbij zowel gaan om een overeenkomst "gewaarborgd inkomen" als om een aanvullende pensioenovereenkomst met een solidariteitsluik. Enkel de aanvullende pensioenovereenkomsten met een solidariteitsluik vallen onder de toepassing van de WAPZ en komen bijgevolg in dit verslag aan bod.

Typisch voor die regeling is dat zij, mits naleving van bepaalde voorwaarden, toegankelijk is voor alle personen die een van voornoemde medische activiteiten uitoefenen, ongeacht of zij zelfstandigen, werknemers of zelfs statutaire personeelsleden zijn.

⁶ Voor een beschrijving van die voordelen wordt verwezen naar het koninklijk besluit van 15 december 2003 tot vaststelling van de solidariteitsprestaties verbonden met de sociale pensioenovereenkomsten.

⁷ Dat maximumbedrag bedroeg € 3.088,96 voor 2008 en € 3.199,76 voor 2009.

⁸ De bijdragen voor het aanvullend pensioen mogen echter alleen van de beroepsinkomsten worden afgetrokken als de zelfstandige zijn socialezekerheidsbijdragen heeft betaald.

⁹ Zoals met name gewijzigd bij de programmawet van 24 december 2002.

Het bedrag van de RIZIV-tegemoetkoming valt buiten de in de WAPZ vastgestelde bijdragebeperking. De betrokken medische beroepen kunnen, met andere woorden, bijdragen aan een aanvullende pensioenovereenkomst met een solidariteitsluik via de RIZIV-tegemoetkoming, alsook, zoals alle andere zelfstandigen, aan een aanvullende pensioenovereenkomst waaraan al dan niet een solidariteitsluik is verbonden.

Het begrip "RIZIV-overeenkomst" verwijst in dit verslag naar de aanvullende pensioenovereenkomsten met een solidariteitsluik die via de RIZIV-tegemoetkoming worden gefinancierd, met uitzondering van de overeenkomsten "gewaARBorgd inkomen".

Aangezien het hier om overeenkomsten "aanvullend pensioen" met een solidariteitsluik gaat, vallen zij binnen het toepassingsgebied van de vragenlijst en worden zij, in het kader van dit verslag, in beginsel dan ook als "sociale" overeenkomsten opgenomen.

III. METHODOLOGIE

Concreet is dit tweejaarlijks verslag opgesteld op basis van de door de betrokken pensioeninstellingen (27 verzekeringsondernemingen en 3 instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening) overgelegde gegevens. Daartoe wordt jaarlijks aan het einde van het eerste halfjaar van het jaar dat volgt op de periode waarop de gegevens betrekking hebben (X+1), een vragenlijst naar de pensioeninstellingen gestuurd. Doorgaans slagen die instellingen erin de gevraagde gegevens voor het einde van de maand september van het jaar X+1 terug te sturen.

Toch worden die gegevens pas na een grondig onderzoek van de antwoorden voor het betrokken jaar én voor de vorige jaren geacht volledig en correct te zijn.

Zodra de gegevens als volledig en correct worden beschouwd, kan de FSMA starten met de opstelling van het tweejaarlijks verslag en de van bijbehorende statistische bijlagen.

De opstelling van het verslag neemt nogal wat tijd in beslag, waardoor het pas aan het einde van het eerste halfjaar van het jaar X + 2 als definitief kan worden beschouwd. Zo handelt dit tweejaarlijks verslag over 2008 en 2009.

Zoals aangekondigd in het vorige verslag, werd de vragenlijst herwerkt om zo een grotere coherentie tussen de antwoorden van de pensioeninstellingen te bewerkstelligen. Bovendien werd gevraagd om de bijdragen te splitsen volgens het soort overeenkomst (i.e. VAPZ- of RIZIV-overeenkomst).

Wij willen de pensioeninstellingen hierbij bedanken, omdat het zonder hun gewaardeerde medewerking onmogelijk geweest zou zijn dit tweejaarlijks verslag op te stellen.

IV. ANALYSE VAN HET PENSIOENLUIK

Hoofdstuk I. Deelnemers aan het vrij aanvullend pensioen

Inleiding

Traditioneel worden verschillende categorieën van VAPZ-deelnemers onderscheiden:

- Actieve aangeslotenen betalen een bijdrage*
 - de actieve aangeslotenen of de aangeslotenen die in de loop van het jaar een VAPZ-bijdrage of -premie hebben betaald aan de betrokken pensioeninstelling;
- Slapende aangeslotenen betalen geen bijdrage*
 - de slapende aangeslotenen of de aangeslotenen die in het verleden wel een VAPZ-overeenkomst met de betrokken pensioeninstelling hebben gesloten, maar die in de loop van het jaar geen bijdrage of premie aan die instelling hebben betaald¹⁰;
- Rentegenieters: begunstigden*
 - de rentegenieters of de aangeslotenen die de pensioenleeftijd hebben bereikt en VAPZ-prestaties ontvangen in de vorm van een rente. Tot deze groep behoren ook de begunstigden die een overlevings- of wezenrente genieten.

1. Algemene evolutie van de aangeslotenen

Stijging van het aantal aangeslotenen met 97% op 5 jaar

Alle categorieën samen beschouwd (dus actieven, slapers én rentegenieters) bleken eind 2009 in totaal 397.492 zelfstandigen een VAPZ-overeenkomst te hebben gesloten ; 278.326 van die overeenkomsten bleken door actieven te zijn afgesloten. Sinds 2005, het eerste jaar waarin cijfers werden opgetekend, is het aantal aangeslotenen - met 97% - dus fors gestegen.

Dekkingspercentages van 42% en 30%

Onderzoek van de populatie actieve aangeslotenen wijst uit dat het dekkingspercentage bij de zelfstandigen, ongeacht of daarbij wordt gekeken naar de populatie zelfstandigen in hoofdberoep dan wel naar de volledige populatie zelfstandigen, de voorbije 4 jaar constant is gestegen en eind 2009 respectievelijk 42% en 30% bedroeg.

Dit wijst op een groeiende belangstelling voor het vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen.

2. Categorieën van aangeslotenen

278.326 actieve aangeslotenen in 2009

De volledige populatie van aangeslotenen (actieven, slapers en rentegenieters) blijkt jaar na jaar gestaag te zijn gegroeid, hoewel die groei wel wat stagneert. De populatie actieven is op 5 jaar effectief bijna verdubbeld en was eind 2009 goed voor 278.326 aangeslotenen.

De categorie van de slapers kende de sterkste groei

Toch is het de categorie van de slapers die op die 5 jaar het sterkst is gegroeid. In 2009 vertegenwoordigde zij bijna één derde van alle aangeslotenen. In dat verband is enige voorzichtigheid geboden omdat

¹⁰ Bepaalde zelfstandigen kunnen bij verschillende pensioeninstellingen dus als "slaper" geregistreerd staan, bijvoorbeeld als zij verschillende VAPZ-overeenkomsten hebben afgesloten, maar slechts aan één instelling bijdragen betalen.

met "slaper" wordt verwezen naar iedere persoon die tijdens het desbetreffende jaar geen bijdrage of premie heeft betaald aan de betrokken pensioeninstelling. Aangezien het een zelfstandige echter vrijstaat een pensioeninstelling te kiezen, is het mogelijk dat hij door één of meer pensioeninstellingen tot de slapers wordt gerekend, terwijl een andere instelling hem als actief beschouwt.

Over de jaren heen kende de categorie van de rentegenieters een lichte terugval: de vraag om de prestaties in rente te betalen, is immers relatief klein (zie Hoofdstuk III. Pensioenprestaties). Slechts 8 pensioeninstellingen tellen effectief rentegenieters onder hun aangeslotenen.

De verhouding tussen actieve en slapende aangeslotenen verschilt van de ene pensioeninstelling tot de andere, waarbij het aantal actieve aangeslotenen tussen 58% en 100% kan schommelen. Die verhouding wordt in de eerste plaats bepaald door de "anciënniteit" van de pensioenovereenkomst. Bij een vergelijkbaar aantal actieve aangeslotenen is het immers zo dat hoe ouder een pensioenregeling is, hoe sterker de slapende aangeslotenen vertegenwoordigd zijn.

De meeste pensioeninstellingen hebben geen rentegenieters onder hun aangeslotenen

Ook de verhouding van de rentegenieters kan sterk variëren van de ene pensioeninstelling tot de andere: de meeste pensioeninstellingen tellen geen rentegenieters onder hun aangeslotenen, en bij de 8 pensioeninstellingen waarbij dat wel zo is, schommelt hun aantal van 0,01% tot 37%.

3. Leeftijd van de aangeslotenen

Bij de actieve aangeslotenen is het aantal min-25-jarigen met 75% gestegen

Wordt de evolutie van het aantal aangeslotenen binnen de verschillende leeftijdscategorieën bekeken, dan blijkt de jongste leeftijdscategorie, i.e. de aangeslotenen jonger dan 25 jaar, het sterkst te zijn gegroeid (+75%). Dit lijkt erop te wijzen dat de aangeslotenen zich steeds vroeger om hun toekomst gaan bekommeren. Daarna volgt de leeftijdscategorie van de 55-64-jarigen (+28 %), wat ook wijst op de vergrijzing van de populatie actieve aangeslotenen.

62% van de actieve aangeslotenen in de leeftijdscategorie van de 35-54-jarigen

Wanneer de volledige groep van de VAPZ-aangeslotenen wordt bekeken, dan blijkt de veroudering van de populatie echter goed te worden opgevangen. De verschillende leeftijdscategorieën zijn immers nagenoeg even sterk vertegenwoordigd binnen de populatie van de actieve aangeslotenen. De grootste leeftijdscategorie is die van de 35-44-jarigen. Zij vertegenwoordigt 31,5% van de actieve aangeslotenen en is dus iets groter dan de categorie van de 45-54-jarigen, die zo'n 31% van de populatie actieve aangeslotenen vertegenwoordigt.

De leeftijdscategorieën van de jongste (i.e. min-25-jarigen) en de oudste aangeslotenen (i.e. 65-plussers) zijn, met respectievelijk 1,69% en 0,68%, het minst sterk vertegenwoordigd.

Die vaststellingen stemmen *grosso modo* overeen met de verdeling in leeftijdscategorieën binnen de populatie van de zelfstandigen : daar zijn de grootste leeftijdscategorieën die van de 35-44-jarigen en de 45-54-jarigen die respectievelijk 27,85% en 27,46% vertegenwoordigen, terwijl de min-25-jarigen en de 65-plussers - met respectievelijk 3,12% en 6,69% - de kleinste leeftijdscategorieën zijn.

Voor een vergelijkend onderzoek van de gegevens over de leeftijdscategorieën in combinatie met de gegevens over het geslacht van de aangeslotenen, wordt verwezen naar punt 4 hieronder.

4. Geslacht van de aangeslotenen

*Verhouding mannen-
vrouwen: 2/3-1/3*

Wanneer alle onderzochte jaren samen worden bekeken, stemt de man-vrouwverhouding binnen de totale groep aangeslotenen overeen met de man-vrouwverhouding binnen de populatie zelfstandigen in hoofd- en bijberoep, namelijk 2/3 - 1/3.

De man-vrouwverhouding evolueert overigens nauwelijks binnen de totale groep aangeslotenen: zo steeg het aantal vrouwen over de betrokken periode van 5 jaar met amper 0,80%.

Analyse van de man-vrouwverhouding per categorie van aangeslotenen wijst uit dat die verhouding bij de populatie slapers en bij de populatie actieve aangeslotenen nagenoeg overeenstemt, hoewel de mannen toch iets talrijker zijn bij de populatie slapers (66% versus 66,76%).

Rentegenieters: 52% vrouwen

De vrouwen zijn daarentegen - met zo'n 52% - sterk vertegenwoordigd bij de rentegenieters. Die oververtegenwoordiging kan wellicht worden verklaard door het bestaan van overlevingspensioenen en door de hogere levensverwachting bij vrouwen.

Wanneer de gegevens over de leeftijd worden geanalyseerd in combinatie met de gegevens over het geslacht van de aangeslotenen, blijken er op dat vlak verschillen te bestaan.

*85% mannen in de
leeftijdscategorie van de
actieve aangeslotenen
ouder dan 65*

Worden alle leeftijdscategorieën samen bekeken, dan zijn de mannen effectief sterker vertegenwoordigd, hoewel er tussen de categorieën onderling toch verschillen bestaan. Zo stijgt de mannelijke populatie met de leeftijd, meer bepaald van 57% bij de min-25-jarigen tot bijna 85% bij de 65-plussers. Overigens blijkt de man-vrouwverhouding over de jaren heen evenwichtiger te worden, aangezien er bij de VAPZ-aangeslotenen steeds meer vrouwen zijn.

Ook bij de zelfstandigen zijn de vrouwen minder sterk vertegenwoordigd in de hogere leeftijdscategorieën: terwijl zij binnen de leeftijdscategorie van de min-25-jarigen 40% vertegenwoordigen, maken zij bij de 65-plussers slechts 28% uit.

Overigens is de spreiding in functie van de leeftijdscategorieën binnen de mannelijke en de vrouwelijke populatie niet helemaal identiek: bij de mannelijke populatie vertegenwoordigen de 45-54-jarigen ongeveer één derde, gevolgd door de categorie van de 35-44-jarigen.

*Vrouwelijke populatie
doorgaans jonger
dan mannelijke*

Bij de vrouwelijke populatie zijn het daarentegen de 35-44-jarigen die ongeveer één derde vertegenwoordigen, gevolgd door de categorie van de 45-54-jarigen. Wat de actieve VAPZ-aangeslotenen betreft, is de mannelijke populatie effectief doorgaans ouder dan de vrouwelijke populatie.

Wat de totale populatie van de zelfstandigen betreft, kan een belangrijke ondervertegenwoordiging van de leeftijdscategorieën van de min-25-jarigen en de 65-plussers, alsook een aanzienlijke oververtegenwoordiging van de leeftijdscategorie van de 35-54-jarigen worden vastgesteld.

Ook als enkel naar de vrouwelijke of de mannelijke populatie wordt gekeken, blijken dezelfde leeftijdscategorieën over- en ondervertegenwoordigd te zijn, met dien verstande dat bij de vrouwen de 55-64-jarigen ondervertegenwoordigd zijn, terwijl dat bij de mannen de 25-34-jarigen zijn.

Hoofdstuk II. Bijdragen

Inleiding

Bijdrage: maximum 8,17% van de beroepsinkomsten met een absoluut maximum van € 2.781,06

Nuttig om weten is dat het vrij aanvullend pensioen op vrijwillige basis wordt opgebouwd door de zelfstandigen. Voor een gewoon vrij aanvullend pensioen mag een zelfstandige een bedrag storten dat geplafonneerd is op 8,17% van zijn beroepsinkomsten, met als absoluut maximum € 2.686,05 voor 2008 en € 2.781,06 voor 2009.

Voor een aanvullende pensioenovereenkomst met een solidariteitsluit wordt dit percentage echter opgetrokken tot 9,40% van de beroepsinkomsten, met als absoluut maximum € 3.088,96 voor 2008 en € 3.199,76 voor 2009.

Het staat de zelfstandige dus vrij om al dan niet een bijdrage te storten voor het aanvullend pensioen. Verder bepaalt hij zelf vrij het bedrag, binnen de fiscaal toegestane grenzen, waarbij zijn bijdrage echter niet minder dan € 100¹¹ en niet meer dan voornoemde maxima mag bedragen.

Bepaalde zelfstandigen met een medisch beroep kunnen bovendien in aanmerking komen voor een RIZIV-tegemoetkoming¹² die in een aanvullende pensioenovereenkomst met solidariteitsluit of een verzekeringsovereenkomst "gewaarborgd inkomen" moet worden gestort.

Bij de opstelling van dit verslag werd een onderscheid gemaakt tussen persoonlijke bijdragen en RIZIV-tegemoetkomingen.

¹¹ Hoewel het principieel verboden is bijdragen van minder dan € 100 te storten, blijken in de praktijk bij bepaalde pensioeninstellingen die bijvoorbeeld de maandelijkse betaling van de premie aanvaarden, toch dergelijke bijdragen van minder dan € 100 te worden gestort.

¹² De RIZIV-tegemoetkoming voor de medische beroepen, die bestemd is voor een RIZIV-overeenkomst, i.e. een aanvullende pensioenovereenkomst met een solidariteitsluit, bedroeg voor 2008 € 3.595,10 voor de geneesheren die van rechtswege geconventioneerd zijn voor al hun prestaties, € 1.935,13 voor de geneesheren die geconventioneerd zijn voor een deel van hun prestaties, € 1.954,68 voor de tandartsen, tussen € 1.234,58 en € 2.469,17 voor de apothekers en € 1.332,91 voor de kinesitherapeuten. Voor 2009 bedroeg die tegemoetkoming € 4.103 voor de geneesheren die van rechtswege geconventioneerd zijn voor al hun prestaties, € 2.018 voor de geneesheren die geconventioneerd zijn voor een deel van hun prestaties, € 2.039,12 voor de tandartsen, tussen € 1.287,91 en 2.575,84 voor de apothekers en € 1.390,49 voor de kinesitherapeuten.

1. VAPZ-bijdragen

27% van de actieve aangeslotenen betaalt een bijdrage van meer dan € 2.500

Uit de studie blijkt dat 27% van de actieve aangeslotenen een bijdrage betaalt van meer dan € 2.500, en bovendien blijkt een aanzienlijk aantal aangeslotenen, nl. 20%, een bijdrage te betalen tussen € 500 en € 1.000. De derde categorie naar orde van grootte is - met meer dan 15% - de categorie van bijdragen tussen € 1.000 en € 1.500. De onderlinge verdeling tussen de verschillende categorieën bleef de laatste 5 jaar relatief stabiel.

De algemene tendens blijft aanhouden: gelet op de regels voor de bepaling van het bedrag van de bijdrage, kan uit het feit dat bijna 40% van de zelfstandigen met een aanvullend pensioen een bijdrage van meer dan € 2.000 storten, worden afgeleid dat het in hoofdzaak zelfstandigen met een hoog inkomen zijn die een vrij aanvullend pensioen opbouwen. Ook de "middenklasse" wordt zich echter steeds bewuster van de noodzaak om een aanvullend pensioen op te bouwen, wat trouwens blijkt uit de omvang van de categorieën van bijdragen van € 500 tot € 1.500.

2. RIZIV-tegemoetkomingen

45% van de RIZIV-tegemoetkomingen bedroeg meer dan € 2.500

De studie toont ook aan dat bijna de helft (45%) van de RIZIV-tegemoetkomingen meer dan € 2.500 bedraagt. Dit kan worden verklaard door het feit dat de artsen de grootste categorie vormen van de medische beroepen die een RIZIV-tegemoetkoming ontvangen (45 %). Bij volledige subsidiëring ontvangen zij een tegemoetkoming van meer dan € 4.000.

De tweede categorie van bijdragen - die van € 1.000 tot € 1.500 - vertegenwoordigt bijna één vijfde van de RIZIV-tegemoetkomingen. Die categorie stemt overeen met de toegekende tegemoetkoming voor kinesitherapeuten en deeltijdse apothekers.

3. Onderzoek van het totaalbedrag van de bijdragen ten opzichte van de technische voorzieningen

Het totaalbedrag van de bijdragen steeg met € 60.000.000 tussen 2007 en 2008

Tegen de achtergrond van de stijging van het aantal actieve aangeslotenen, kan ook een stijging van het totaalbedrag van de bijdragen worden opgetekend. Die stijging - met zo'n 16% - bedroeg € 60.000.000 tussen 2007 en 2008 en kon in hoofdzaak worden toegeschreven aan het feit dat de RIZIV-tegemoetkomingen in het verslag werden verwerkt. Tussen 2008 en 2009 steeg het totaalbedrag slechts met zo'n € 1.500.000.

Het gemiddelde bedrag van de bijdragen, dat wordt verkregen door het totaalbedrag van de bijdragen te delen door het aantal actieve aangeslotenen, is in 2009 licht gestegen tot € 1.743.

Meer dan € 4 miljard aan technische voorzieningen

Het totaalbedrag van de technische voorzieningen voor alle VAPZ- en RIZIV-overeenkomsten is de voorbije jaren gestegen - in 2009 steeg dat bedrag zelfs vrij fors - en heeft de drempel van € 4 miljard overschreden. Ook het gemiddelde bedrag per aangeslotene steeg jaar na jaar - met in 2009 zelfs een sterke stijging - en bedraagt € 14.477 per aangeslotene.

Hoofdstuk III. Pensioenprestaties

Inleiding

De VAPZ-overeenkomsten bieden doorgaans pensioenprestaties in de vorm van een kapitaal. Daarnaast zijn er echter ook VAPZ-overeenkomsten die pensioenprestaties bieden in de vorm van een rente. Bij een pensioenprestatie in de vorm van een kapitaal voorziet de WAPZ¹³ voor de aangeslotene overigens in de mogelijkheid om de omzetting van dat kapitaal in rente te vragen, met de bedoeling de renteformule te promoten.

1. Gepensioneerden

In 2009 ontving 19% van de gepensioneerde zelfstandigen een VAPZ

In 2009 ontvingen 3.101 gepensioneerde zelfstandigen, of zo'n 19% van de 16.084 zelfstandigen die dat jaar met pensioen gingen¹⁴, een vrij aanvullend pensioen. Toch is er op dat vlak een zekere evolutie merkbaar: in 2006 bedroeg dat percentage immers nog maar 14%. Verder moet ook worden opgemerkt dat het aantal gepensioneerde zelfstandigen sterk schommelt van het ene jaar tot het andere: 12.958 in 2006 tegenover 21.885 in 2008.

Het aantal begunstigden van pensioenprestaties steeg op 5 jaar met meer dan 70%

In absolute cijfers is het aantal begunstigden van pensioenprestaties de voorbije 5 observatiejaren met meer dan 70% gestegen.

2. Type prestaties

95% van de prestaties wordt uitgekeerd in kapitaal

Een overgrote meerderheid van de gepensioneerden (95%) ontving een prestatie in kapitaal, terwijl het aantal gepensioneerden dat de omzetting van kapitaal in rente vroeg, erg beperkt was (+/- 1,5%). De omzetting van kapitaal in rente kent dus amper succes. De nieuwe rentegenieters vertegenwoordigen op hun beurt 3,5% van de gepensioneerden. In 2009 waren zij overigens talrijker dan in 2008: 3,5% tegenover 2,36%. Ook moet worden opgemerkt dat de rentegenieters bij 5 pensioeninstellingen waren geconcentreerd.

Hoewel het aantal nieuwe rentegenieters, i.e. gepensioneerden die in 2009 voor het eerst een rente genoten, beperkt bleef tot 110, kwam het totaal aantal gepensioneerden dat in 2009 een rente genoot, toch uit op 3.275 (Hoofdstuk I. Deelnemers aan het vrij aanvullend pensioen).

4 pensioeninstellingen hebben nog geen pensioenprestaties uitgekeerd

Het aantal pensioeninstellingen dat geen pensioenprestaties heeft uitgekeerd, daalt met de tijd: slechts 4 pensioeninstellingen hebben nog geen pensioenprestaties uitgekeerd, wat overeenstemt met 15% van de pensioeninstellingen.

3. Bedrag van de prestaties

Het totaalbedrag van de in kapitaal uitgekeerde pensioenprestaties steeg met 88% tussen 2006 en 2008

Tussen 2006 en 2008 is het totaalbedrag van de in kapitaal uitgekeerde pensioenprestaties - met 88% - fors gestegen, waarna het in 2009 licht is gedaald (-0,7%). Toch blijft het totaalbedrag - € 65 miljoen - nog steeds zeer aanzienlijk.

¹³ Artikel 50 van de WAPZ.

¹⁴ Bron: Rijksdienst voor Pensioenen.

*Gemiddeld bedrag van de in
kapitaal uitgekeerde
pensioenprestaties:
€ 22.284*

Het gemiddelde bedrag per gepensioneerde die een prestatie in kapitaal ontvangt, is - na een stijging in 2006 en 2007 - beginnen dalen in 2008. Die daling heeft zich ook in 2009 voortgezet. Het gemiddelde kapitaalbedrag bedroeg € 22.284 in 2009.

Die daling kan worden verklaard door het feit dat de WAPZ de regeling inzake aanvullende pensioenen heeft gedemocratiseerd en toegankelijk heeft gemaakt voor de zelfstandigen. Mede daardoor zijn die zich bewust geworden van de noodzaak om een VAPZ-overeenkomst te sluiten, om hun pensioen zo in zekere zin veilig te stellen. Dat verklaart waarom in 2004, het jaar waarin de WAPZ in werking is getreden, talrijke overeenkomsten zijn gesloten, ook door zelfstandigen die al een zekere leeftijd hadden bereikt. Daardoor is de looptijd van die overeenkomsten soms trouwens vrij kort en het bedrag van de prestaties vrij beperkt.

*Gemiddeld jaarlijks
bedrag van de in rente
uitgekeerde
pensioenprestaties:
€ 4.666*

In 2008 en 2009 schommelde het totaalbedrag van de prestaties in rente slechts lichtjes en bedroeg zo'n € 15 miljoen, wat voor 2009 een gemiddelde jaarlijkse rente van € 4.666 opleverde. Dat jaarlijkse rentebedrag is sinds 2006 met 31% gestegen.

Wat de nieuwe rentes betreft, i.e. de rentes die voor het eerst in het betrokken jaar zijn uitgekeerd, kan echter een aanzienlijke schommeling worden vastgesteld tussen 2008 en 2009: terwijl het aantal nieuwe rentegenieters verdubbelde, daalde het aan hen uitgekeerde totaalbedrag fors. Zo kregen de betrokken rentegenieters in 2009 een gemiddeld bedrag van € 1.335 uitgekeerd, terwijl dat in 2008 nog € 4.096 bedroeg.

Wat tot slot de omzetting van kapitaal in rente betreft, is er zeker geen sprake van enthousiasme. Jaarlijks zijn er immers slechts zo'n vijftigtal personen die de omzetting in rente vragen. Het totaalbedrag dat in rente wordt omgezet, is tussen 2006 en 2009 echter sterk gestegen tot zo'n € 6 miljoen, wat neerkomt op een gemiddeld bedrag van € 114.865.

Hoofdstuk IV. Beleggingen

Inleiding

In dit hoofdstuk worden de beleggingen van de pensioeninstellingen van naderbij bekeken. Wat de VAPZ-overeenkomsten betreft, moet echter worden opgemerkt dat de meeste pensioeninstellingen actief zijn in het kader van tak 21, en dat de pensioeninstellingen dus een gewaarborgd rendementspercentage op de overeenkomsten bieden, eventueel verhoogd met een winstdeelname, en dit in tegenstelling tot de in het kader van tak 23 gesloten overeenkomsten, waarvan de waarde schommelt in functie van de onderliggende activa. Er bestaat dus geen rechtstreeks verband tussen het gewaarborgd rendement van de overeenkomsten en het rendement van de beleggingen.

1. Beleggingsbeleid

Net als bij de opstelling van de vorige verslagen wordt ervan uitgegaan dat de spreiding van de beleggingen, zoals die blijkt uit de samenvattende staat van de dekkingswaarden die de pensioeninstellingen aan de NBB en de FSMA dienen te bezorgen in het

kader van het prudentieel toezicht op respectievelijk de verzekeringsondernemingen en de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, een goede indicatie geeft van hun beleggingsbeleid.

Alleen de pensioeninstellingen die, voor de activa met betrekking tot hun VAPZ-overeenkomsten, een ander beleggingsbeleid voeren dan voor de activa met betrekking tot hun andere producten "leven", werden verzocht om de spreiding van hun beleggingen met betrekking tot hun VAPZ-overeenkomsten mee te delen, conform de in voornoemde samenvattende staat vermelde categorieën. Daaruit blijkt dat de helft van de pensioeninstellingen de activa met betrekking tot hun VAPZ-overeenkomsten op dezelfde wijze beleggen als de activa met betrekking tot hun portefeuille "leven".

Daarnaast werd ook gepeild naar de voornemens van de pensioeninstellingen in verband met een eventuele aanpassing van hun beleggingsstrategie. Slechts 5 pensioeninstellingen maken gewag van zo'n aanpassing van hun beleggingsstrategie: sommige instellingen willen hun blootstellingsrisico beperken, terwijl bij andere instellingen een ALM-studie aan de basis ligt van de wijziging van hun beleggingsstrategie.

Verder moet ook worden opgemerkt dat bepaalde pensioeninstellingen een verschillend beleggingsbeleid voeren voor de verschillende types VAPZ-overeenkomsten die zij aanbieden: dit verklaart overigens waarom bij 27 pensioeninstellingen 34 verschillende soorten beleggingsbeleid kunnen worden onderscheiden.

Beleggingsbeleid: 70% in obligaties en 17,50% in aandelen

Voor alle pensioeninstellingen samen blijken de VAPZ-beleggingen voor 70% uit obligaties en voor 17,50% uit aandelen te bestaan, terwijl de rest gespreid is over andere beleggingen, vastgoed, liquide middelen en verzekeringen/herverzekeringen. Het percentage van de obligaties is in 2009 dus gestegen, wellicht als reactie op de financiële crisis.

Onderzoek van de beleggingen in functie van de technische voorzieningen die zij geacht worden te dekken¹⁵, heeft uitgewezen dat de beleggingsinstellingen met de meeste en die met de minste technische voorzieningen in 2009 minder in obligaties hebben belegd, terwijl het in 2008 nog zo was dat hoe omvangrijker de technische voorzieningen waren, hoe meer er in obligaties werd belegd.

In 2009 bleek - in tegenstelling tot 2008 - dat hoe meer er in obligaties werd belegd, hoe hoger het nettorendement van de beleggingen lag.

Als de beleggingen tot slot in het licht van het aantal aangeslotenen worden bekeken, blijken de pensioeninstellingen met het hoogste aantal aangeslotenen in 2009 meer dan de andere pensioeninstellingen in de restcategorie van de "andere" beleggingen te hebben belegd, die met name de liquide middelen omvat.

¹⁵ Hier wordt rekening gehouden met het niveau van de technische voorzieningen van elke pensioeninstelling, waardoor het mogelijk wordt tot een gewogen gemiddelde van de beleggingen te komen.

2. Rendement van de beleggingen

De pensioeninstellingen werden naar zowel het bruto- als het nettorendement van hun beleggingen gevraagd. Voor de bepaling van hun nettorendement dienden de pensioeninstellingen het rendement van hun beleggingen te berekenen na aftrek van alle kosten¹⁶, i.e. instap- en uitstapkosten, beheerkosten, taks op de beursverrichtingen, ...

*Rendement van de
beleggingen ligt tussen
-0,89% en 18,17%*

In 2009 bedroeg het gemiddelde brutorendement 5,31%. Dat gemiddelde rendement is echter weinig representatief, omdat het sterk schommelde tussen -0,89% en 18,17%. Verder moet ook worden opgemerkt dat het rendement bij de meeste pensioeninstellingen (beleggingsbeleid bij 88% van de pensioeninstellingen) minder dan 7,60% bedroeg. Dat de rendementen zo sterk van elkaar verschillen, kan worden verklaard door het ontbreken van een vastomlijnde definitie van het begrip "rendement". De in dit hoofdstuk vermelde cijfers dienen dan ook eerder als een raming te worden beschouwd.

*Qua rendement van de
beleggingen was 2009 beter
dan 2008*

Qua rendement van de beleggingen scoorde 2009 beter dan 2008, het jaar van de financiële crisis, toen het gemiddelde brutorendement -1,05% bedroeg en sterk schommelde van de ene instelling tot de andere (tussen -28% en +7,42%); bovendien waren 15 van de 37 onderzochte rendementen negatief.

Doorgaans bedraagt het verschil tussen netto- en brutorendement zelden meer dan 1%.

Onderzoek van de correlatie tussen rendement en beleggingsbeleid wijst uit dat de portefeuilles die voor meer dan 70% uit obligaties waren samengesteld, in 2009 de hoogste rendementen opleverden.

In 2008 waren het daarentegen de portefeuilles die voor minder dan 40% uit obligaties waren samengesteld, die de hoogste rendementen opleverden.

3. Ethische aspecten

De meeste pensioeninstellingen gaven aan aandacht te hebben voor ethische aspecten en hun aantal is nog gestegen tussen 2008 en 2009.

Hoofdstuk V. De pensioenovereenkomst

Inleiding

Om de inhoud van het voorliggend tweejaarlijks verslag te verbeteren werd aan de pensioeninstellingen gevraagd om per aangeboden product een aantal gegevens te verstrekken, namelijk het gewaarborgd rendement, de toekenningscriteria, het gemiddelde percentage van de toegekende winstdeelneming en de kostenstructuur.

Op te merken valt dat vele producten, hoewel zij nog worden beheerd door de pensioeninstellingen, niet langer op de markt worden

¹⁶ Hiermee worden niet de kosten ten laste van de aangeslotenen, maar de aan de beleggingen verbonden kosten bedoeld.

aangeboden, onder meer door de wetswijzigingen in verband met de gewaarborgde rentevoet. Zij geven evenwel nog steeds recht op een winstdeelneming.

1. Gewaarborgd rendementpercentage

Om het rendement te beoordelen dat door de pensioeninstellingen wordt gewaarborgd of beloofd, dient allereerst een onderscheid te worden gemaakt tussen de verzekeringsondernemingen en de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

De verzekeringsondernemingen hebben de mogelijkheid om VAPZ-overeenkomsten aan te bieden, hetzij in het kader van tak 21 met een gewaarborgd rendement waarvoor een wettelijk minimum¹⁷ is vastgelegd, hetzij in het kader van tak 23, zonder gewaarborgd rendement. Uit de enquête blijkt dat er geen enkele verzekeringsonderneming is die VAPZ-overeenkomsten aanbiedt in het kader van tak 23.

*Sommige overeenkomsten
genieten nog een
gewaarborgd rendement van
4,75%*

De VAPZ-overeenkomsten worden dus door de verzekeringsondernemingen aangeboden in het kader van tak 21, met een gewaarborgd rendement. Met andere woorden, wanneer aan een verzekeringsonderneming een premie wordt gestort waarvoor een gewaarborgd rendement geldt, zal dit rendementpercentage voor die premie blijven gelden gedurende de hele looptijd van de pensioenovereenkomst, hoewel er voor later gestorte premies een ander gewaarborgd rendementpercentage kan worden toegepast. Een gevolg hiervan is dat er nog een aantal vóór 1 juli 1999 afgesloten pensioenovereenkomsten zijn die een gewaarborgd rendement van 4,75% bieden.

Dit verklaart waarom de gewaarborgde rendementen in tak 21 schommelen tussen 0% en 4,75%.

Sinds de inwerkingtreding van de nieuwe prudentiële wetgeving voor de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, is er voor deze drie instellingen niet langer voorzien in een gewaarborgd minimumrendement¹⁸.

¹⁷ Het gewaarborgd maximumrendement dat een verzekeringsonderneming mocht aanbieden, was destijds vastgesteld bij koninklijk besluit. Tot 1 juli 1999 bedroeg dit maximumrendement, ook de referentierentevoet genoemd, 4,75%. Na deze datum werd deze referentierentevoet teruggeschoefd tot 3,75% (artikel 24 van het koninklijk besluit van 14 november 2003 betreffende de levensverzekeringsactiviteit). Voor levensverzekeringsverrichtingen van lange duur wordt de referentierentevoet sinds de inwerkingtreding van de wet van 8 juni 2007 vastgesteld door de FSMA.

¹⁸ Het koninklijk besluit van 5 april 1995 werd opgeheven bij koninklijk besluit van 12 januari 2007 betreffende het prudentiële toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening. Tot 1 januari 2007 waren de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening verplicht om een gewaarborgd rendement aan te bieden waarvan het minimum was vastgelegd bij koninklijk besluit (artikel 11 van het koninklijk besluit van 5 april 1995 betreffende de activiteiten van de pensioenkasen bedoeld in artikel 2, § 3, 4° van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen). De prestaties die de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening boden, mochten aldus niet lager zijn dan de gekapitaliseerde waarde van het niet voor de dekking van het risico verbruikte deel van de bijdragen berekend met een rentevoet van 4,75% en dit tot 25 november 1999; na die datum met een rentevoet van 3,75% (artikel 11 van het voormelde koninklijk besluit verwees naar de maximumreferentierentevoet voor levensverzekeringsverrichtingen van lange duur, vastgesteld

In 2009 boden twee instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening een rendement van 3% voor de gestorte bijdragen, terwijl de derde met een systeem van vaste prestaties werkte, namelijk een prestatie op de einddatum van de overeenkomst.

In dit verband wijzen wij erop dat de WAPZ in een waarborg van 0% voorziet voor alle VAPZ-overeenkomsten, ongeacht de pensioeninstelling waarbij de overeenkomst is afgesloten¹⁹.

*Gemiddeld rendement
aangeboden in 2009: 2,72%*

Het gemiddeld rendement dat door alle pensioeninstellingen samen werd aangeboden bedroeg 2,84 % in 2008 en 2,72% in 2009. Kijken we naar de cijfers van 2005, dan bedroeg het gemiddeld rendement 3,04%. Er is dus jaar na jaar een daling van het gemiddeld rendement merkbaar.

*60% van de overeenkomsten
bieden
rendementspercentages
tussen 2,50% en 3,25%*

Door de jaren heen kan een toename worden vastgesteld van het aantal overeenkomsten die een rendementspercentage van 0% en 2,50% bieden. Bovendien bieden meer dan 60% van de overeenkomsten een rendementspercentage tussen 2,50% en 3,25%.

2. Winstdeelnemingen

2.1. Toekenningscriteria

De toegekende winstdeelnemingen voor individuele levensverzekeringen kaderen in een globaal plan voor deling in de winsten van de pensioeninstellingen. De effectief toegekende winstdeelnemingspercentages voor de overeenkomsten met betrekking tot het jaar X worden goedgekeurd door de algemene vergadering die in de loop van het jaar X + 1 plaatsvindt. Er kan enkel een winstdeelneming worden toegekend als het resultaat van het boekjaar het toelaat.

*1/3 van de instellingen
koppelt geen voorwaarde
aan toekenning van een
winstdeelneming*

Meer dan een derde van de pensioeninstellingen vermeldt dat aan alle overeenkomsten een onvoorwaardelijk winstdeelneming wordt toegekend.

Sommige instellingen bepalen echter dat de overeenkomst in voege moet zijn, hetzij op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan de toekenning van de winstdeelneming, hetzij op het ogenblik dat de beslissing wordt genomen om een winstdeelneming toe te kennen.

Andere instellingen eisen dat er in de loop van het jaar een minimumbijdrage is gestort of dat er een minimaal reservebedrag is bereikt. Sommige instellingen kennen een grotere winstdeelneming toe als er een tweede plafond wordt overschreden voor de bijdrage of de reserve.

Tot slot zijn er een aantal instellingen die de toekenning van een winstdeelneming afhankelijk stellen van het bedrag van de theoretische afkoopwaarde, van de bijdragebetaling in de laatste drie jaar of van de duur van de overeenkomst, die dan langer dan 5 jaar moet zijn.

door de uitvoeringsbesluiten van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen).

¹⁹ Artikel 47, tweede lid van de WAPZ.

De toekenningscriteria zijn doorheen de jaren niet gewijzigd.

2.2. Gemiddeld percentage van de toegekende winstdeelneming

Net als bij het vorige verslag, hebben wij uiteenlopende antwoorden gekregen over het gemiddeld percentage van de toegekende winstdeelnemingen: sommige instellingen vermelden een winstdeelnemingspercentage dat gekoppeld is aan het gewaarborgd rendement, terwijl andere een gemiddelde winstdeelnemingspercentage opgeven voor alle overeenkomsten samen.

Heel wat pensioeninstellingen streven naar eenzelfde globaal rendement voor hun pensioenovereenkomsten. Hierdoor is de winstdeelneming vaak afhankelijk van het gewaarborgde rendementspercentage: hoe hoger dit percentage, hoe lager de toegekende winstdeelneming. Er zijn evenwel uitzonderingen.

Hoe lager het gewaarborgd rendementspercentage, hoe hoger de winstdeelneming

De hoogste winstdeelnemingen worden doorgaans toegekend aan de VAPZ-overeenkomsten die slechts een gewaarborgd rendementspercentage van 0% bieden. De koppeling van het winstdeelnemingspercentage aan het gewaarborgd rendementspercentage leidt er in de praktijk toe dat de overeenkomsten die vóór 1999 zijn afgesloten, m.a.w. met een gewaarborgd rendement van 4,75%, de eerste overeenkomsten zijn waaraan geen winstdeelneming meer wordt toegekend.

In 2008 geen winstdeelneming voor 70% van de overeenkomsten

In 2008 werd karig omgesprongen met het uitkeren van winstdeelnemingen: 70% van de VAPZ-overeenkomsten kreeg geen winstdeelneming toegekend. In 2009 verbeterde deze situatie enigszins en werd voor 40% van de VAPZ-overeenkomsten een winstdeelneming uitgekeerd.

Gemiddeld globaal rendement in 2009: 3,37% waarvan 0,5% winstdeelnemingen

Ook het gemiddelde winstdeelnemingspercentage is tussen 2008 en 2009 gestegen van 0,33% tot 0,57%. Aldus kon in 2009 een gemiddeld globaal rendement worden opgetekend dat hoger lag dan in 2008, namelijk 3,37% in plaats van 3,21%.

3. Kostenstructuur

Volgens de FSMA wordt met het begrip “kosten”, de kosten bedoeld die ten laste komen van de aangeslotene, met name in de vorm van toeslagen.

In de vragenlijst werden 5 types²⁰ van kosten onderscheiden: de inningskosten, de instapkosten, de inventaristoelagen, de forfaitaire bedragen en als restcategorie, de overige kosten.

²⁰ Deze opsplitsing volgt het voorbeeld van de geldende wetgeving voor de verzekeringsondernemingen. Het koninklijk besluit van 14 november 2003 betreffende de levensverzekeringsactiviteit onderscheidt immers verschillende types van toeslagen naargelang de verrichtingen al dan niet gekoppeld zijn aan een beleggingsfonds. Voor verrichtingen die niet verbonden zijn met een beleggingsfonds zijn dit inventaristoelagen (toeslag bestemd voor de dekking van de veiligheid en de beheerkosten verbonden aan de verbintenissen), acquisitietoelagen (toeslag bestemd voor de dekking van de kosten die verbonden zijn aan het verwerven, afsluiten of verhogen van de verzekerde prestaties van een contract, en voorafgaandelijk verbruikt aan de vestiging van de prestaties waarop hij betrekking heeft) en inningstoelagen (toeslag bestemd voor de

Grote verschillen in de sector op het vlak van kosten

De antwoorden leiden ons jaar na jaar tot dezelfde conclusie: zowel het bedrag van de kosten als de berekeningswijze ervan verschilt sterk van de ene pensioeninstelling tot de andere, en zelfs binnen eenzelfde pensioeninstelling treden er verschillen op tussen de diverse types van pensioenovereenkomsten, wat onder meer toe te schrijven valt aan de kosten van commissies.

Op te merken valt dat de kostenberekeningswijze doorgaans toegankelijker is bij de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die gespecialiseerd zijn in het vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen.

De meest gehanteerde formule voor de inningstoelagen en de instapkosten bestaat uit een heffing van 6%. Bij vele instellingen schommelt dit percentage evenwel tussen 2% en 8% (voor 65% van de pensioenovereenkomsten), ook al rekenen bepaalde instellingen geen instapkosten aan of slechts een miniem percentage, terwijl andere een hoger percentage vragen (tot 15,50% in 2008). De commissies belopen soms zelfs tot 20%.

Daarbovenop houden sommige instellingen een forfaitair bedrag in op elke betaling (gaande van € 0,25 tot € 15). Andere instellingen verhogen het bedrag van de bijdrage dan weer met een percentage dat schommelt naargelang de opsplitsing in schijven van de bijdrage.

De inventaristoelagen verschillen heel sterk: ze worden uitgedrukt in % van het kapitaal overlijden of in een % van de reserves.

Nood aan harmonisatie en vereenvoudiging van de kostenstructuur

Het is dus moeilijk om uit te maken wat het totaalpakket is aan kosten die allen ten laste komen van de aangeslotenen en bijgevolg om een vergelijking te maken tussen de verschillende pensioeninstellingen. Onze conclusie luidt dat de kostenstructuur nog lang niet geharmoniseerd is voor de verschillende pensioeninstellingen. Bovendien moeten wij vaststellen dat de regels die van toepassing zijn voor de kosten ontoegankelijk blijven voor de niet-deskundigen.

Hoofdstuk VI. Diversen

1. Afkoopvergoeding

Doorgaans afkoopvergoeding van 5% van de reserves met een daling van 1% over de laatste 5 jaren

De afkoopvergoeding is het bedrag dat de pensioeninstelling eventueel inhoudt als de aangeslotene zijn VAPZ-overeenkomst afkoopt. Onder “afkoop” dient de opzegging van de pensioenovereenkomst vóór de vervaldatum te worden verstaan, waarbij de verworven reserves al dan niet aan een andere pensioeninstelling worden overgedragen

De meeste pensioeninstellingen rekenen hun aangeslotenen een afkoopvergoeding van 5% van de reserves aan. Tijdens de laatste 5 jaar vóór de afloop van de pensioenovereenkomst wordt deze vergoeding over het algemeen met 1 % per jaar verlaagd. Dit stemt grotendeels

dekking van de kosten die verbonden zijn aan het innen van de premies). Voor de verrichtingen verbonden met een beleggingsfonds is dit een toeslag voor het beheer van dit fonds, een instaptoeslag en een uitstaptoeslag.

overeen met de wettelijk toegestane²¹ maximum afkoopvergoeding voor levensverzekeringsovereenkomsten. Vaak wordt ook voor een variante op die formule geopteerd, waarbij de vergoeding tijdens de laatste 50 maanden met één promille wordt verlaagd. Als het percentage, ingevolge het beginsel van de degressiviteit, 0 % bedraagt, wordt soms een forfaitaire vergoeding van € 75 aangerekend.

Voor de berekening van de afkoopvergoeding verwijzen sommige pensioeninstellingen expliciet naar de desbetreffende regels in het koninklijk besluit van 14 november 2003 betreffende de levensverzekeringsactiviteit, zonder bijkomende toelichting te verstrekken. Enige toelichting in de VAPZ-overeenkomst over de afkoopvergoeding zou echter opportuun zijn en de cliënt kunnen helpen om met kennis van zaken een keuze te maken.

Een minderheid aan pensioeninstellingen voeren een ander beleid: geen afkoopvergoeding als de aangeslotene de leeftijd van 60 jaar heeft bereikt, geen afkoopvergoeding als de overeenkomst langer dan 10 jaar loopt (i.e. wanneer tijdens de laatste 10 jaar premies werden betaald), geen afkoopvergoeding bij een combinatie van deze beide voorwaarden, een degressieve afkoopvergoeding tijdens de eerste jaren na de afsluiting van de pensioenovereenkomst, helemaal geen afkoopvergoeding ten laste van de aangeslotene of, ten slotte, zelfs geen mogelijkheid tot afkoop.

Algemeen gezien hanteren de meeste pensioeninstellingen op dit vlak een gelijkaardig beleid, hoewel sommige instellingen zich onderscheiden door de afkoop te verbieden, helemaal geen afkoopvergoeding aan te rekenen of een specifieke regeling te treffen.

De conclusies in verband met de afkoopvergoedingen zijn dezelfde als in de vorige verslagen. De toestand is op dit vlak met andere woorden stabiel gebleven.

2. Overdracht van reserves

Nog steeds beperkt gebruik van de mogelijkheid tot overdracht van de reserves aan een andere instelling

Krachtens de WAPZ²² heeft een aangeslotene het recht om zijn pensioeninstelling te kiezen. Hij kan, met andere woorden, zijn pensioenovereenkomst te allen tijde opzeggen en een nieuwe overeenkomst afsluiten met een andere pensioeninstelling. Een aangeslotene heeft bijgevolg ook het recht om de opgebouwde reserve over te dragen naar zijn nieuwe pensioenovereenkomst zonder dat hem een verlies aan winstdeelnemingen ten laste mag worden gebracht of dat dit mag worden afgetrokken van de verworven reserves op het ogenblik van de overdracht. De nieuwe pensioeninstelling mag evenmin kosten aanrekenen op de overgedragen reserves.

Ondanks deze precisering in de WAPZ lijken de aangeslotenen slechts in beperkte mate gebruik te maken van deze mogelijkheid hoewel de pensioeninstellingen jaar na jaar een groter aantal overdrachten van VAPZ-overeenkomsten melden.

²¹ Artikel 30 van het koninklijk besluit van 14 november 2003 betreffende de levensverzekeringsactiviteit (KB leven).

²² Artikel 51 WAPZ.

V. ANALYSE VAN HET SOLIDARITEITSLUIK

Inleiding

Dit deel handelt uitsluitend over het solidariteitsluit van de sociale pensioenovereenkomsten, ongeacht of het gaat om sociale pensioenovereenkomsten met persoonlijke bijdragen (“WAPZ-overeenkomsten”) of met een RIZIV-tegemoetkoming (“RIZIV-overeenkomsten”)²³.

*Sociale overeenkomsten:
aanvullend pensioen en
solidariteitsprestaties*

Naast de klassieke voordelen bij pensionering en/of overlijden, bieden de sociale pensioenovereenkomsten ook bijkomende voordelen zoals de financiering van het aanvullend pensioen tijdens bepaalde periodes van inactiviteit, de vergoeding in de vorm van een rente bij inkomstenverlies of tevens de betaling van een forfaitaire vergoeding in bepaalde gevallen²⁴.

*Bijdrage : maximum 9,40%
van de inkomsten met een
absoluut maximum van
3.199,76€*

Een zelfstandige mag 9,40% van zijn beroepsinkomsten aanwenden voor een WAPZ-overeenkomst, zonder daarbij evenwel een jaarlijks geïndexeerd maximumbedrag²⁵ te mogen overschrijden. Als tegenprestatie geldt dat ten minste 10 % van de totale bijdrage moet worden bestemd voor het solidariteitsluit. Bovendien mogen bepaalde medische beroepen de RIZIV-tegemoetkoming aanwenden voor een RIZIV-overeenkomst, meer bepaald voor een sociale pensioenovereenkomst.

Gemakshalve wordt hier de term "sociale aangeslotene" gebruikt om te verwijzen naar een aangeslotene die beschikt over een sociale pensioenovereenkomst of een RIZIV-overeenkomst, dan wel over beide types van overeenkomsten.

Hoofdstuk I. Instellingen die solidariteitsprestaties aanbieden

*De meeste instellingen
bieden een solidariteitsluit
aan en beheren dit zelf*

De meeste instellingen die VAPZ-overeenkomsten aanbieden, waaronder alle instellingen die zich tot de vrije beroepen richten, bieden ook een solidariteitsluit aan. In 2008 waren er slechts 8 en in 2009 slechts 7 pensioeninstellingen die geen solidariteitsluit aanboden.

De meeste pensioeninstellingen die solidariteitsprestaties aanbieden, beheren hun solidariteitsovereenkomsten ook zelf²⁶. Toch zijn er inmiddels vier instellingen die hun solidariteitsluit door een andere instelling laten beheren.

Hoofdstuk II. Sociale aangeslotenen

*95.000 sociale
aangeslotenen*

Net als bij het pensioenluit wordt ook hier een stijging opgetekend van het aantal aangeslotenen met een sociale VAPZ-overeenkomst zodat in 2009 meer dan 95.000 sociale aangeslotenen konden worden geteld die samen over 109.000 pensioenovereenkomsten beschikten (sociale VAPZ-overeenkomsten en RIZIV-overeenkomsten samen beschouwd).

²³ Voor meer informatie verwijzen wij naar de algemene inleiding over het wetgevend kader.

²⁴ Voor een beschrijving van die voordelen verwijzen wij naar het koninklijk besluit van 15 december 2003 tot vaststelling van de solidariteitsprestaties verbonden met de sociale pensioenovereenkomsten.

²⁵ Dit maximumbedrag bedroeg € 3.088,96 in 2008 en steeg tot € 3 199,76 in 2009.

²⁶ Volgens de WAPZ mag het solidariteitsstelsel beheerd worden door een rechtspersoon die onafhankelijk is van de pensioeninstelling.

37% van de bijdragen bestemd voor een sociale overeenkomst

Verhoudingsgewijs valt de laatste jaren evenwel een lichte daling waar te nemen van het aantal aangeslotenen met een solidariteitsluik: in 2009 ging 37% van de gestorte bijdragen naar een sociale VAPZ- of RIZIV-overeenkomst, terwijl dat in 2005 nog 42% was.

RIZIV- of sociale VAPZ-overeenkomst voor 15% van de sociale aangeslotenen

Bekijken we de groep van de sociale aangeslotenen, dan blijkt nagenoeg de helft onder hen sociale aangeslotenen te zijn die slechts over één sociale VAPZ-overeenkomst beschikken, terwijl 15% zowel over een sociale VAPZ- als over een RIZIV-overeenkomst beschikken. Deze verdeling is de voorbije jaren ongewijzigd gebleven.

Hoofdstuk III. Solidariteitsbijdragen

Van de totale bijdrage moet ten minste 10 % naar het solidariteitsluik gaan. Wij stellen vast dat het merendeel van de pensioeninstellingen doorgaans 10 % toewijst aan het solidariteitsluik. Slechts 4 instellingen storten een hoger percentage, hoewel dat nooit meer is dan 11,11 %.

Totaal bedrag gestort in het solidariteitsfonds: 25 miljoen euro

Het totaalbedrag dat aan het solidariteitsluik wordt toegewezen, blijft elk jaar gestaag stijgen en bedroeg in 2009 25 miljoen euro. De technische voorzieningen voor het solidariteitsfonds kenden tussen 2008 en 2009 een forse toename tot 42 miljoen euro.

Hoofdstuk IV. Solidariteitsprestaties

Waarschuwing

Nader onderzoek van de antwoorden lijkt te suggereren dat bepaalde pensioeninstellingen de prestaties ter financiering van het aanvullend pensioen tijdens een periode van arbeidsongeschiktheid gelijkstellen met diezelfde prestaties tijdens een periode van invaliditeit. Zij vermelden de aangeslotenen dan ook slechts bij één van beide types prestaties.

Voorts zijn alle personen van wie wordt vermeld dat zij over een sociale VAPZ-overeenkomst beschikken, niet noodzakelijk aangesloten bij een solidariteitsfonds, hetzij omdat zij nog maar net zo'n overeenkomst hebben afgesloten en bijgevolg pas het jaar daarop in aanmerking komen voor het solidariteitsluik, hetzij omdat zij niet in aanmerking komen voor deze prestatie omwille van hun leeftijd of geslacht²⁷.

Als gevolg daarvan is het mogelijk dat de gegevens in dit deel niet steeds nauwkeurig zijn.

1. Types solidariteitsprestaties

De meeste instellingen bieden een vooraf samengesteld pakket van solidariteitsprestaties aan

Uit de antwoorden van de pensioeninstellingen blijkt dat de zelfstandigen die een sociale pensioenovereenkomst hebben afgesloten, meestal niet zelf mogen kiezen welke solidariteitsprestaties zij wensen. De meeste pensioeninstellingen bieden een vast pakket van solidariteitswaarborgen aan, terwijl slechts twee instellingen een vrije keuze bieden.

²⁷ Zo komen enkel vrouwen in aanmerking voor de prestatie waarbij de financiering van het aanvullend pensioen wordt voortgezet tijdens de periode van moederschapsverslof.

Op dit vlak is er de voorbije jaren geen evolutie merkbaar.

De solidariteitsprestaties hebben hoofdzakelijk betrekking op de periodes van arbeidsongeschiktheid en invaliditeit

Wat het aanbod betreft, blijken de pensioeninstellingen een uitgesproken voorkeur te hebben voor bepaalde solidariteitsprestaties. De drie meest voorkomende solidariteitsprestaties zijn de financiering van het aanvullend pensioen tijdens periodes van arbeidsongeschiktheid, de financiering van het aanvullend pensioen tijdens periodes van invaliditeit, en de vergoeding voor inkomstenverlies in de vorm van een rente tijdens diezelfde periodes.

Ook de prestatie waarbij een vergoeding wordt verstrekt voor inkomstenverlies bij overlijden kent een zeker succes en wordt door de helft van de pensioeninstellingen aangeboden, daar waar de prestatie waarbij de financiering van het aanvullend pensioen wordt voortgezet tijdens het moederschapsverslof door een derde van de pensioeninstellingen wordt aangeboden.

Andere solidariteitsprestaties worden dan weer nauwelijks aangeboden. Het gaat daarbij vooral om de solidariteitsprestaties die niet verplicht²⁸ moeten worden aangeboden opdat de pensioenovereenkomst als sociale pensioenovereenkomst zou worden beschouwd (financiering van de opbouw van het aanvullend pensioen bij faillissement, betaling van een forfaitaire vergoeding bij toestand van afhankelijkheid van de gepensioneerde of bij ernstige ziekte).

2. Sociale aangeslotenen per solidariteitsprestatie

Het onderzoek van het aantal sociale aangeslotenen per solidariteitsprestatie op een globaal niveau, toont aan dat de volgende 5 prestaties het grootste aantal aangeslotenen telt:

- financiering van het VAPZ bij invaliditeit;
- vergoeding voor inkomstenverlies bij overlijden tijdens de loopbaan;
- vergoeding voor inkomstenverlies bij invaliditeit;
- financiering van het VAPZ bij arbeidsongeschiktheid;
- financiering van het VAPZ bij moederschapsverslof.

Voor 20% van de sociale aangeslotenen krijgen prestatie bij ernstige ziekte

In 2009 is er één categorie van prestaties die zich van de andere onderscheidt, namelijk de prestatie bij ernstige ziekte. Hoewel slechts twee pensioeninstellingen deze prestatie aanbieden, geldt zij voor 20% van de totale sociale aangeslotenen.

3. Personen die solidariteitsprestaties hebben genoten

Elke uitgekeerde solidariteitsprestatie heeft ten minste één begunstigde. Toch blijkt er een enorme discrepantie te zijn tussen het aantal begunstigden per prestatie, gaande van 1 tot 846 personen.

Percentage begunstigden op alle sociale aangeslotenen: 0,60%

De percentsgewijze verhouding van het aantal begunstigden per prestatie tot het aantal aangeslotenen per prestatie blijft erg zwak met een gemiddelde van 0,60% hoewel bepaalde prestaties vaker worden uitgekeerd dan andere.

²⁸ Voor een beschrijving van die voordelen verwijzen wij naar het koninklijk besluit van 15 december 2003 tot vaststelling van de solidariteitsprestaties verbonden met de sociale pensioenovereenkomsten.

Zo geniet meer dan 1% van de aangeslotenen die voor deze prestatie geopteerd hebben, een vergoeding voor inkomstenverlies bij invaliditeit en een financiering van de VAPZ bij moederschapsverlof, terwijl slechts 0,08 % van de aangeslotenen een vergoeding voor inkomstenverlies bij ernstige ziekte geniet.

Bepaalde pensioeninstellingen hebben het solidariteitsluik niet in werking moeten stellen. De vraag rijst dan ook of de aangeslotenen er zich wel altijd bewust van zijn dat er solidariteitsprestaties gekoppeld zijn aan hun pensioenovereenkomst.

4. Bedrag van de solidariteitsprestaties

Op te merken valt dat financieringsprestaties worden uitgekeerd in de vorm van een jaarlijks bedrag, dat prestaties tot vergoeding van inkomstenverlies en rente-indexering de vorm hebben van een rente, terwijl prestaties die bij ernstige ziekten en een toestand van afhankelijkheid worden uitgekeerd, de vorm hebben van een forfaitaire vergoeding.

Het gemiddelde bedrag van de prestaties laat slechts een lichte schommeling zien doorheen de jaren.

*Bedrag van de prestaties bij
overlijden: gemiddeld
€ 3.500*

De prestaties in geval van overlijden tijdens de loopbaan en in geval van ernstige ziekte liggen gemiddeld het hoogst met nagenoeg € 3.500.

De overige prestaties staan doorgaans in verhouding tot de bijdragen en liggen dus lager. Toch stemmen ze overeen met het gemiddelde bedrag van de bijdrage in functie van de duur van de tegemoetkoming. Zo bedraagt de prestatie bij moederschapsverlof bijvoorbeeld € 370.

Hoofdstuk V. Beleggingen

1. Beleggingsbeleid

Voor het solidariteitsluik werd, net als voor het pensioenluik, uit het gegevensbestand dat de FSMA bijhoudt voor het prudentieel toezicht het resultaat afgeleid wat de pensioeninstellingen betreft die hetzelfde beleggingsbeleid voeren voor hun verplichtingen ingevolge het solidariteitsluik als voor hun verplichtingen ingevolge hun andere levensverzekeringsactiviteiten. Er werd enkel aan de pensioeninstellingen die voor het solidariteitsluik een specifiek beleggingsbeleid voeren gevraagd om de spreiding van hun beleggingen op te geven.

Overigens, als een pensioeninstelling een verzekeringsovereenkomst heeft afgesloten voor haar solidariteitsprestaties, hoeft zij voor haar solidariteitsactiviteiten geen technische voorzieningen aan te leggen en zal zij voor die activiteiten bijgevolg niet over specifieke activa beschikken.

*13 instellingen verklaren een
specifieke beleggingsbeleid
te voeren voor het
solidariteitsluik*

In 2008 maakten slechts 9 pensioeninstellingen melding van een specifiek beleggingsbeleid, terwijl hun aantal in 2009 al was opgelopen tot 13 instellingen.

*Groter aandeel van de
liquide middelen bij de
beleggingen van het
solidariteitsluik*

Een vergelijking tussen het globale resultaat van het solidariteitsluik en het resultaat van het pensioenluik, leert ons dat de beleggingen voor het solidariteitsluik voor een veel groter gedeelte bestaan uit liquide middelen en rechten van deelneming in instellingen voor collectieve belegging.

Dat er meer liquide middelen worden aangehouden voor het solidariteitsluik valt toe te schrijven aan de aard zelf van de solidariteitsprestaties. Pensioenprestaties worden in principe immers pas uitgekeerd op pensioenleeftijd of bij overlijden. De vraag naar solidariteitsprestaties kan daarentegen op elk ogenblik ontstaan, wat de nood aan meer liquide middelen verklaart.

2. Rendement van de beleggingen

Bepaalde instellingen geven een brutorendement en een nettorendement op dat identiek is. Als zij een verschil melden, bedraagt dit bij de meeste instellingen 0,24% of minder.

*Gemiddeld brutorendement
van de beleggingen van het
solidariteitsluik: 4,96% in
2009*

2008 was een slecht jaar op het vlak van het rendement aangezien het gemiddelde brutorendement negatief was, namelijk - 4,25%. In 2009 werd daarentegen een opleving vastgesteld met een gemiddeld brutorendement van 4,96%.

Het rendement van de diverse instellingen blijkt onderling sterk te verschillen: zo schommelen de brutorendementspercentages in 2008 tussen 1,59% en -28% en in 2009 tussen 0,10% en 11,97%.

Een vergelijking toont aan dat het jaarlijks rendement van de beleggingen voor het solidariteitsluik veel lager ligt dan het jaarlijks rendement van de beleggingen voor het pensioenluik. Dat verschil is ongetwijfeld toe te schrijven aan het feit dat er voor het solidariteitsluik veel meer belegd wordt in liquide middelen, wat doorgaans beleggingen zijn met een veel lager rendement.

3. Ethische aspecten

In 2008 verklaarde nagenoeg de helft van de instellingen rekening te houden met ethische aspecten. In 2009 is dit aantal gegroeid tot 75% van de instellingen.

Hoofdstuk VI. Kostenstructuur

*2/3 rekent op de
solidariteitsbijdrage een
kostenpercentage aan van
5% of minder*

De instellingen werden verzocht te vermelden welk aandeel van de solidariteitsbijdrage werd aangewend voor de kosten. Een voordeel van de regels inzake kosten bij het solidariteitsluik is dat zij doorgaans eenvoudiger zijn dan bij het pensioenluik. Zij worden uitgedrukt in een percentage van de bijdrage.

In het vorige verslag tekende zich eenzelfde tendens af: twee instellingen rekenen dezelfde kosten aan als op de pensioenbijdrage, terwijl de overige instellingen een forfaitair percentage aanrekenen dat schommelt tussen 0 % en 20 % van de solidariteitsbijdrage.

Tweederde van de instellingen rekent een percentage van 5 % of minder aan. Het percentage dat doorgaans wordt aangerekend door de pensioeninstellingen bedraagt evenwel 5 %.

Voor het solidariteitsluik vertonen de kosten niet alleen een zekere homogeniteit, maar blijken zij tussen 2008 en 2009 ook te zijn gestegen.

STATISTISCHE BIJLAGEN

Lijst van grafieken en tabellen

Analyse van het pensioenluik

Hoofdstuk I : Deelnemers aan de vrije aanvullend pensioen

Grafiek 1 : Aantal aangeslotenen per categorie, 2005-2009

Tabel 1 : Evolutie van de mannelijke en vrouwelijke populatie, 2005-2009

Grafiek 2 : Dekkingsgraad van de zelfstandigen, 2005-2009

Tabel 2 : Aantal actieve aangeslotenen en aantal zelfstandigen, 2005-2009

Grafiek 3 : Verdeling van het aantal mannelijke actieve aangeslotenen per leeftijdscategorie, 2006-2009

Tabel 3 : Aantal mannelijke actieve aangeslotenen per leeftijdscategorie, 2006-2009

Grafiek 4 : Verdeling van het aantal vrouwelijke actieve aangeslotenen per leeftijdscategorie, 2006-2009

Tabel 4 : Aantal vrouwelijke actieve aangeslotenen per leeftijdscategorie, 2006-2009

Grafiek 5 : Vergelijking van de man-vrouwverdeling binnen de categorie zelfstandigen en de categorie actieve aangeslotenen, 2006-2009

Tabel 5 : Aantal actieve aangeslotenen en zelfstandigen per geslacht, 2006-2009

Grafiek 6 : Verdeling van de mannelijke populatie per type aangeslotene, 2006-2009

Grafiek 7 : Verdeling van de vrouwelijke populatie per type aangeslotene, 2006-2009

Grafiek 8 : Aantal actieve aangeslotenen : mannen-vrouwen, 2006-2009

Grafiek 9 : Aantal slapers : mannen-vrouwen 2006-2009

Grafiek 10 : Aantal rentegenieters : mannen-vrouwen 2006-2009

Grafiek 11 : Verdeling van de totale populatie actieve aangeslotenen per leeftijdscategorie, 2006-2009

Tabel 6 : Aantal actieve aangeslotenen per leeftijdscategorie, 2006-2009

Grafiek 12 : Verdeling van de totale populatie zelfstandigen per leeftijdscategorie, 2006-2009

Tabel 7 : Aantal zelfstandigen per leeftijdscategorie, 2006-2009

Grafiek 13 : Verdeling van de mannelijke actieve aangeslotenen per leeftijdscategorie, 2006-2009

Tabel 8 : Aantal mannelijke actieve aangeslotenen per leeftijdscategorie, 2006-2009

Grafiek 14 : Verdeling van de mannelijke zelfstandigen per leeftijdscategorie, 2006-2009

Tabel 9 : Aantal mannelijke zelfstandigen per leeftijdscategorie, 2006-2009

Grafiek 15 : Verdeling van de vrouwelijke actieve aangeslotenen per leeftijdscategorie, 2006-2009

Tabel 10 : Aantal vrouwelijke actieve aangeslotenen per leeftijdscategorie, 2006-2009

Grafiek 16 : Verdeling van de vrouwelijke zelfstandigen per leeftijdscategorie, 2006-2009

Tabel 11 : Aantal vrouwelijke zelfstandigen per leeftijdscategorie, 2006-2009

Grafiek 17 : Groei van het aantal actieven per leeftijdscategorie en geslacht, 2008-2009

Grafiek 18 : Procentuele groei van het aantal actieven per leeftijdscategorie en geslacht, 2008-2009

Tabel 12 : Groei van het aantal actieven per leeftijdscategorie, 2008-2009

Hoofdstuk II : Bijdragen

Grafiek 19 : Verdeling van de jaarlijkse WAPZ-bijdragen per bijdrageschijf, 2008-2009

Tabel 13 : Aantal jaarlijkse WAPZ-bijdragen per bijdrageschijf, 2008-2009

Grafiek 20 : Verdeling van de jaarlijkse Riziv/pensioen-bijdragen per bijdrageschijf, 2008-2009

Tabel 14 : Aantal jaarlijkse Riziv/pensioen-bijdragen per bijdrageschijf, 2008-2009

Grafiek 21 : Verdeling van de jaarlijkse bijdragen (WAPZ+RIZIV/pensioen) per bijdrageschijf, 2008-2009

Tabel 15 : Aantal jaarlijkse bijdragen (WAPZ+RIZIV/pensioen) per bijdrageschijf, 2005 -2009

Grafiek 22 : Evolutie van de grootte van de bijdrage (basis 2005), 2006-2009

Grafiek 23 : Evolutie van de grootte van de bijdrage (in % van het vorige jaar), 2006-2009

Tabel 16 : Aantal jaarlijkse bijdragen per bijdrageschijf, 2005-2009

Grafiek 24 : Evolutie van het aantal bijdragen per bijdrageschijf, 2005-2009

Tabel 17 : Aantal bijdragen per bijdrageschijf, 2005-2009

Grafiek 25 : Bedrag van de technische voorzieningen en de bijdragen, 2006-2009

Grafiek 26 : Procentuele groei van de technische voorzieningen en de bijdragen, 2006-2009

Tabel 18 : Bedrag van de technische voorzieningen en de bijdragen, 2006-2009

Grafiek 27 : Overzicht van de totale en gemiddelde bijdragen, 2006-2009

Tabel 19 : Overzicht van de totale en gemiddelde bijdragen, 2006-2009

Hoofdstuk III : Pensioenprestaties

- Grafiek 28 : Evolutie van het percentage nieuw gepensioneerden die een VAPZ genieten, 2006-2009
Tabel 20 : Aantal nieuw gepensioneerde zelfstandigen waaronder zij die een VAPZ genieten , 2006-2009
Grafiek 29 : Overzicht van het aantal pensioenprestaties per type, 2006-2009
Tabel 21 : Aantal pensioenprestaties per type, 2006-2009
Tabel 22 : Totaal bedrag per type pensioenprestatie, 2006-2009
Grafiek 30 : Totaal en gemiddeld bedrag uitgekeerd in de vorm van kapitaal, 2006-2009
Tabel 23 : Aantal en bedrag van de pensioenprestaties uitgekeerd in de vorm van kapitaal, 2006-2009
Grafiek 31 : Totaal en gemiddeld bedrag uitgekeerd in de vorm van een rente, 2006-2009
Tabel 24 : Aantal en bedrag van de pensioenprestaties uitgekeerd in de vorm van een rente, 2006-2009
Grafiek 32 : Totaal en gemiddeld bedrag van de nieuwe rentes, 2008-2009
Tabel 25 : Aantal en bedrag van de nieuwe rentes, 2008-2009
Grafiek 33 : Totaal en gemiddeld bedrag van het kapitaal dat is omgezet in rente, 2006-2009
Tabel 26 : Aantal en bedrag van de pensioenprestaties in kapitaal die zijn omgezet in rente, 2006-2009

Hoofdstuk IV : Beleggingen

- Grafiek 34 : Verdeling van de beleggingsportefeuille voor 2009*
Tabel 27 : Bedrag van de beleggingsportefeuille, 2006-2009
Tabel 28 : Verdeling van de beleggingsportefeuille, 2006-2009
Grafiek 35 : Verdeling van de beleggingsportefeuilles, maxima, minima en gemiddelde, 2009
Grafiek 36 : Verdeling van de beleggingsportefeuilles, maxima, minima en gemiddelde, 2008
Grafiek 37 : Verdeling van de beleggingsportefeuilles, maxima, minima en gemiddelde, 2007
Grafiek 38 : Verdeling van de beleggingsportefeuilles, maxima, minima en gemiddelde, 2006
Grafiek 39 : Maxima, minima en gemiddelde van het bruto jaarlijks rendement, 2005-2009
Grafiek 40 : Maxima, minima en gemiddelde van het netto jaarlijks rendement, 2005-2009
Grafiek 41 : Verdeling van de beleggingsportefeuille per kwartiel in functie van de grootte van de technische voorzieningen, 2009
Grafiek 42 : Verdeling van de beleggingsportefeuille per kwartiel in functie van de grootte van de technische voorzieningen, 2008
Grafiek 43 : Verdeling van de beleggingsportefeuille per kwartiel in functie van de grootte van het nettorendement, 2009
Grafiek 44 : Verdeling van de beleggingsportefeuille per kwartiel in functie van de grootte van het nettorendement, 2008
Grafiek 45 : Verdeling van de beleggingsportefeuille per kwartiel in functie van het aantal aangeslotenen, 2009
Grafiek 46 : Verdeling van de beleggingsportefeuille per kwartiel in functie van het aantal aangeslotenen, 2008
Grafiek 47 : Verdeling van de rendementen, 2009
Tabel 29 : Verdeling van de rendementen, 2009
Grafiek 48 : Verdeling van de rendementen, 2008
Tabel 30 : Verdeling van de rendementen, 2008
Grafiek 49 : Overzicht verschil tussen bruto en netto jaarlijks rendement, 2005-2009
Grafiek 50 : Percentage van de technische voorzieningen waarbij rekening gehouden wordt met ethische aspecten, 2005-2009*

Hoofdstuk V : Pensioenovereenkomst

- Grafiek 51 : Verdeling van het gewaarborgde rendement, 2009
Grafiek 52 : Verdeling van de winstdeelneming, 2009
Grafiek 53 : Verdeling van het totaal rendement, 2009
Grafiek 54 : Correlatie tussen het gewaarborgde rendement en de winstdeelneming, 2009
Grafiek 55 : Correlatie tussen het gewaarborgde rendement en de winstdeelneming, 2008

Hoofdstuk VI : Divers

- Grafiek 56 : Total bedrag van de overdrachten naar en van de verschillende instellingen, 2005-2009
Grafiek 57 : Gemiddelde bedrag van de overdrachten naar en van de verschillende instellingen, 2005-2009
Tabel 31 : Bedrag van de overdrachten naar en van de verschillende instellingen, 2005-2009

Analyse van het solidariteitsluik

Hoofdstuk II : Sociale aangeslotenen

Grafiek 58 : Aantal overeenkomsten per type overeenkomst, 2006-2009

Tabel 32 : Aantal overeenkomsten per type overeenkomst, 2006-2009

Grafiek 59 : Verdeling sociale aangeslotenen in functie van het type sociale overeenkomst, 2009

Grafiek 60 : Verdeling sociale aangeslotenen in functie van het type sociale overeenkomst, 2008

Hoofdstuk III : Solidariteitsbijdragen

Grafiek 61 : Bedrag van de technische voorzieningen en solidariteitsbijdragen, 2006-2009

Tabel 33 : Bedrag van de technische voorzieningen en solidariteitsbijdragen, 2006-2009

Hoofdstuk IV : Solidariteitsprestaties

Tabel 34 : Percentage van de aangeboden prestaties

Grafiek 62 : Verdeling van de aangeslotenen per type solidariteitsprestatie, 2009

Grafiek 63 : Evolutie van de verdeling van de aangeslotenen per type solidariteitsprestatie, 2006-2009

Grafiek 64 : Verdeling van de begunstigden per type solidariteitsprestatie, 2009

Tabel 35 : Aantal begunstigden per type solidariteitsprestatie, 2005-2009

Grafiek 66 : Verdeling van het bedrag aan uitgekeerde solidariteitsprestaties per type prestatie, 2009

Grafiek 67 : Verdeling van het bedrag aan uitgekeerde solidariteitsprestaties per type prestatie, 2008

Tabel 36 : Bedrag van de uitgekeerde solidariteitsprestaties per prestatie, 2005-2009

Hoofdstuk V : Beleggingen

Grafiek 68 : Verdeling van globale beleggingsportefeuille van het solidariteitsluik, 2009

Tabel 37 : Samenstelling van globale beleggingsportefeuille voor het solidariteitsluik, 2009

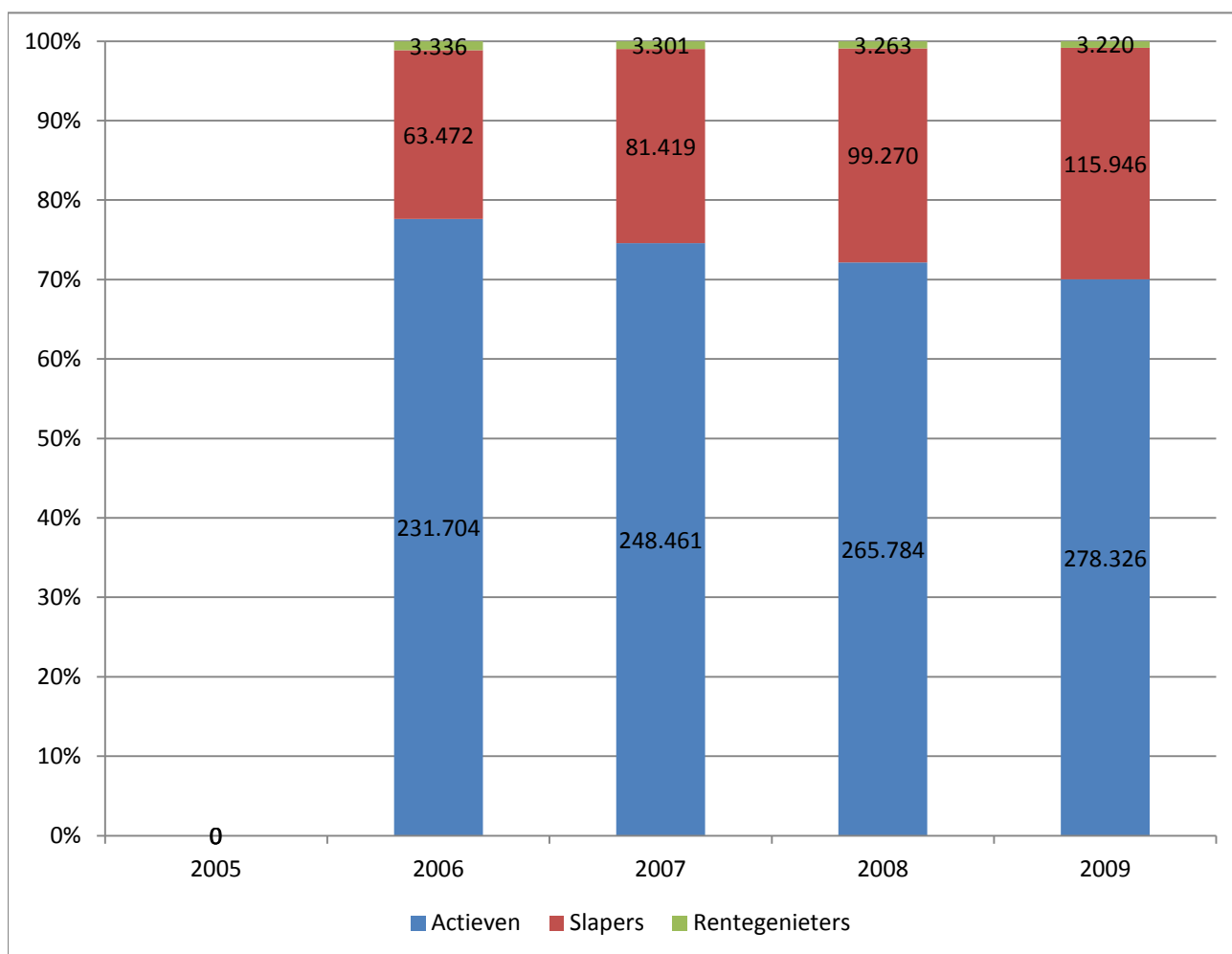
Grafiek 69 : Maxima, minima en gemiddelde van het bruto jaarlijks rendement van het solidariteitsluik, 2005-2009

Grafiek 70 : Maxima, minima en gemiddelde van het netto jaarlijks rendement van het solidariteitsluik, 2005-2009

Grafiek 71 : Overzicht van het verschil tussen het bruto en netto jaarlijks rendement voor het solidariteitsluik, 2006-2009

Grafiek 72 : Percentage van de technische voorzieningen voor het solidariteitsluik waarbij rekening gehouden wordt met ethische aspecten, 2006-2009*

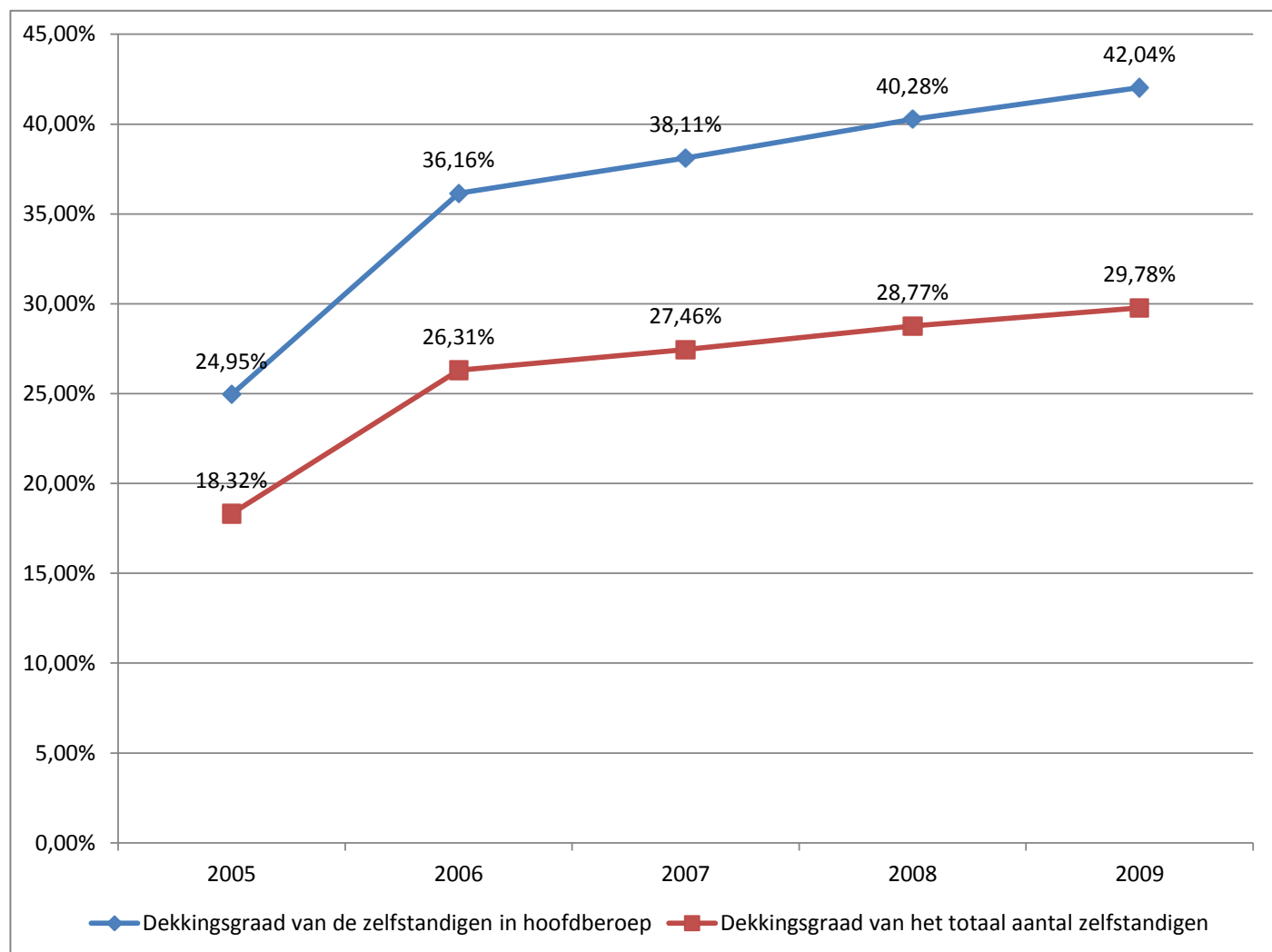
Grafiek 1 : Aantal aangeslotenen per categorie, 2005-2009

Tabel 1 : Evolutie van de mannelijke en vrouwelijke populatie, 2005-2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Mannelijke actieven		155.268	166.491	177.109	183.733
Vrouwelijke actieven		76.436	81.970	88.675	94.593
Totaal actieven	158.862	231.704	248.461	265.784	278.326
Mannelijke slapers		42.726	55.207	69.244	77.400
Vrouwelijke slapers		20.746	26.212	30.026	38.546
Totaal slapers	40.029	63.472	81.419	99.270	115.946
Mannelijke rentegenieters		1.653	1.619	1.598	1.551
Vrouwelijke rentegenieters		1.683	1.682	1.665	1.669
Totaal rentegenieters	3.355	3.336	3.301	3.263	3.220
Totaal	202.246	298.512	333.181	368.317	397.492

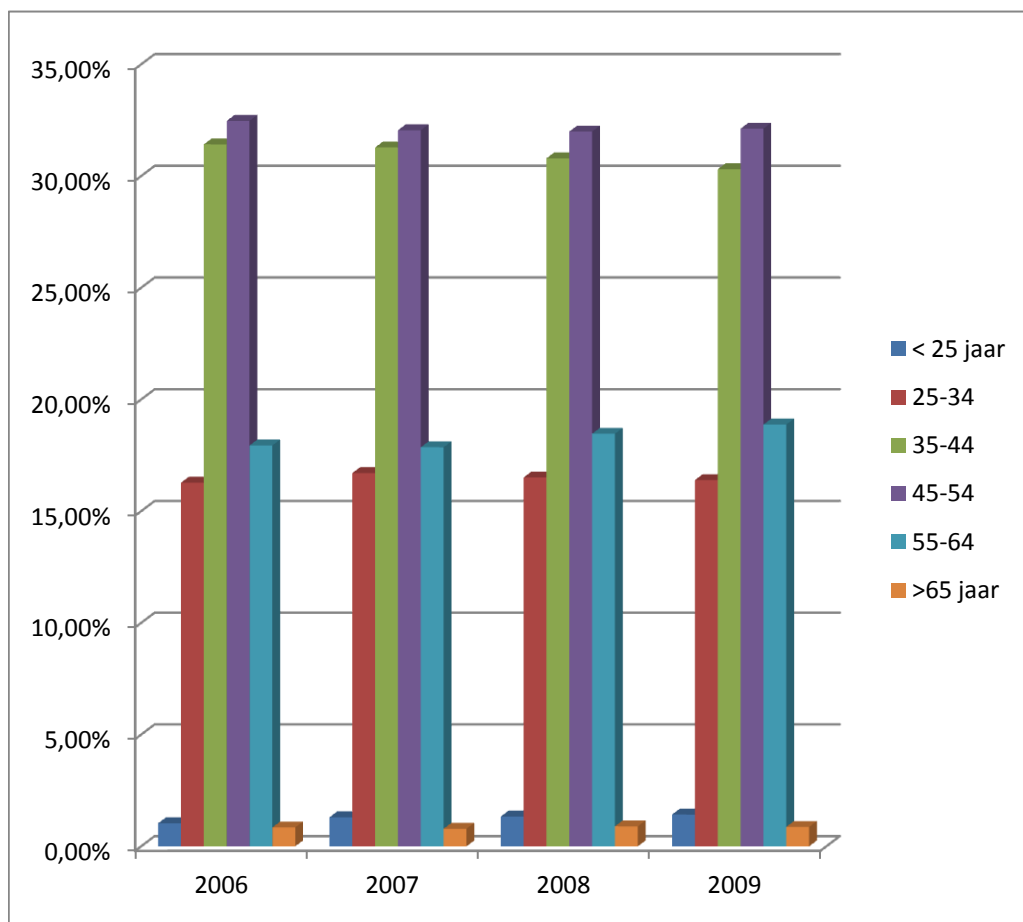
Grafiek 2 : Dekkingsgraad van de zelfstandigen, 2005-2009

Tabel 2 : Aantal actieve aangeslotenen en aantal zelfstandigen, 2005-2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Aantal actieve aangeslotenen	158.862	231.704	248.461	265.784	278.326
Zelfstandigen in hoofdberoep	636.620	640.732	652.000	659.907	662.039
Totaal aantal zelfstandigen	867.268	880.622	904.954	923.946	934.642

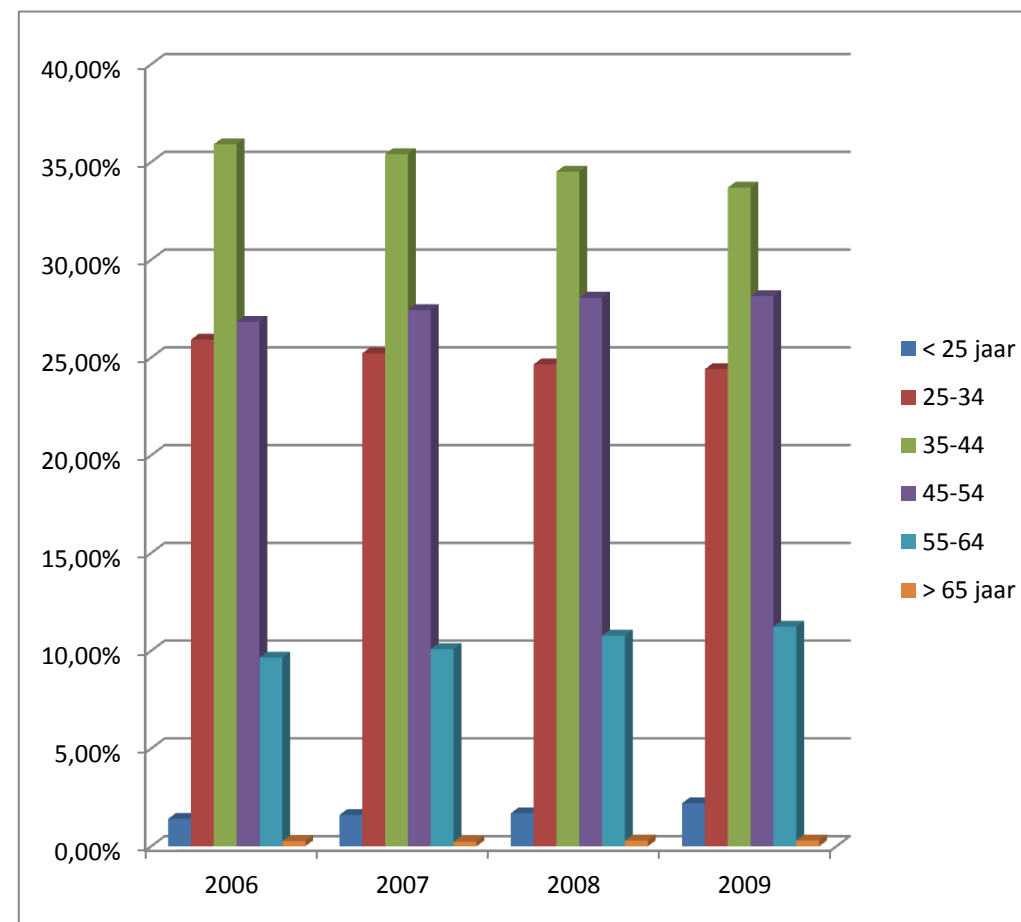
Grafiek 3 : Verdeling van het aantal mannelijke actieve aangeslotenen per leeftijdscategorie, 2006-2009

Tabel 3 : Aantal mannelijke actieve aangeslotenen per leeftijdscategorie, 2006-2009

	2006	2007	2008	2009
< 25 jaar	1.608	2.167	2.365	2.616
25-34	25.275	27.817	29.247	30.121
35-44	48.788	52.085	54.551	55.686
45-54	50.420	53.367	56.673	59.021
55-64	27.862	29.742	32.712	34.687
>65 jaar	1.315	1.313	1.588	1.597
Totaal	155.268	166.491	177.136	183.728

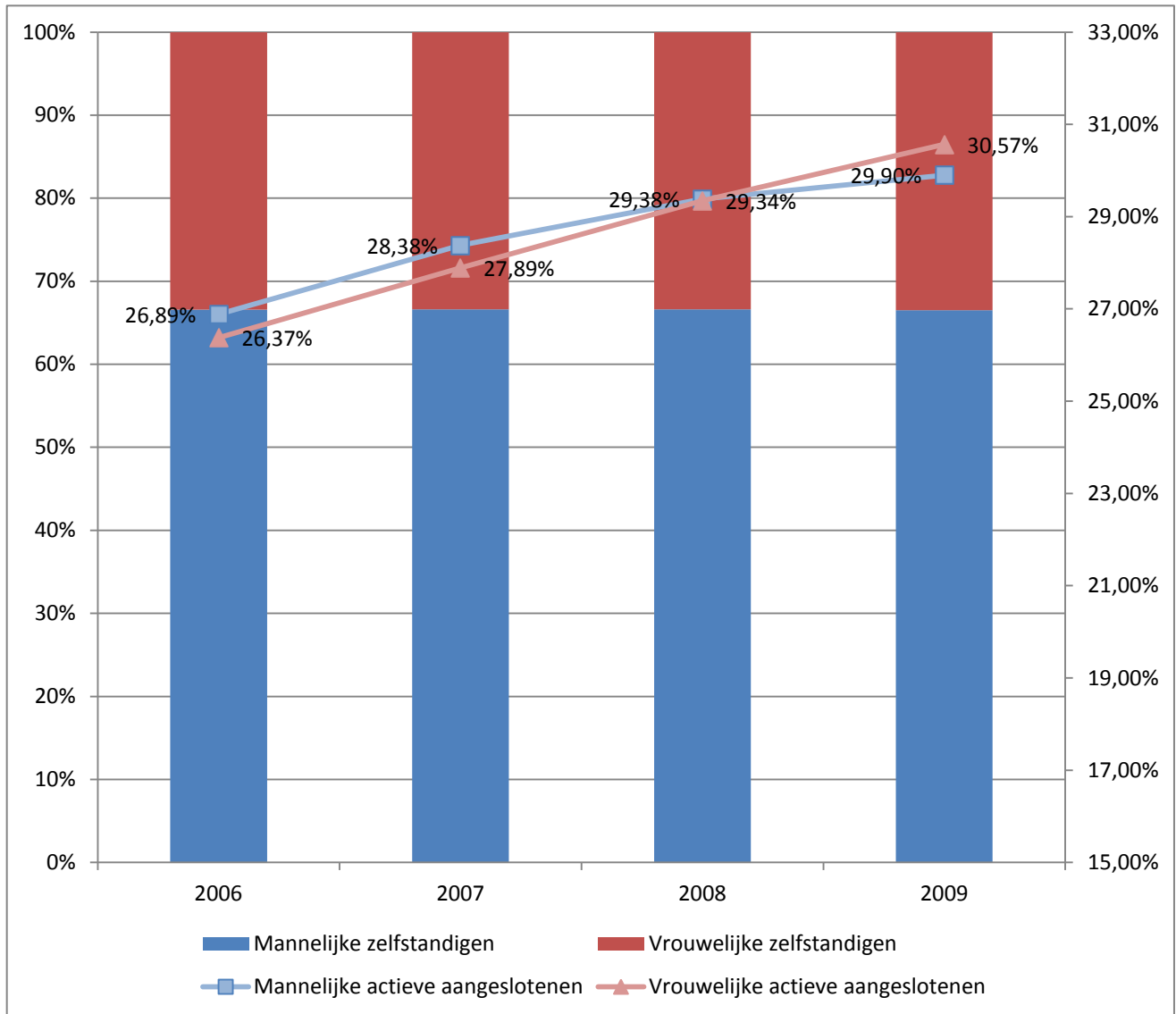
Grafiek 4 : Verdeling van het aantal vrouwelijke actieve aangeslotenen per leeftijdscategorie, 2006-2009

Tabel 4 : Aantal vrouwelijke actieve aangeslotenen per leeftijdscategorie, 2006-2009

	2006	2007	2008	2009
< 25 jaar	1.077	1.316	1.500	2.085
25-34	19.813	20.676	21.861	23.092
35-44	27.453	29.026	30.603	31.873
45-54	20.510	22.486	24.887	26.629
55-64	7.379	8.272	9.554	10.632
> 65 jaar	204	194	260	287
Totaal	76.436	81.970	88.665	94.598

Grafiek 5 : Vergelijking van de man-vrouwverdeling binnen de categorie zelfstandigen en de categorie actieve aangeslotenen, 2006-2009

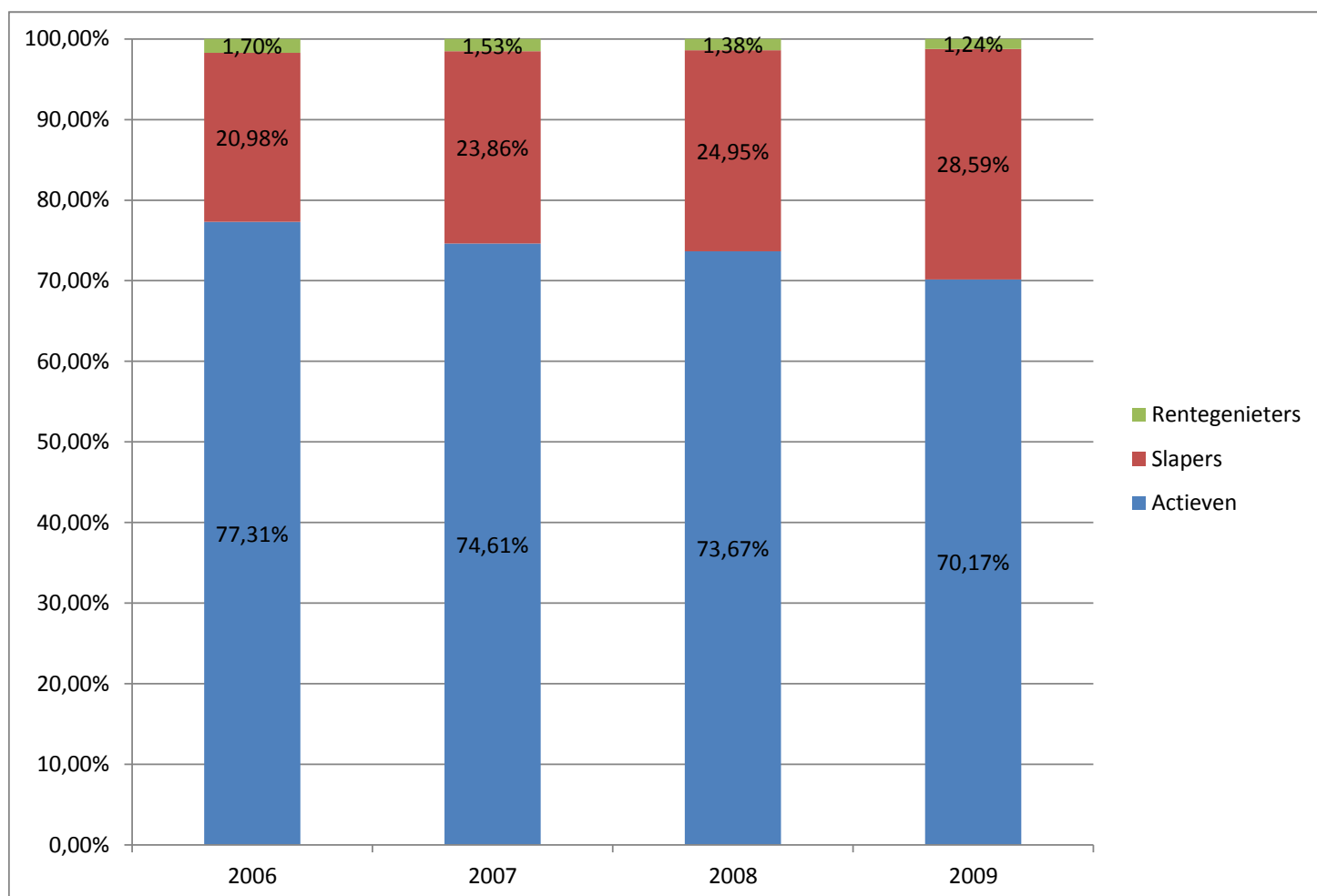
Tabel 5 : Aantal actieve aangeslotenen en zelfstandigen per geslacht, 2006-2009

	2006	2007	2008	2009
Aantal mannelijke actieve aangeslotenen	155.268	166.491	177.109	183.733
Aantal vrouwelijke actieve aangeslotenen	76.436	81.970	88.675	94.593
Aantal mannelijke zelfstandigen	577.459	586.708	602.754	614.490
Aantal vrouwelijke zelfstandigen	289.809	293.914	302.200	309.456

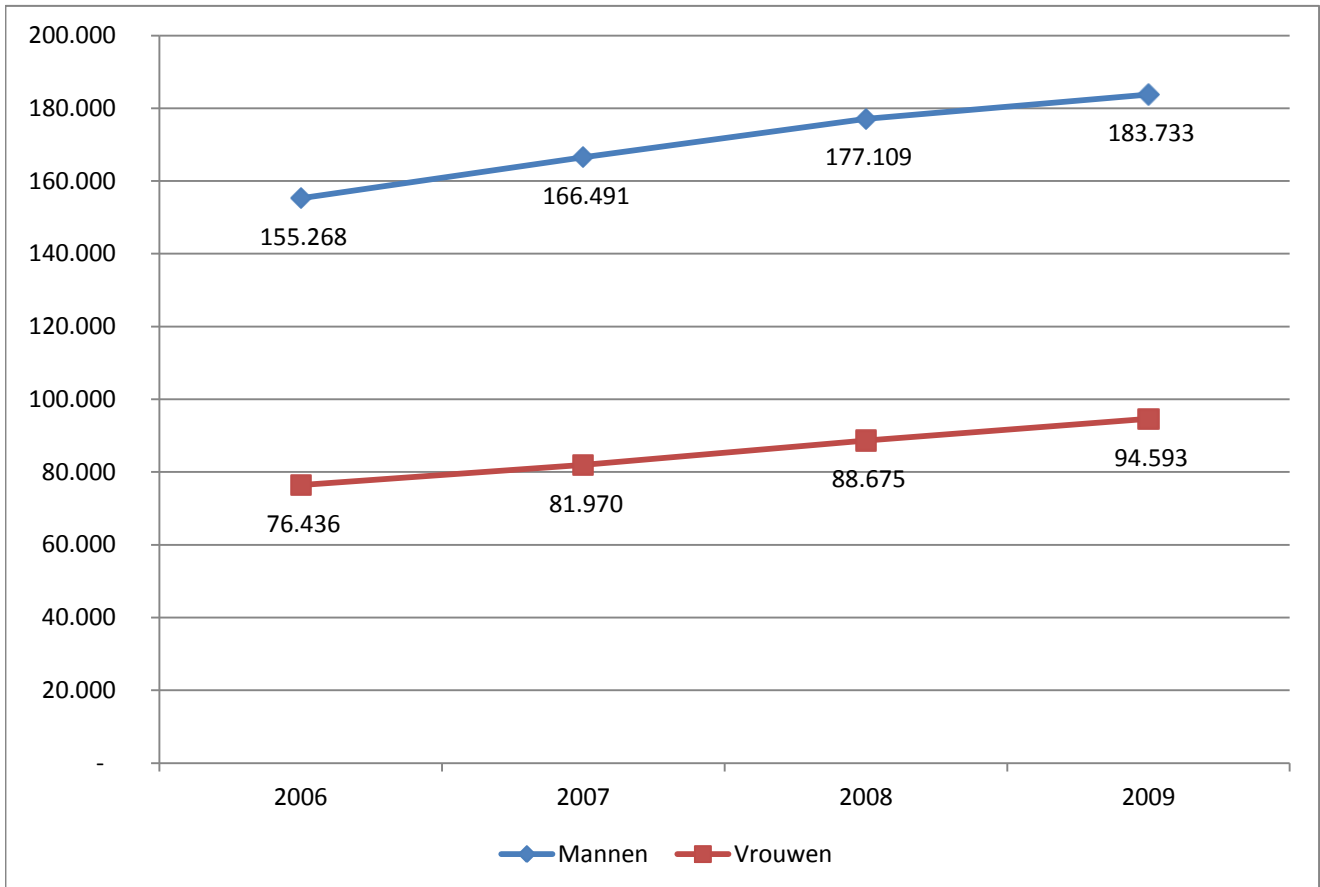
Grafiek 6 : Verdeling van de mannelijke populatie per type aangeslotene, 2006-2009

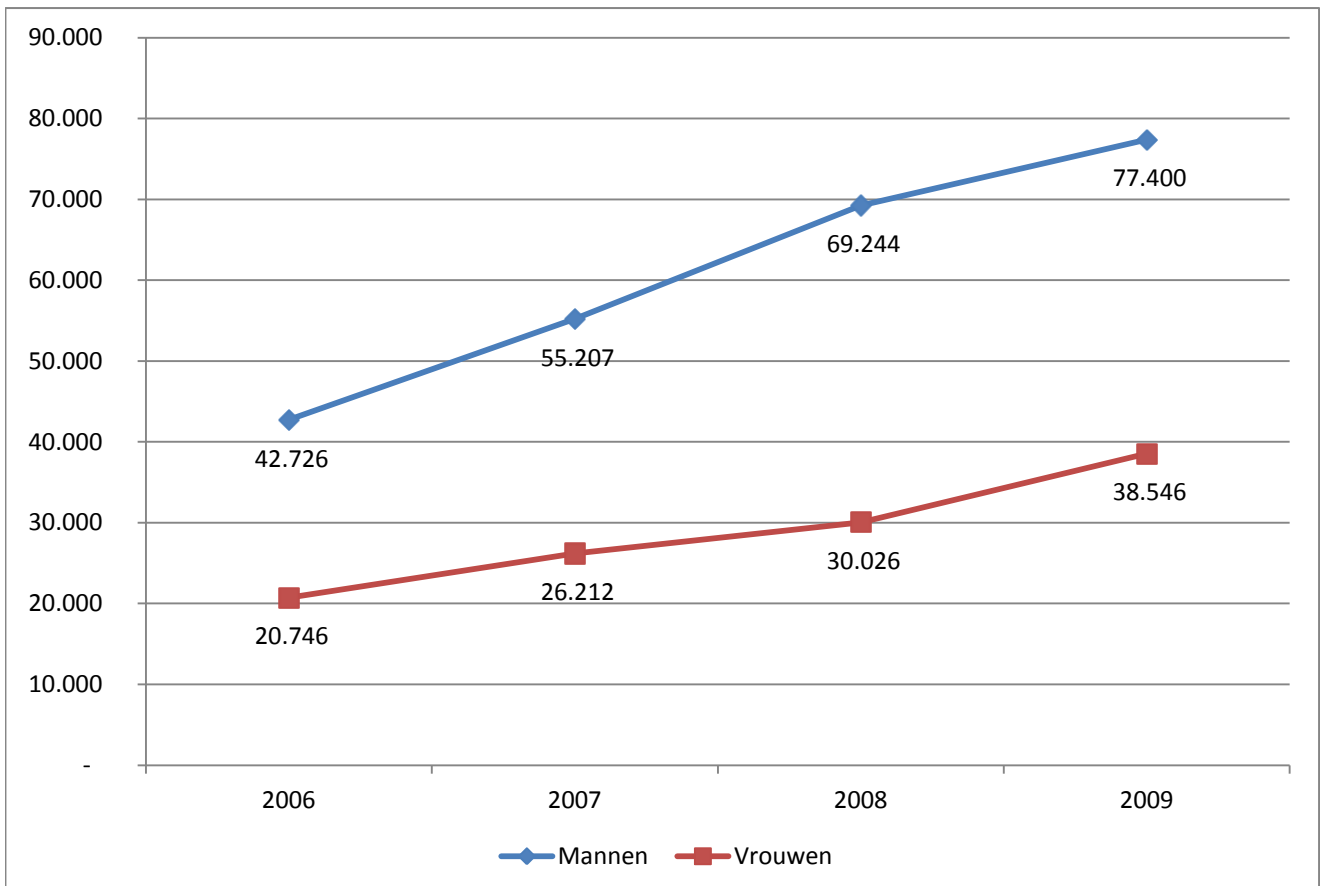
Grafiek 7 : Verdeling van de vrouwelijke populatie per type aangeslotene, 2006-2009

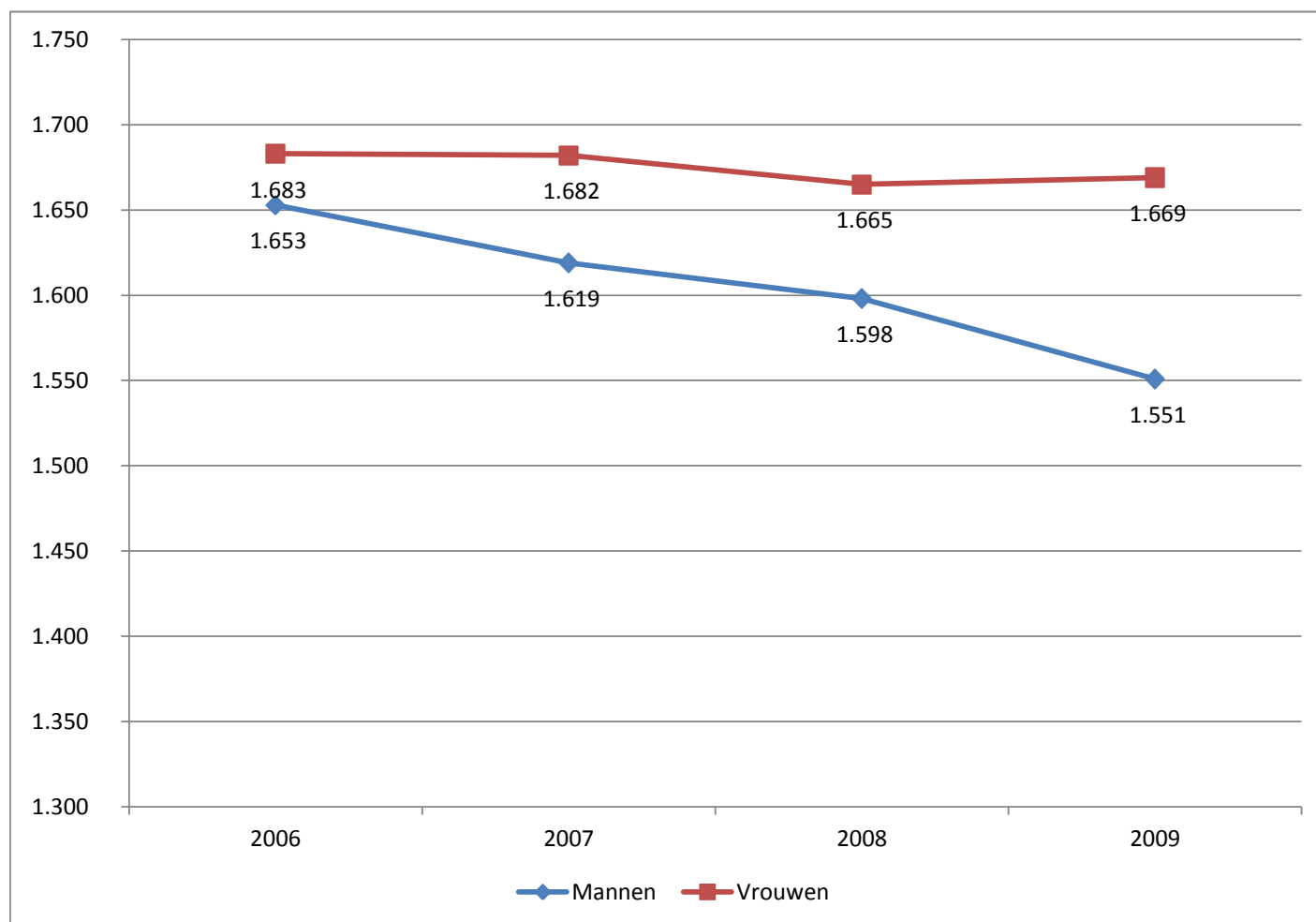
Grafiek 8 : Aantal actieve aangeslotenen : mannen-vrouwen, 2006-2009

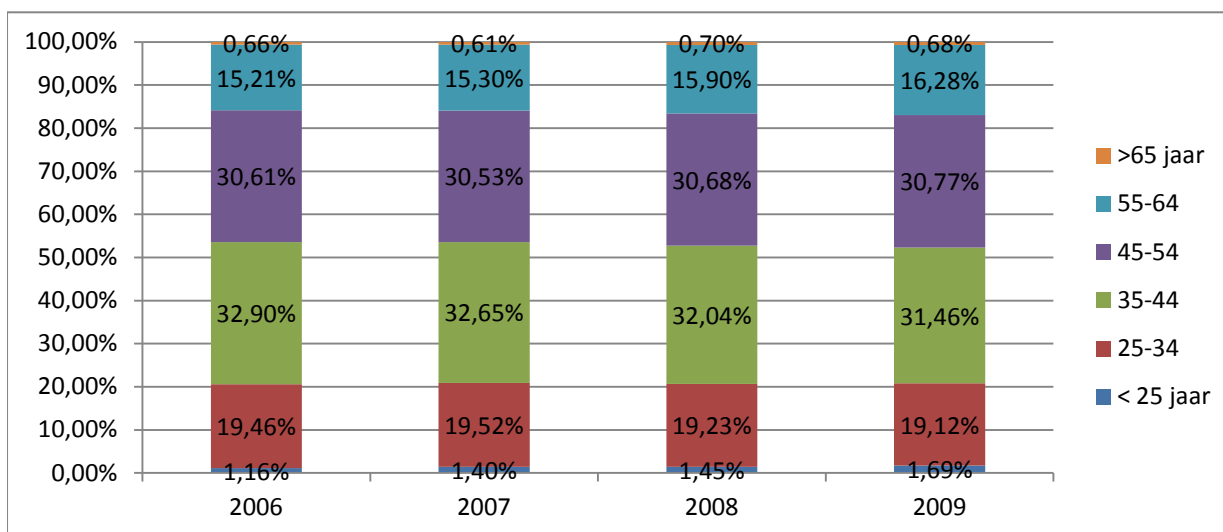
Grafiek 9 : Aantal slapers : mannen-vrouwen 2006-2009

Grafiek 10 : Aantal rentegenieters : mannen-vrouwen 2006-2009

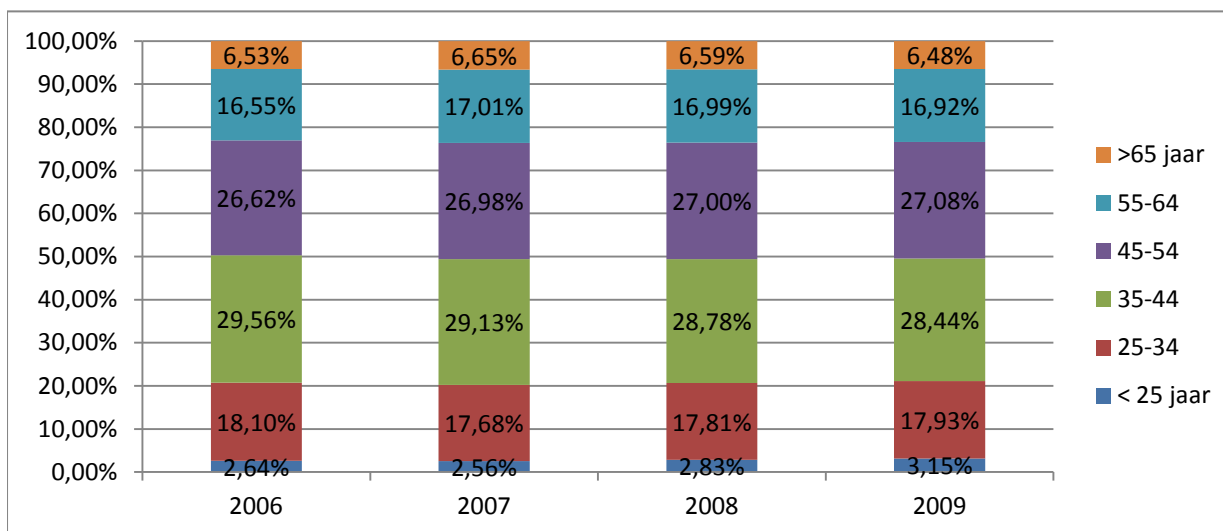
Grafiek 11 : Verdeling van de totale populatie actieve aangeslotenen per leeftijdscategorie, 2006-2009

Tabel 6 : Aantal actieve aangeslotenen per leeftijdscategorie, 2006-2009

	2006	2007	2008	2009
< 25 jaar	2.685	3.483	3.865	4.701
25-34	45.088	48.493	51.108	53.213
35-44	76.241	81.111	85.154	87.559
45-54	70.930	75.853	81.560	85.650
55-64	35.241	38.014	42.266	45.319
>65 jaar	1.519	1.507	1.848	1.884

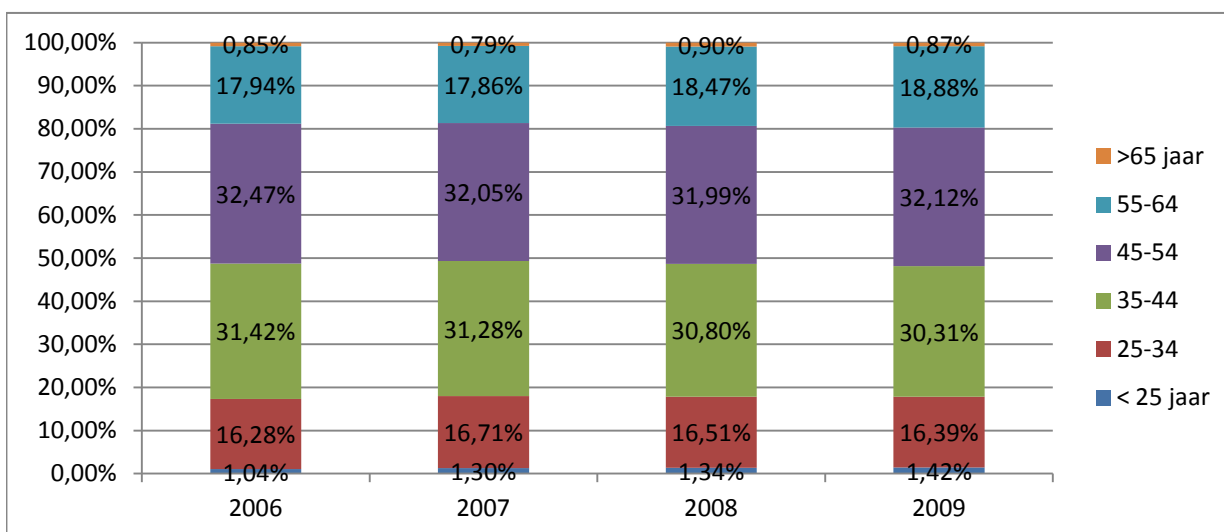
Grafiek 12 : Verdeling van de totale populatie zelfstandigen per leeftijdscategorie, 2006-2009

Tabel 7 : Aantal zelfstandigen per leeftijdscategorie, 2006-2009

	2006	2007	2008	2009
< 25 jaar	22.892	22.512	25.641	29.131
25-34	156.953	155.732	161.133	165.698
35-44	256.390	256.489	260.460	262.773
45-54	230.901	237.602	244.362	250.168
55-64	143.513	149.764	153.762	156.307
>65 jaar	56.619	58.523	59.596	59.869

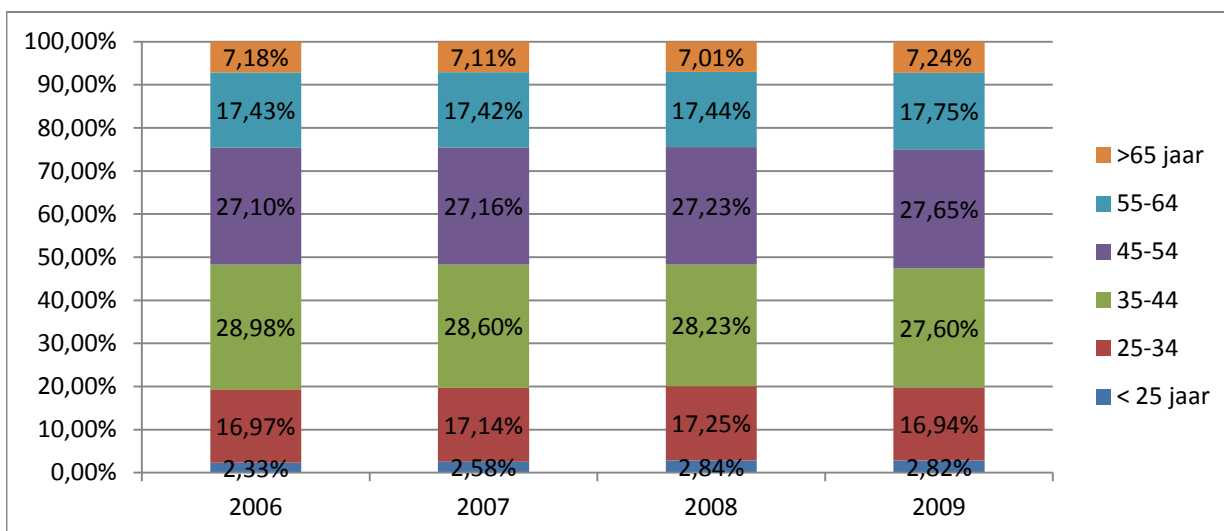
Grafiek 13 : Verdeling van de mannelijke actieve aangeslotenen per leeftijdscategorie, 2006-2009

Tabel 8: Aantal mannelijke actieve aangeslotenen per leeftijdscategorie, 2006-2009

	2006	2007	2008	2009
< 25 jaar	1.608	2.167	2.365	2.616
25-34	25.275	27.817	29.247	30.121
35-44	48.788	52.085	54.551	55.686
45-54	50.420	53.367	56.673	59.021
55-64	27.862	29.742	32.712	34.687
>65 jaar	1.315	1.313	1.588	1.597

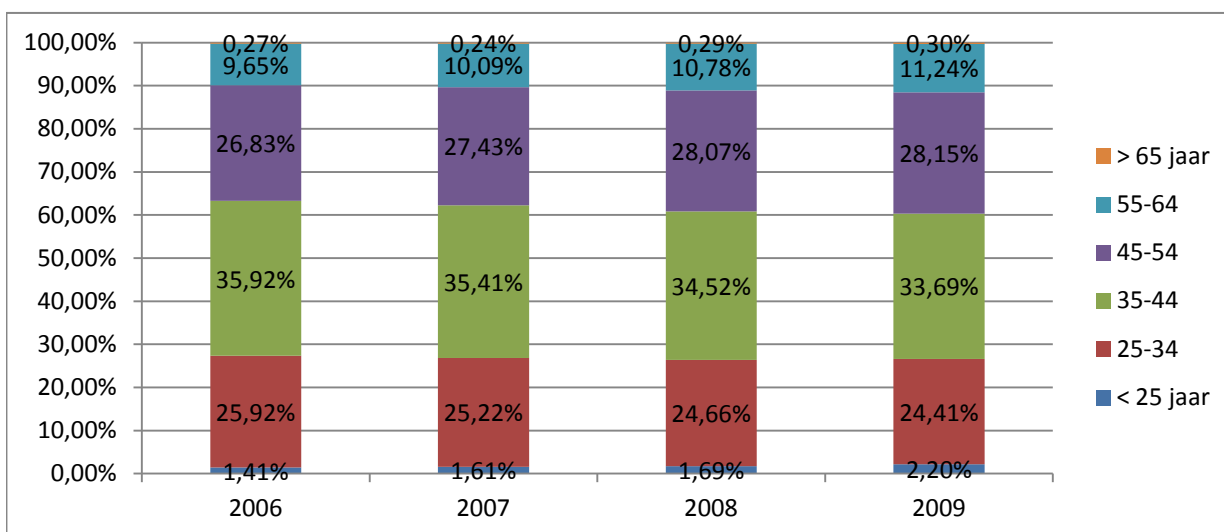
Grafiek 14 : Verdeling van de mannelijke zelfstandigen per leeftijdscategorie, 2006-2009

Tabel 9 : Aantal mannelijke zelfstandigen per leeftijdscategorie, 2006-2009

	2006	2007	2008	2009
< 25 jaar	13.698	15.541	17.450	17.478
25-34	99.586	103.291	106.013	105.123
35-44	170.010	172.369	173.454	171.259
45-54	159.002	163.678	167.335	171.543
55-64	102.291	105.010	107.166	110.141
>65 jaar	42.121	42.865	43.072	44.899

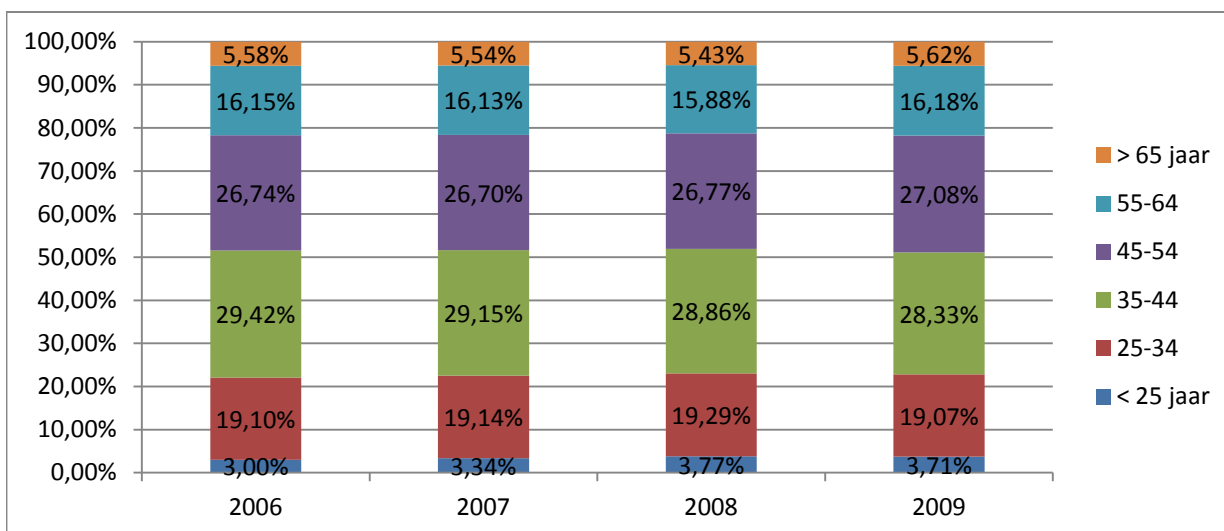
Grafiek 15 : Verdeling van de vrouwelijke actieve aangeslotenen per leeftijdscategorie, 2006-2009

Tabel 10 : Aantal vrouwelijke actieve aangeslotenen per leeftijdscategorie, 2006-2009

	2006	2007	2008	2009
< 25 jaar	1.077	1.316	1.500	2.085
25-34	19.813	20.676	21.861	23.092
35-44	27.453	29.026	30.603	31.873
45-54	20.510	22.486	24.887	26.629
55-64	7.379	8.272	9.554	10.632
>65 jaar	204	194	260	287

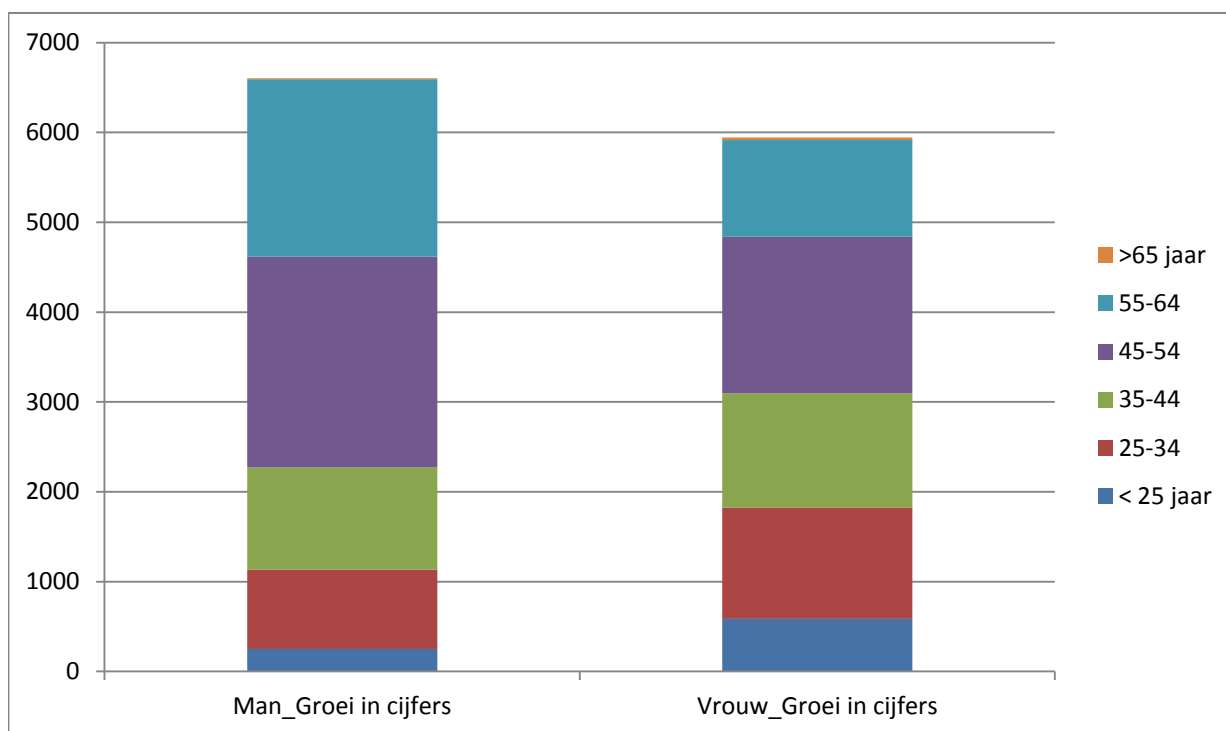
Grafiek 16 : Verdeling van de vrouwelijke zelfstandigen per leeftijdscategorie, 2006-2009

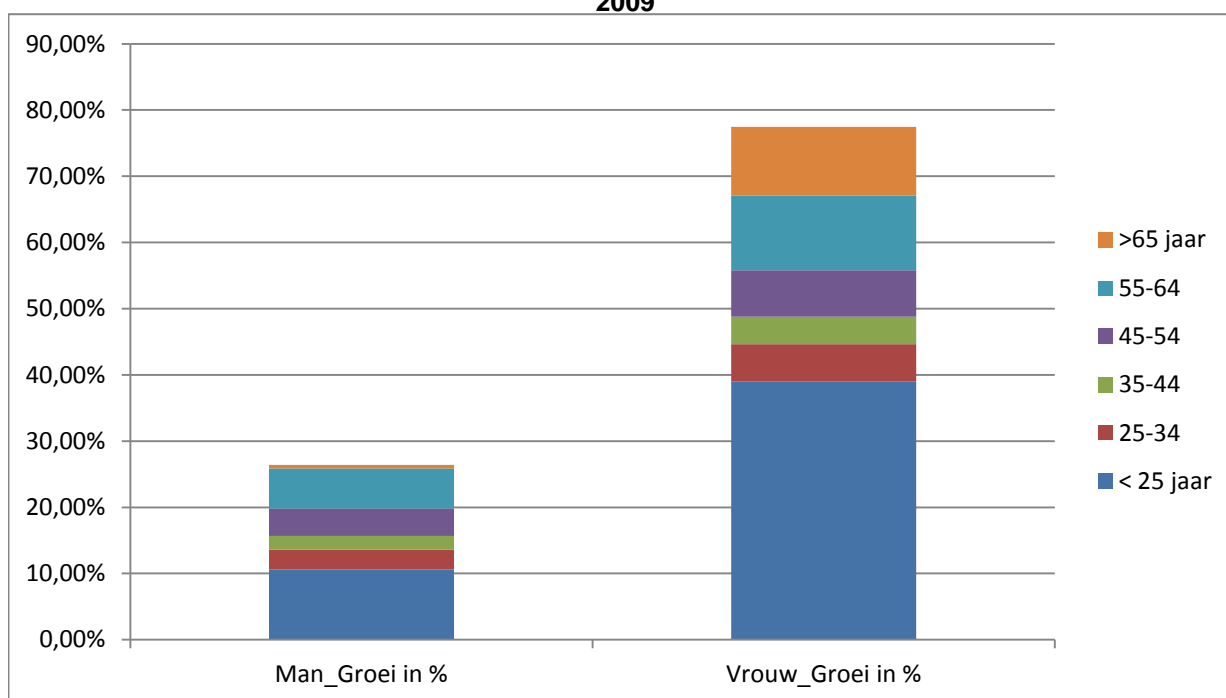
Tabel 11 : Aantal vrouwelijke zelfstandigen per leeftijdscategorie, 2006-2009

	2006	2007	2008	2009
< 25 jaar	8.814	10.100	11.681	11.658
25-34	56.146	57.842	59.685	59.926
35-44	86.479	88.091	89.319	89.027
45-54	78.600	80.684	82.833	85.098
55-64	47.473	48.752	49.141	50.824
>65 jaar	16.402	16.731	16.797	17.666

Grafiek 17 : Groei van het aantal actieven per leeftijdscategorie en geslacht, 2008-2009

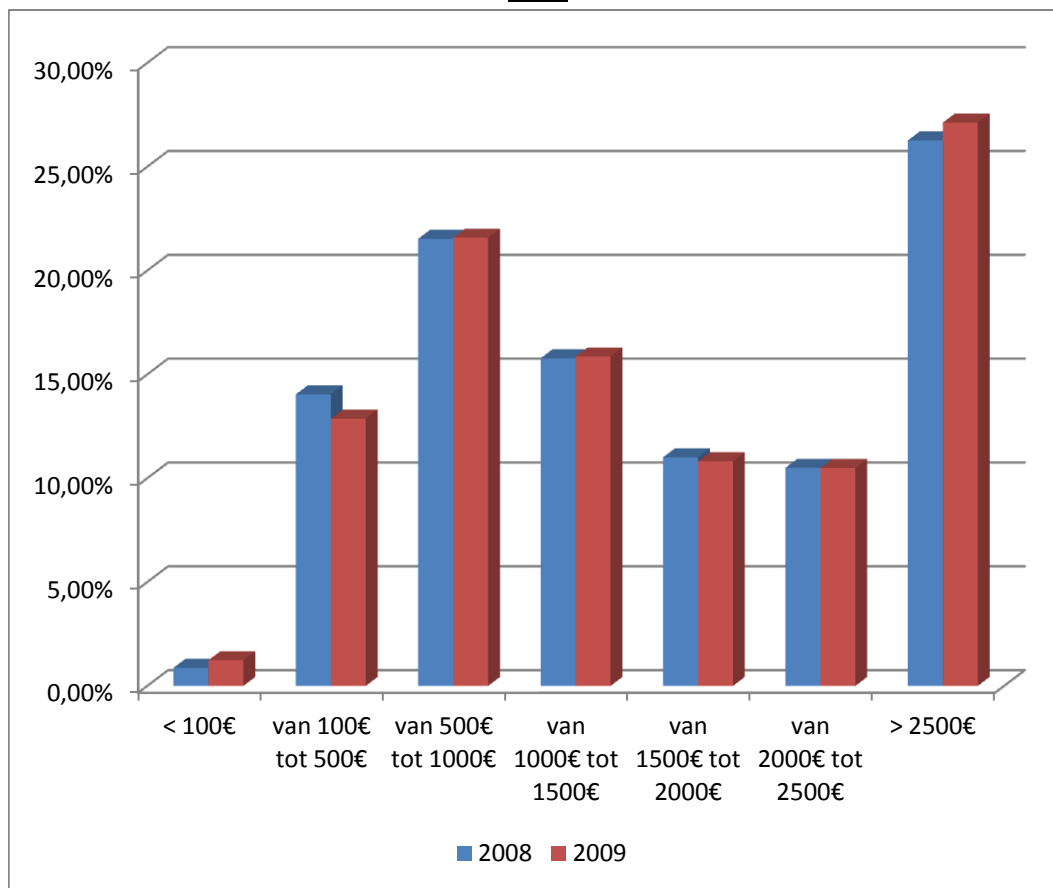
Grafiek 18 : Procentuele groei van het aantal actieven per leeftijdscategorie en geslacht, 2008-2009

Tabel 12 : Groei van het aantal actieven per leeftijdscategorie, 2008-2009

	Mannelijke actieven		Vrouwelijke actieven	
	Groei in cijfers	Groei in %	Groei in cijfers	Groei in %
< 25 jaar	251	10,61%	585	39,00%
25-34	874	2,99%	1.231	5,63%
35-44	1.135	2,08%	1.270	4,15%
45-54	2.348	4,14%	1.742	7,00%
55-64	1.975	6,04%	1.078	11,28%
>65 jaar	9	0,57%	27	10,38%
Totaal	6.592	3,72%	5.933	6,69%

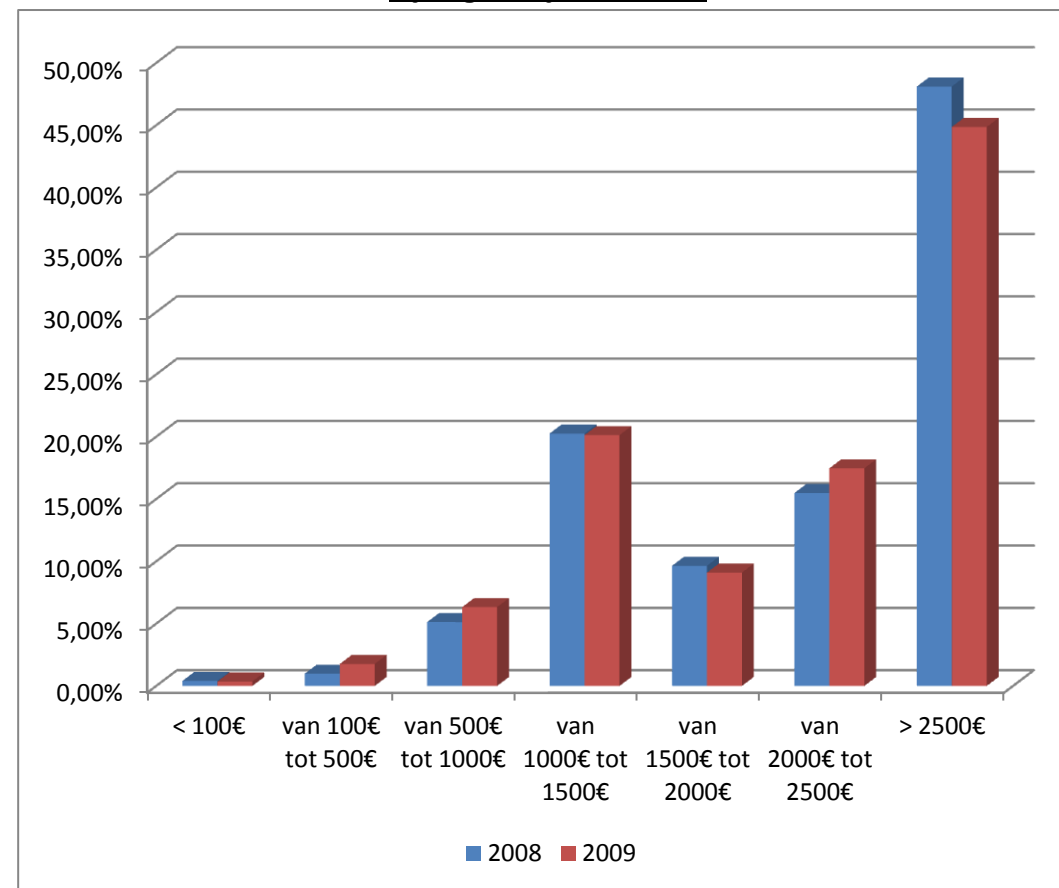
Grafiek 19 : Verdeling van de jaarlijkse WAPZ-bijdragen per bijdrageschijf, 2008-2009

Tabel 13 : Aantal jaarlijkse WAPZ-bijdragen per bijdrageschijf, 2008-2009

jaarlijkse bijdrage	2008	2009
< 100 €	2.019	3.006
van 100€ tot 500€	32.557	31.275
van 500€ tot 1000€	49.929	52.464
van 1000€ tot 1500€	36.583	38.555
van 1500€ tot 2000€	25.525	26.296
van 2000€ tot 2500€	24.350	25.513
> 2500€	60.905	65.919
Totaal	231.868	243.028

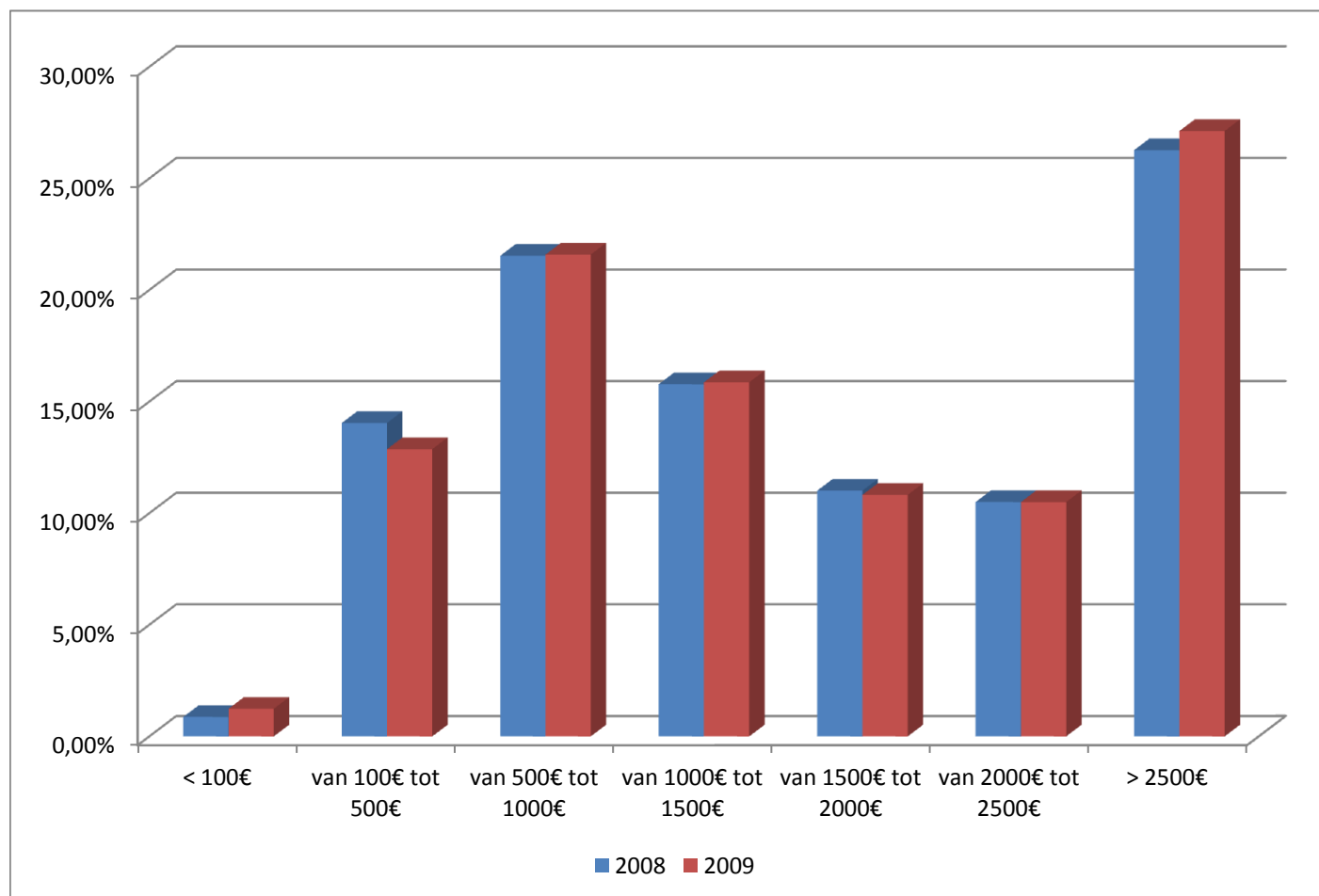
Grafiek 20 : Verdeling van de jaarlijkse Riziv/pensioen-bijdragen per bijdrageschijf, 2008-2009

Tabel 14 : Aantal jaarlijkse Riziv/pensioen-bijdragen per bijdrageschijf, 2008-2009

jaarlijkse bijdrage	2008	2009
< 100€	191	173
van 100€ tot 500€	467	861
van 500€ tot 1000€	2.432	3.088
van 1000€ tot 1500€	9.606	9.826
van 1500€ tot 2000€	4.571	4.440
van 2000€ tot 2500€	7.342	8.526
> 2500€	22.810	21.896
Totaal	47.419	48.810

Grafiek 21 : Verdeling van de jaarlijkse bijdragen (WAPZ+RIZIV/pensioen) per bijdrageschijf, 2008-2009

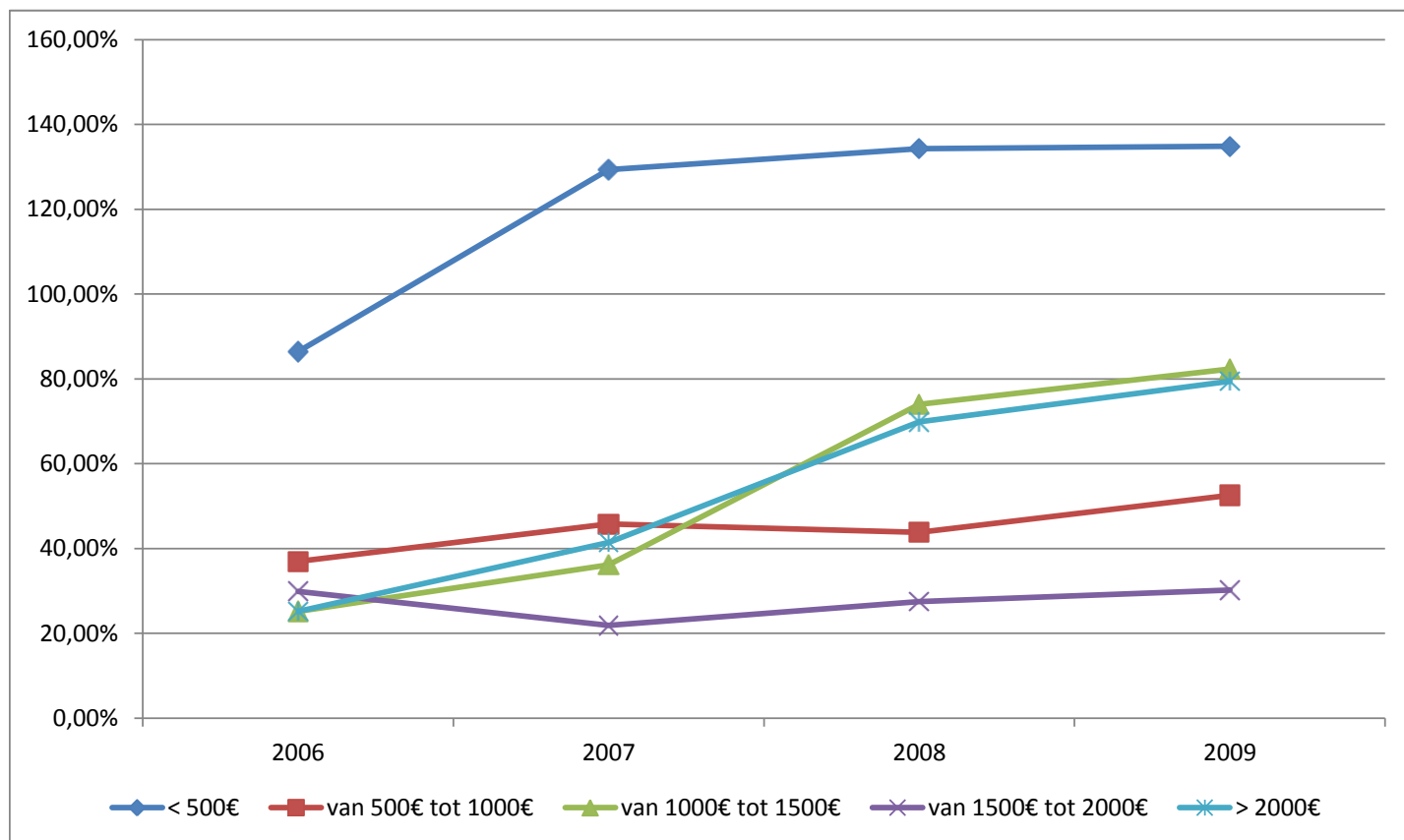

Tabel 15 : Aantal jaarlijkse bijdragen (WAPZ+RIZIV/pensioen) per bijdrageschijf, 2005 -2009

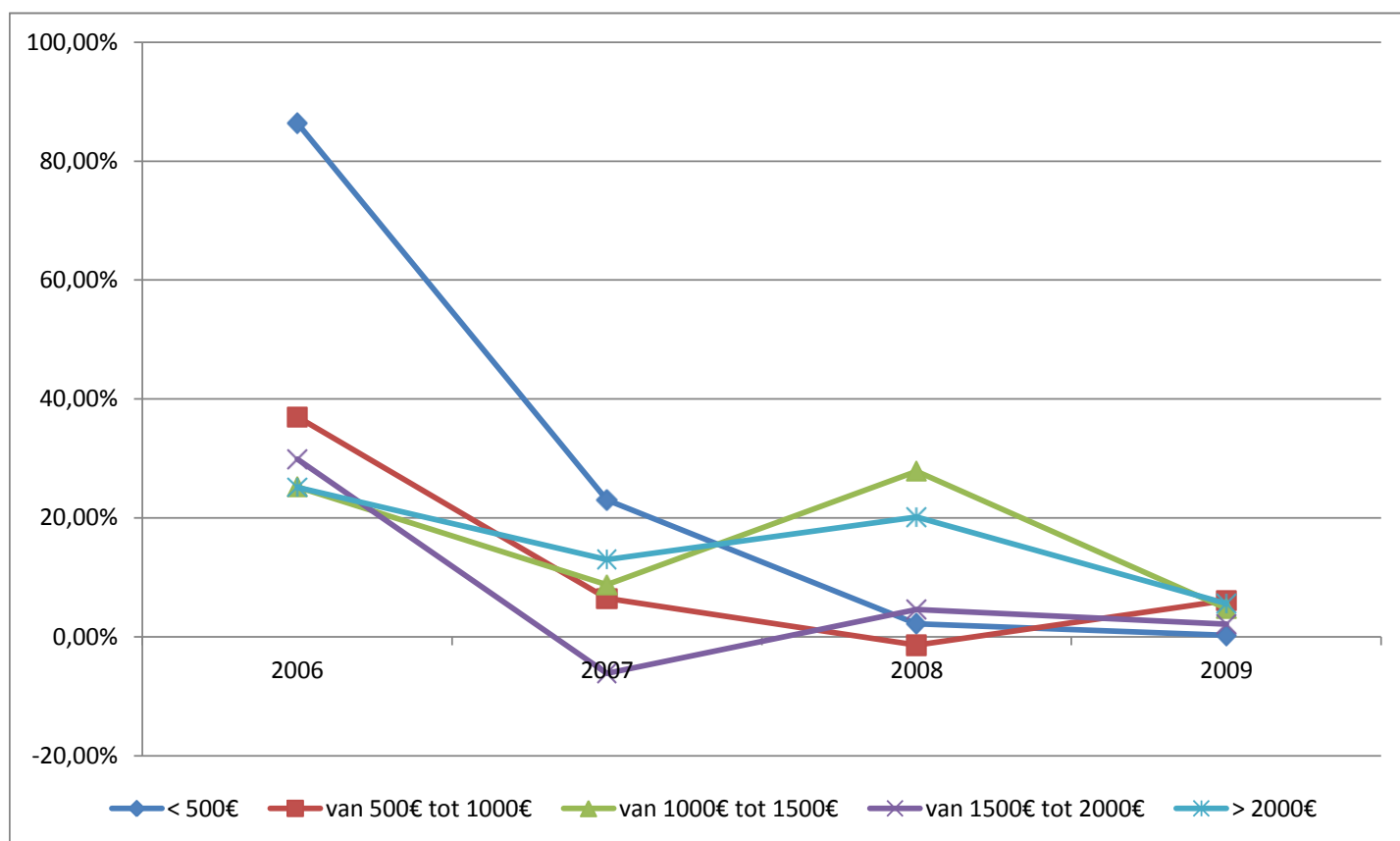
jaarlijkse bijdrage	2005	2006	2007	2008	2009
<100€	0	2.156	4.288	2.210	3.179
van 100€ tot 500€	15.037	25.877	30.200	33.024	32.136
van 500€ tot 1000€	36.410	49.877	53.102	52.361	55.552
van 1000€ tot 1500	26.539	33.223	36.137	46.189	48.381
van 1500€ tot 2000€	23.601	30.648	28.768	30.096	30.736
van 2000€ tot 2500€ *	67.915	84.999	96.040	31.692	34.039
≥2500€				83.715	87.815

* Voor de jaren 2005 tot 2007 werd enkel informatie gevraagd over premies groter dan 2000€

Grafiek 22 : Evolutie van de grootte van de bijdrage (basis 2005), 2006-2009

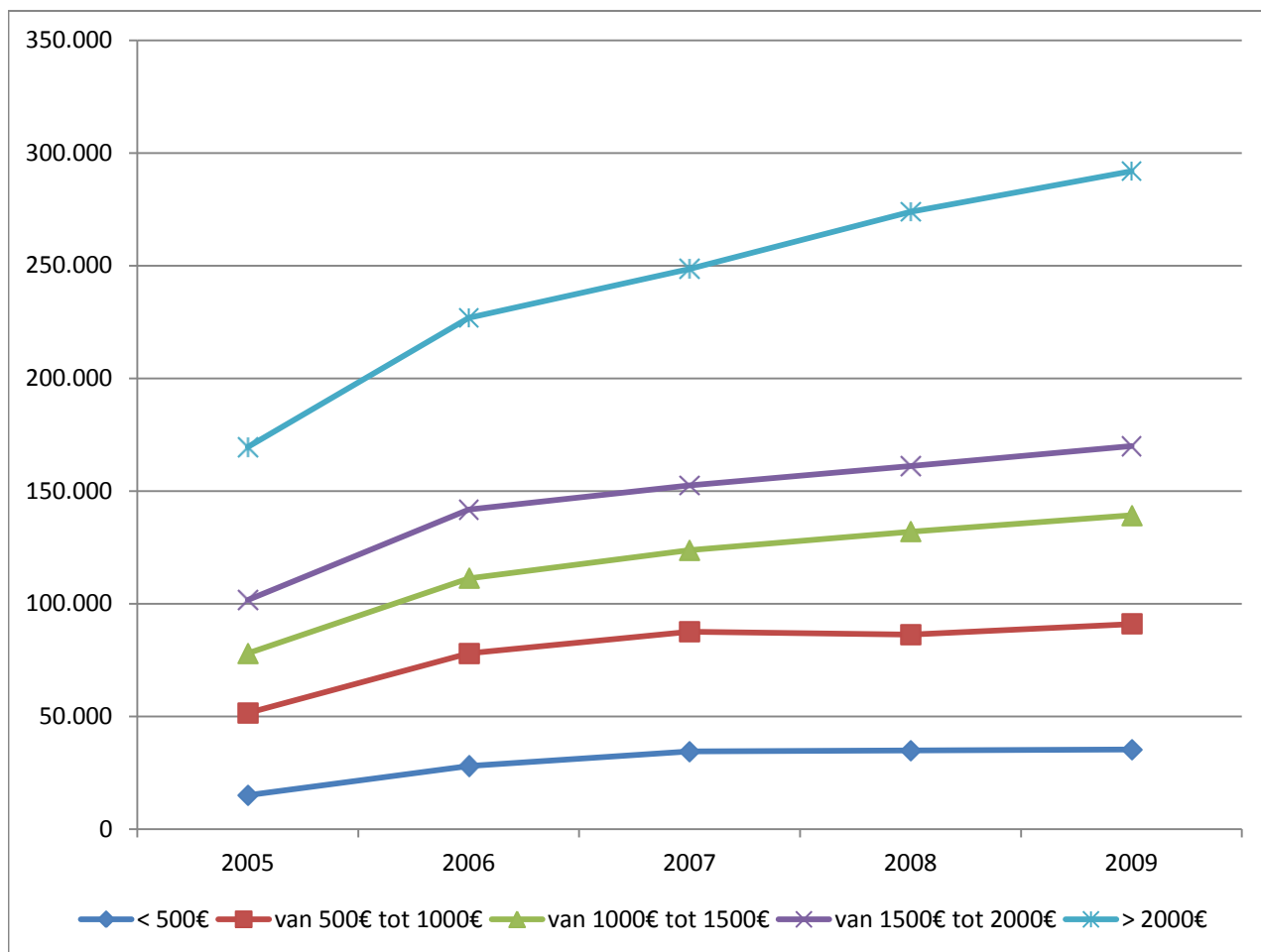
Grafiek 23 : Evolutie van de grootte van de bijdrage (in % van het vorige jaar), 2006-2009

Tabel 16 : Aantal jaarlijkse bijdragen per bijdrageschijf, 2005-2009

Jaarlijkse bijdrage	2005	2006	2007	2008	2009
< 500€	15.037	28.033	34.488	35.234	35.315
van 500€ tot 1000€	36.410	49.877	53.102	52.361	55.552
van 1000€ tot 1500€	26.539	33.223	36.137	46.189	48.381
van 1500€ tot 2000€	23.601	30.648	28.768	30.096	30.736
> 2000€	67.915	84.999	96.040	115.407	121.854

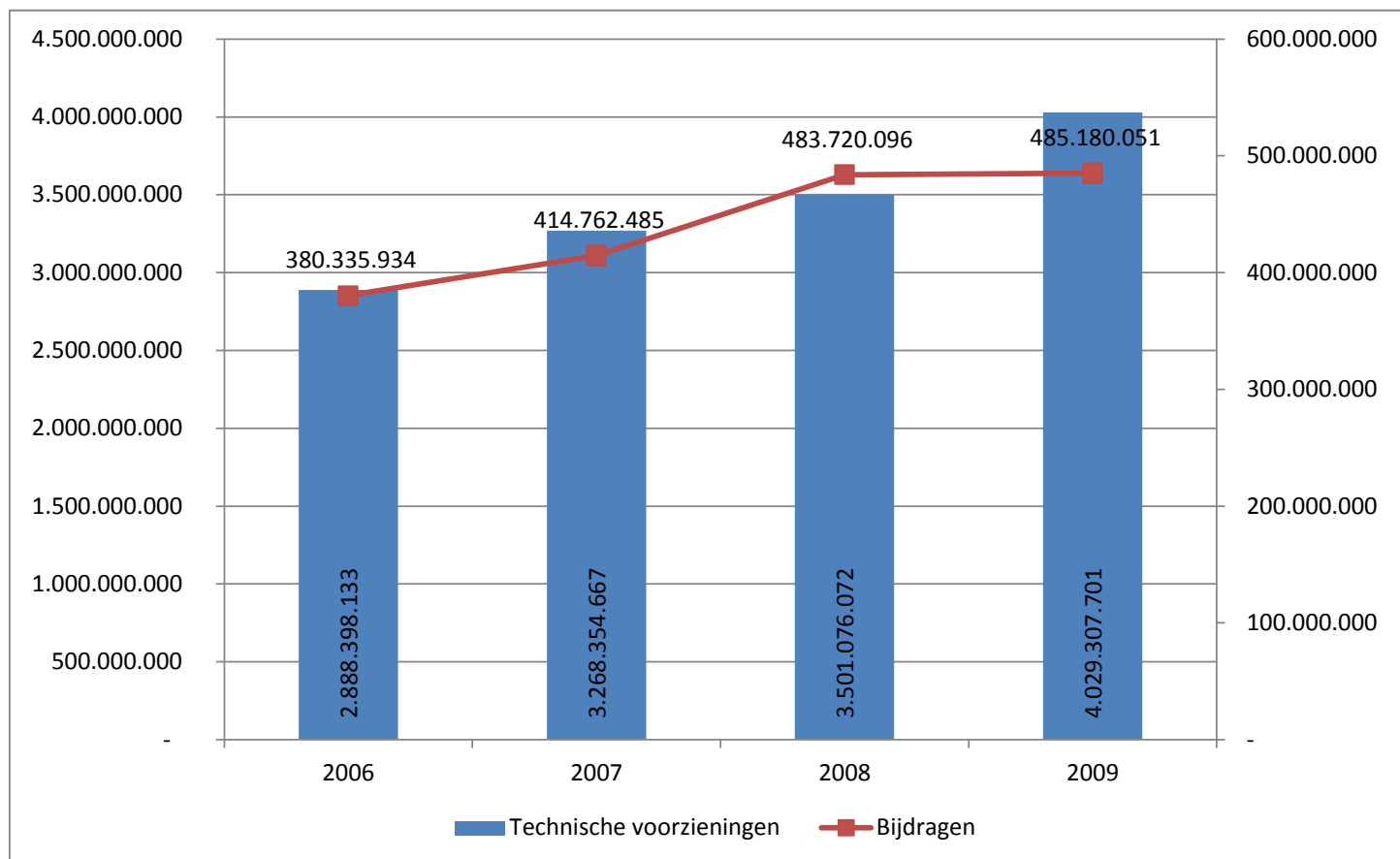
Grafiek 24 : Evolutie van het aantal bijdragen per bijdrageschijf, 2005-2009

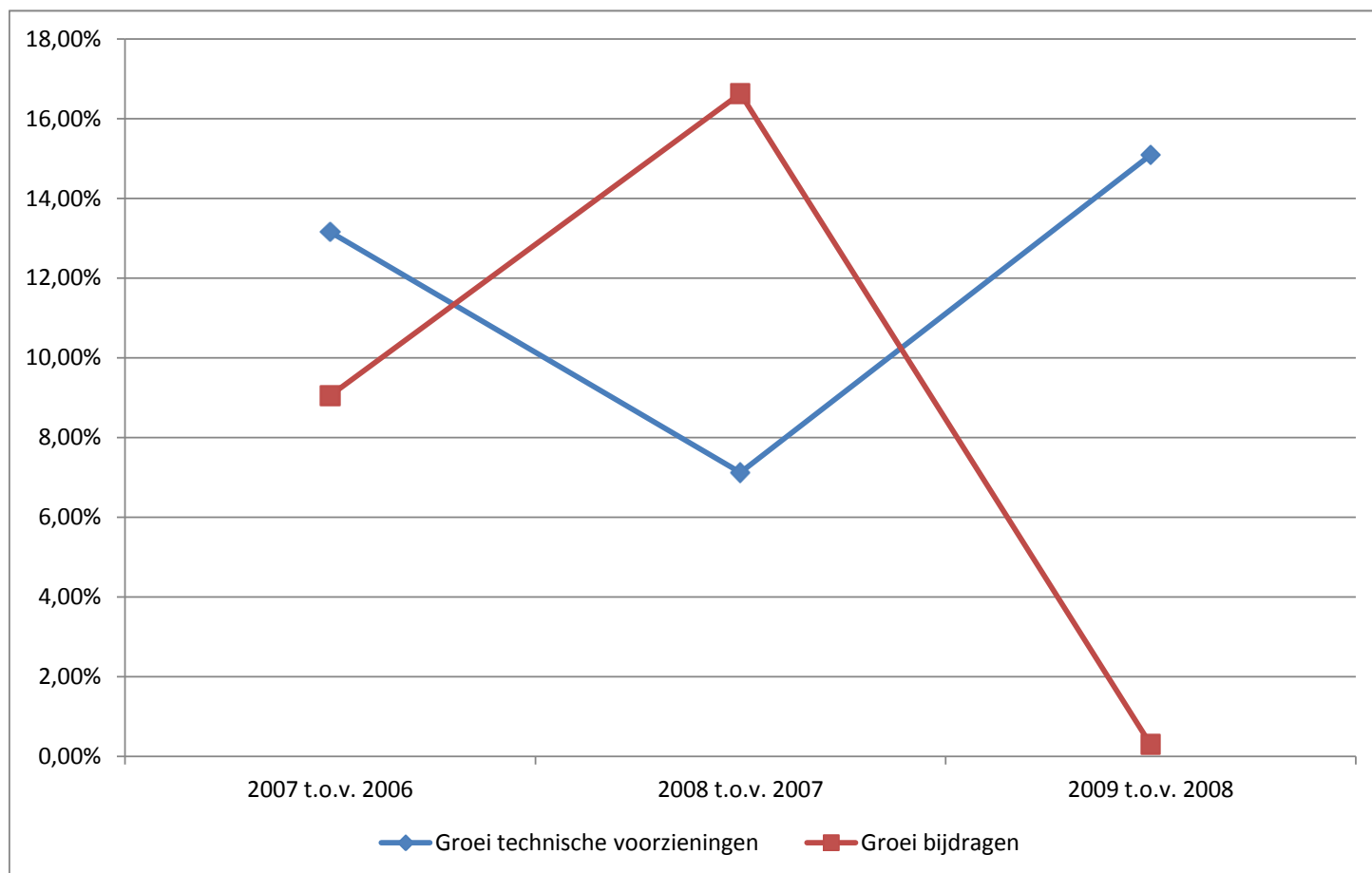
Tabel 17: Aantal bijdragen per bijdrageschijf, 2005-2009

	2005	2006	2007	2008	2009
< 500€	15.037	28.033	34.488	34.812	35.315
van 500€ tot 1000€	36.410	49.877	53.102	51.510	55.552
van 1000€ tot 1500€	26.539	33.223	36.137	45.536	48.381
van 1500€ tot 2000€	23.601	30.648	28.768	29.258	30.736
> 2000€	67.915	84.999	96.040	112.722	121.854

Grafiek 25 : Bedrag van de technische voorzieningen en de bijdragen, 2006-2009

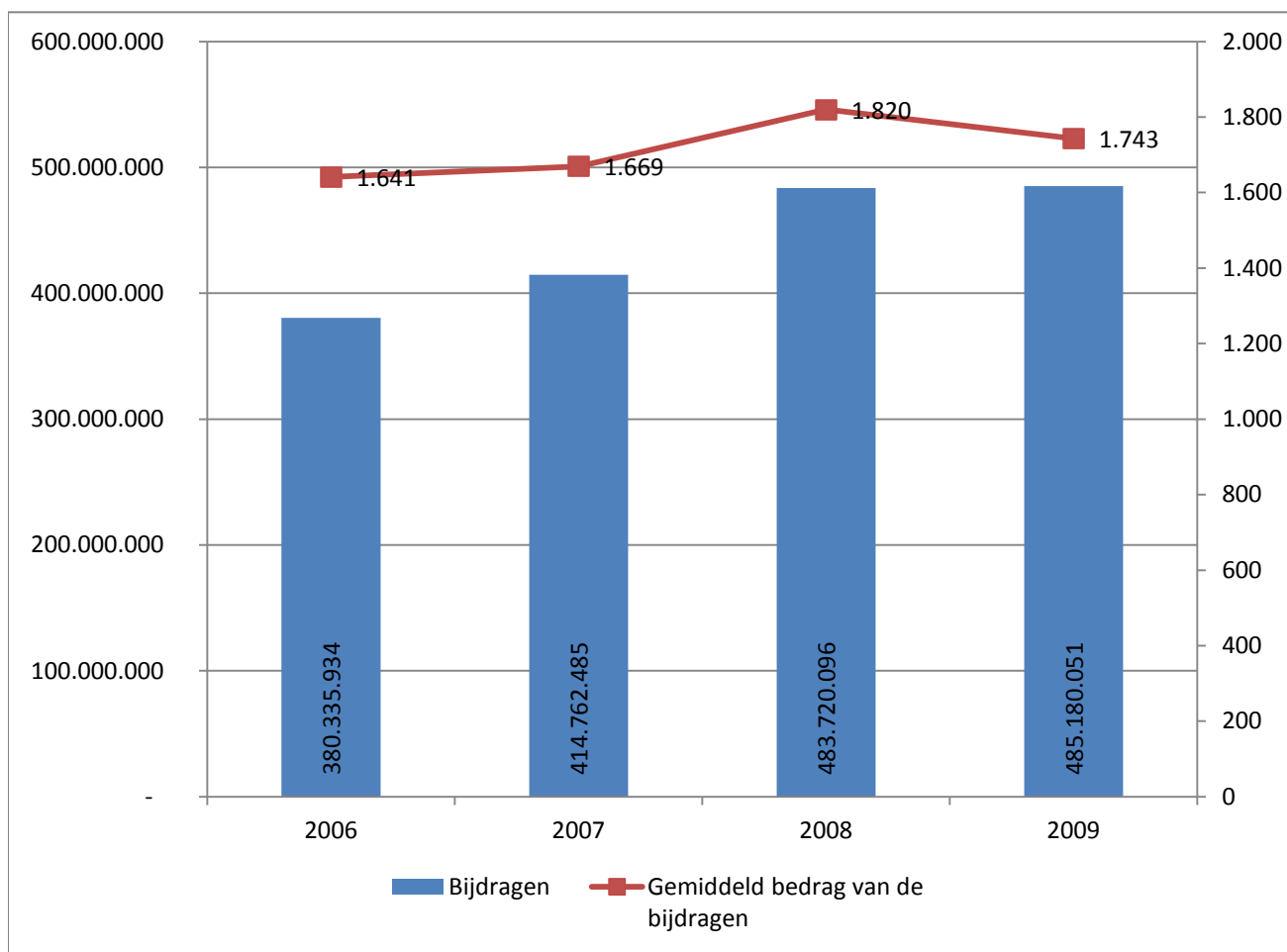
Grafiek 26 : Procentuele groei van de technische voorzieningen en de bijdragen, 2006-2009

Tabel 18 : Bedrag van de technische voorzieningen en de bijdragen, 2006-2009

	2006	2007	2008	2009
Technische voorzieningen	2.888.398.133	3.268.354.667	3.501.076.072	4.029.307.701
Bijdragen	380.335.934	414.762.485	483.720.096	485.180.051

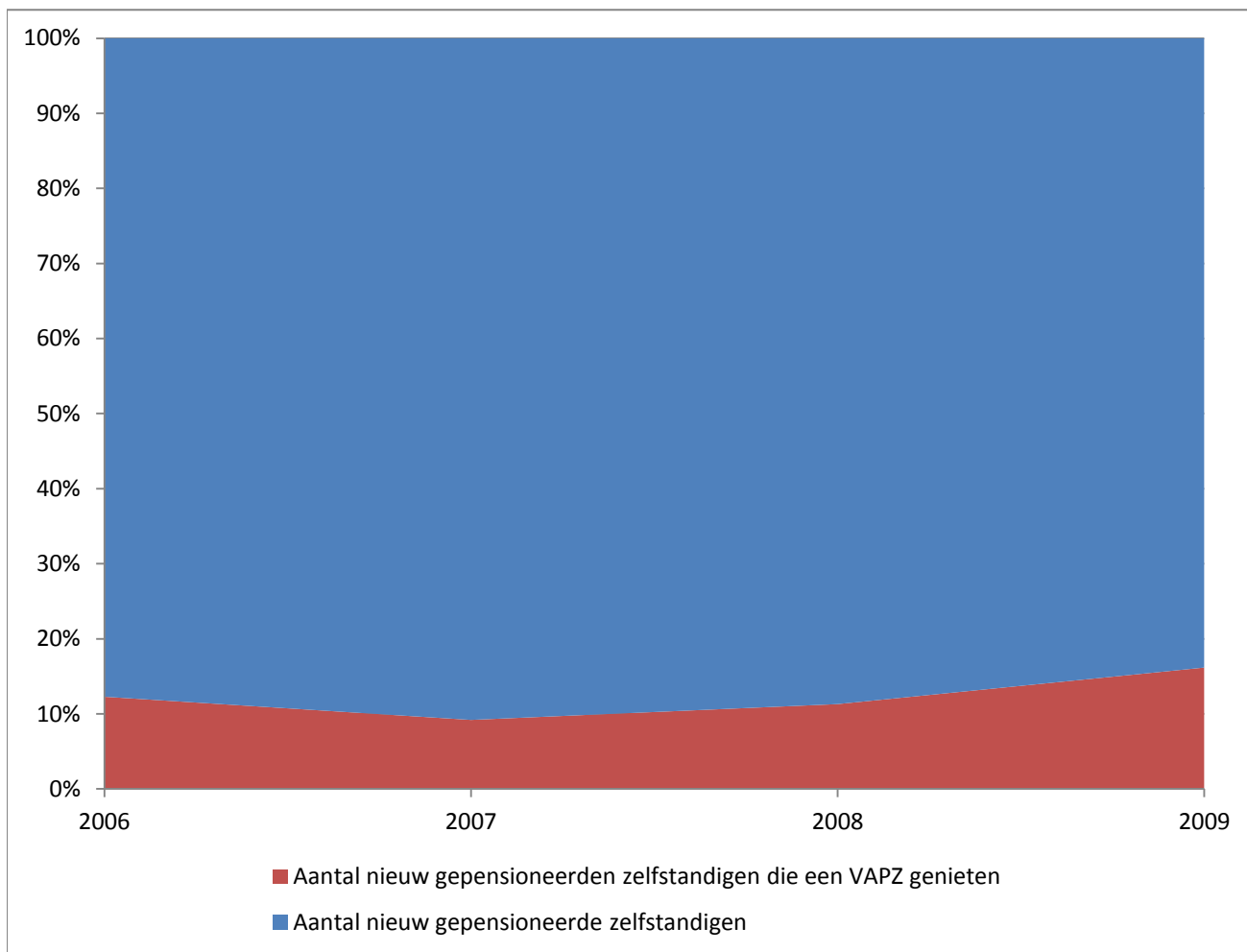
Grafiek 27 : Overzicht van de totale en gemiddelde bijdragen, 2006-2009

Tabel 19 : Overzicht van de totale en gemiddelde bijdragen, 2006-2009

	2006	2007	2008	2009
Bedrag van de bijdragen	380.335.934	414.762.485	483.720.096	485.180.051
Aantal actieve aangeslotenen	231.704	248.461	265.784	278.326
Gemiddeld bedrag van de bijdragen	1.641	1.669	1.820	1.743

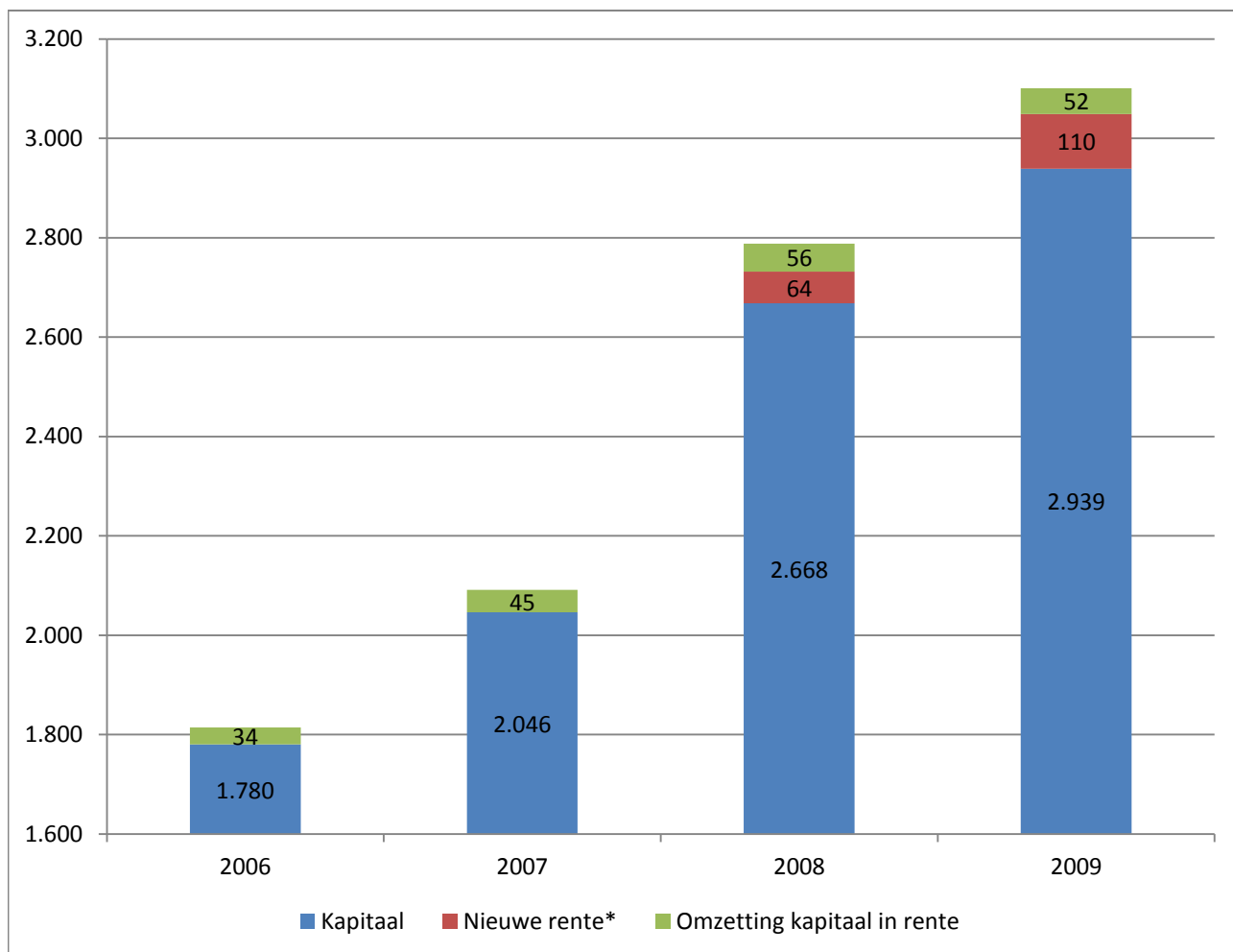
Grafiek 28 : Evolutie van het percentage nieuw gepensioneerden die een VAPZ genieten, 2006-2009

Tabel 20 : Aantal nieuw gepensioneerde zelfstandigen waaronder zij die een VAPZ genieten , 2006-2009

	2006	2007	2008	2009
Aantal nieuw gepensioneerde zelfstandigen	12.958	20.653	21.885	16.084
Aantal nieuw gepensioneerden zelfstandigen die een VAPZ genieten	1.814	2.091	2.788	3.101

Grafiek 29 : Overzicht van het aantal pensioenprestaties per type, 2006-2009

Tabel 21 : Aantal pensioenprestaties per type, 2006-2009

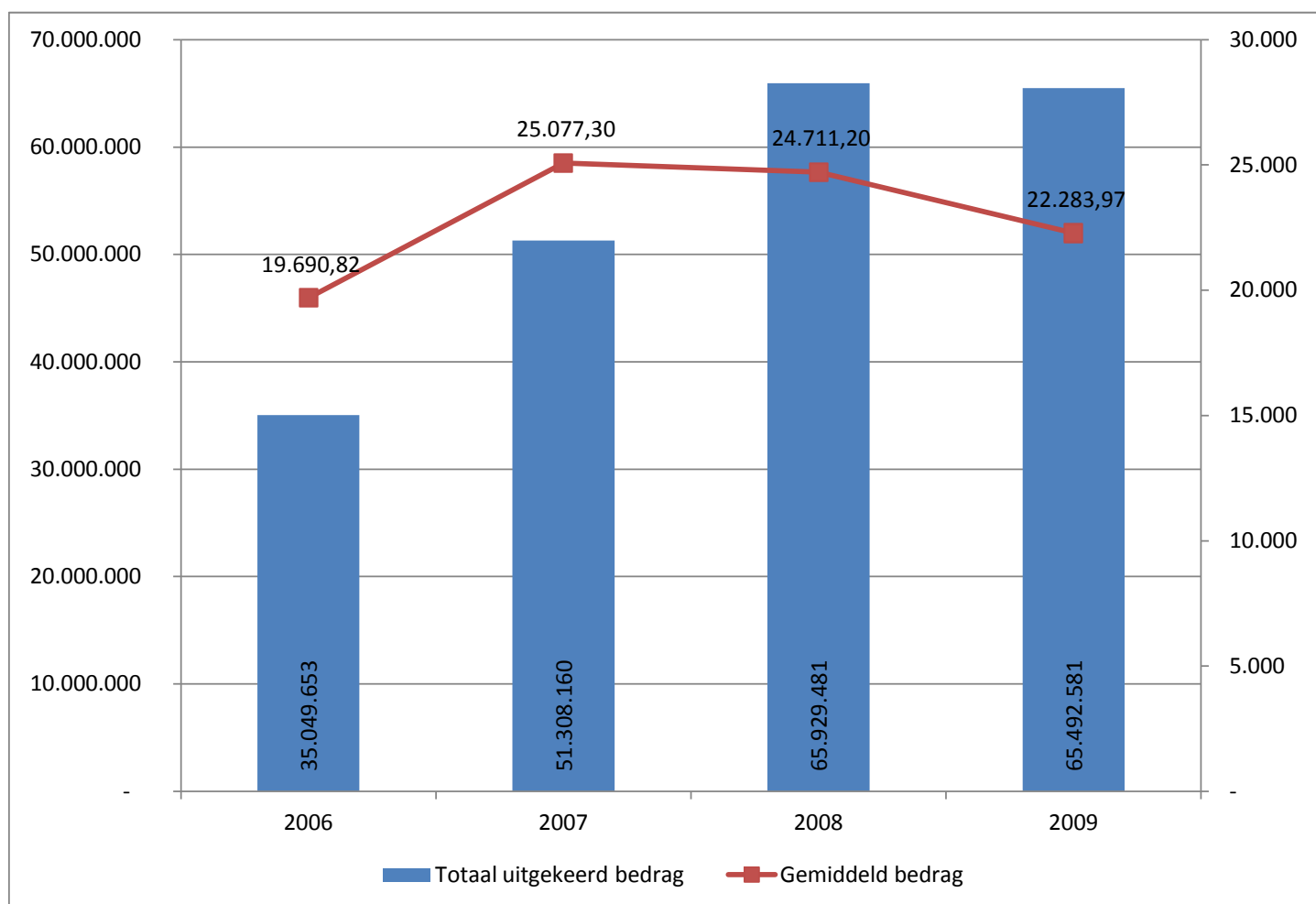
	2006	2007	2008	2009
Kapitaal	1.780	2.046	2.668	2.939
Nieuwe rente*	n.v.t.	n.v.t.	64	110
Omzetting kapitaal in rente	34	45	56	52
Totaal	1.814	2.091	2.788	3.101

Tabel 22 : Totaal bedrag per type pensioenprestatie, 2006-2009

	2006	2007	2008	2009
Kapitaal	35.049.653	51.308.160	65.929.481	65.492.581
Nieuwe rente*	n.v.t.	n.v.t.	262.119	146.820
Omzetting kapitaal in rente	2.940.748	3.592.079	5.675.293	5.972.965
Totaal	37.990.401	54.900.239	71.866.893	71.612.366

* Voor de jaren 2005 - 2007 zijn er geen cijfers beschikbaar over de nieuwe rente.

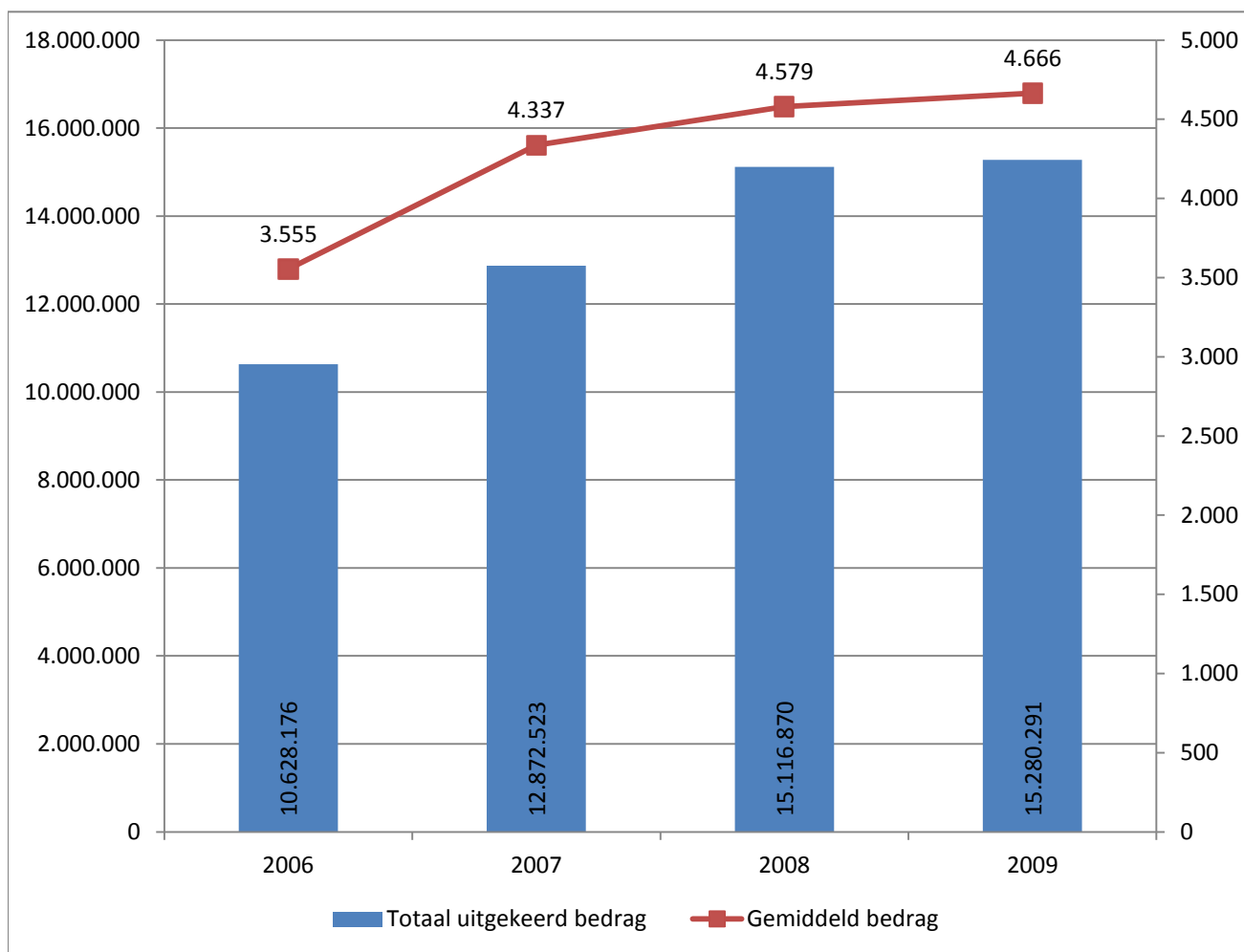
Grafiek 30 : Totaal en gemiddeld bedrag uitgekeerd in de vorm van kapitaal, 2006-2009

Tabel 23 : Aantal en bedrag van de pensioenprestaties uitgekeerd in de vorm van kapitaal, 2006-2009

	2006	2007	2008	2009
Aantal	1.780	2.046	2.668	2.939
Totaal uitgekeerd bedrag	35.049.653	51.308.160	65.929.481	65.492.581
Gemiddeld bedrag	19.691	25.077	24.711	22.284

Grafiek 31 : Totaal en gemiddeld bedrag uitgekeerd in de vorm van een rente, 2006-2009

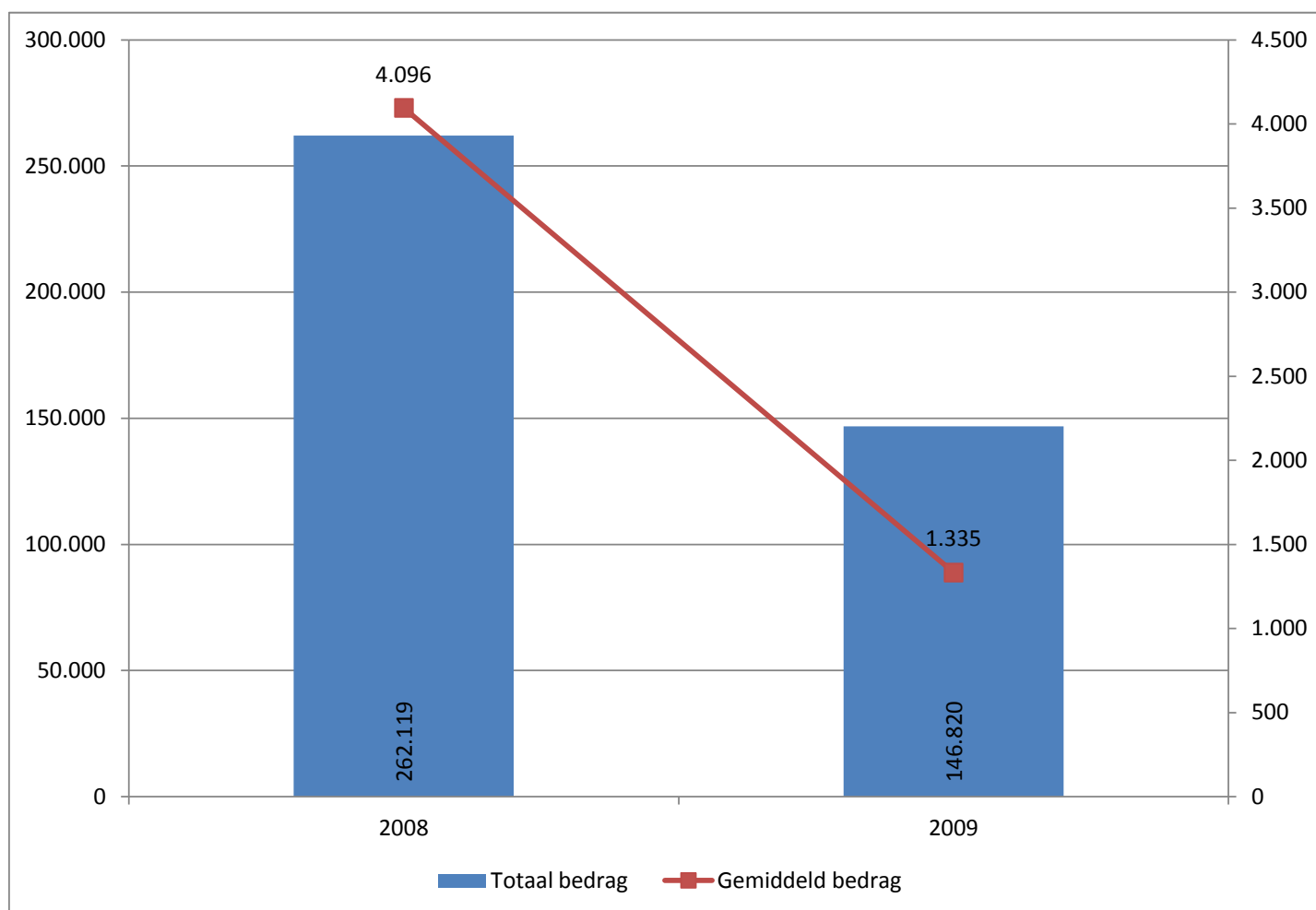
Tabel 24 : Aantal en bedrag van de pensioenprestaties uitgekeerd in de vorm van een rente, 2006-2009

	2006	2007*	2008	2009
Aantal	2.990	2.968	3.301	3.275
Totaal uitgekeerd bedrag	10.628.176	12.872.523	15.116.870	15.280.291
Gemiddeld bedrag**	3.555	4.337	4.579	4.666

* Lineaire interpolatie voor 2007

** Het gemiddeld bedrag kan verschillen doordat een rentegenieter die tijdens het jaar overlijdt geen bedrag krijgt voor het hele jaar

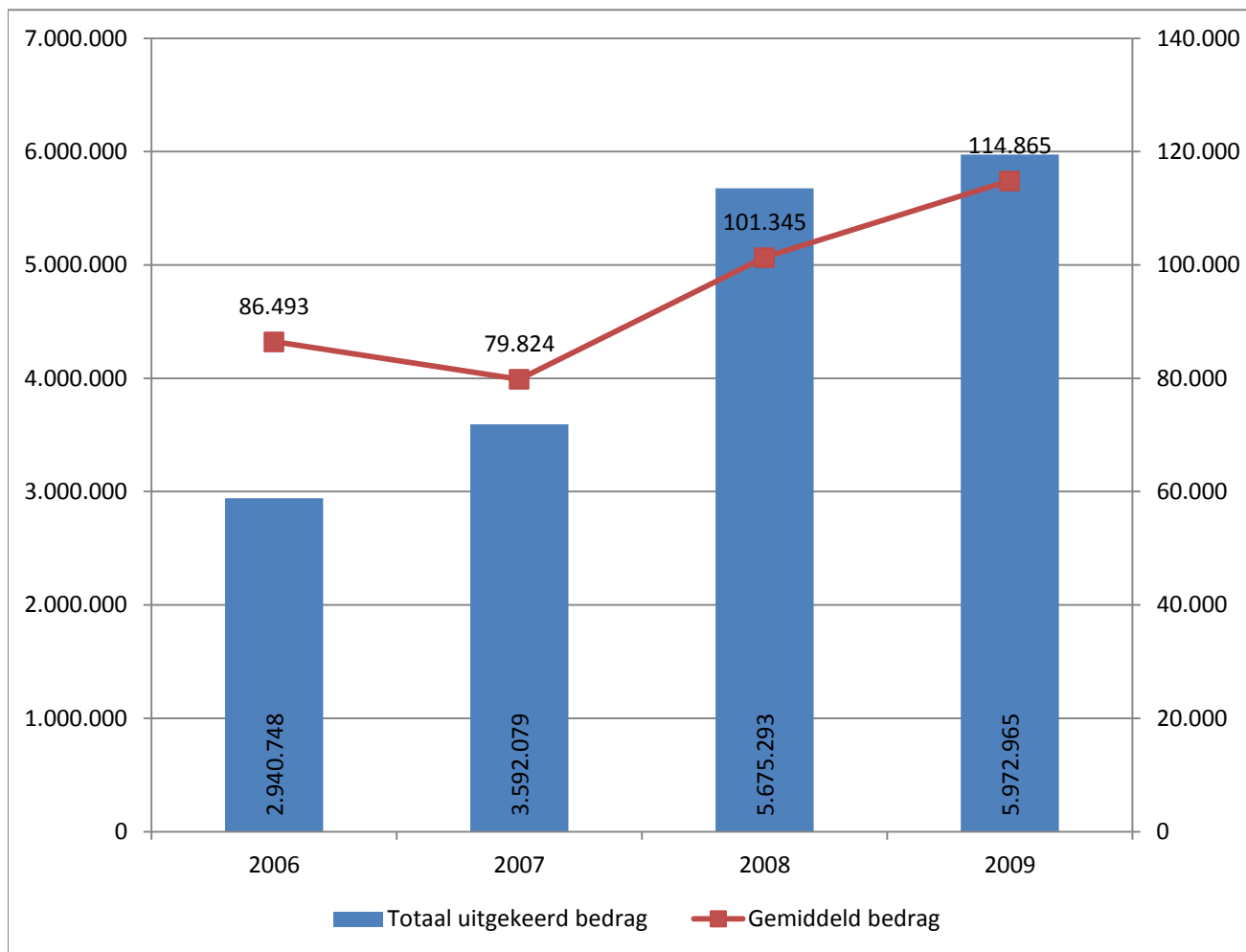
Grafiek 32 : Totaal en gemiddeld bedrag van de nieuwe rentes, 2008-2009

Tabel 25 : Aantal en bedrag van de nieuwe rentes, 2008-2009

	2008	2009
Aantal	64	110
Totaal bedrag	262.119	146.820
Gemiddeld bedrag	4.096	1.335

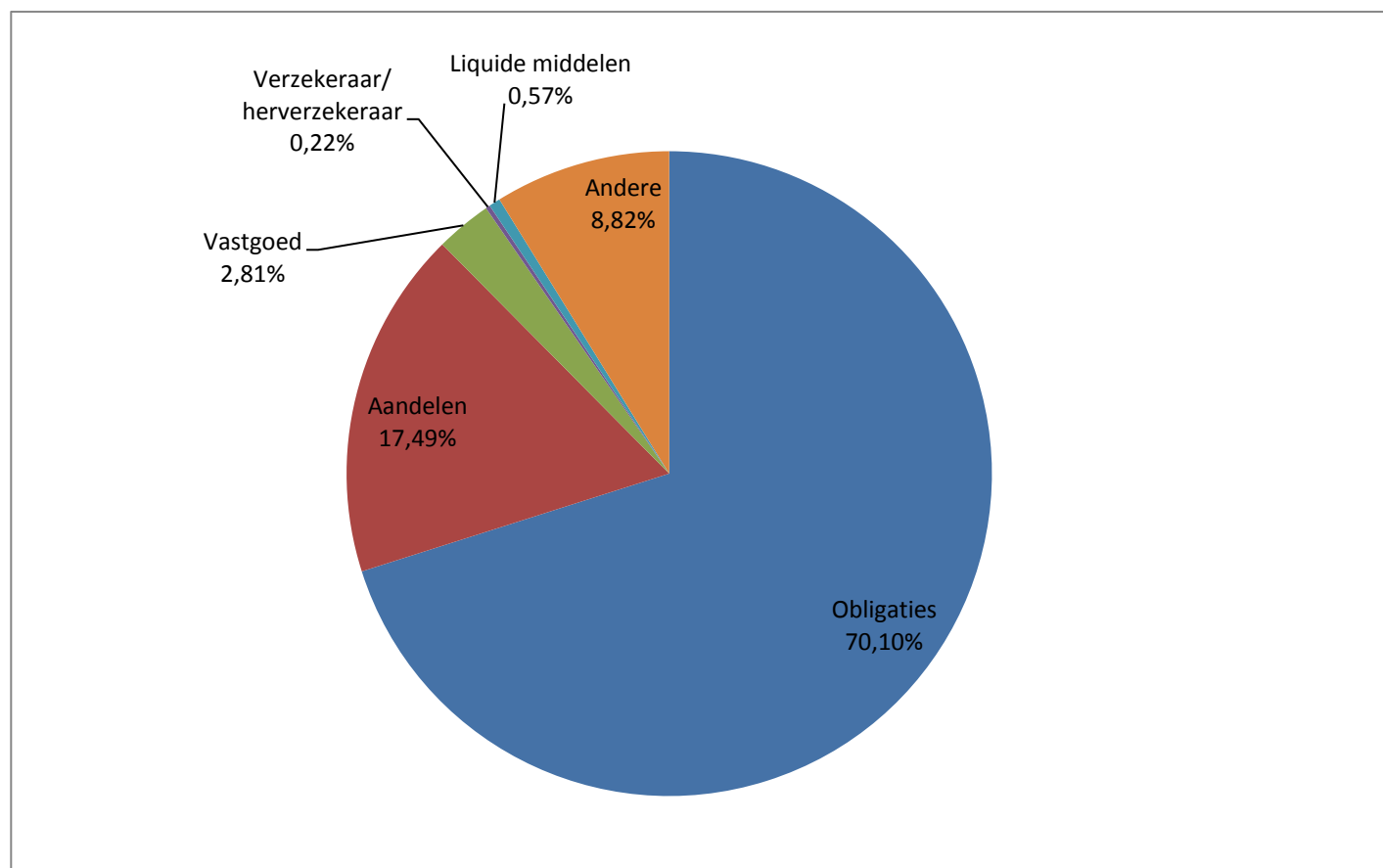
Grafiek 33 : Totaal en gemiddeld bedrag van het kapitaal dat is omgezet in rente, 2006-2009

Tabel 26 : Aantal en bedrag van de pensioenprestaties in kapitaal die zijn omgezet in rente, 2006-2009

	2006	2007	2008	2009
Aantal	34	45	56	52
Totaal uitgekeerd bedrag	2.940.748	3.592.079	5.675.293	5.972.965
Gemiddeld bedrag	86.493	79.824	101.345	114.865

Grafiek 34 : Verdeling van de beleggingsportefeuille voor 2009*

Tabel 27 : Bedrag van de beleggingsportefeuille, 2006-2009

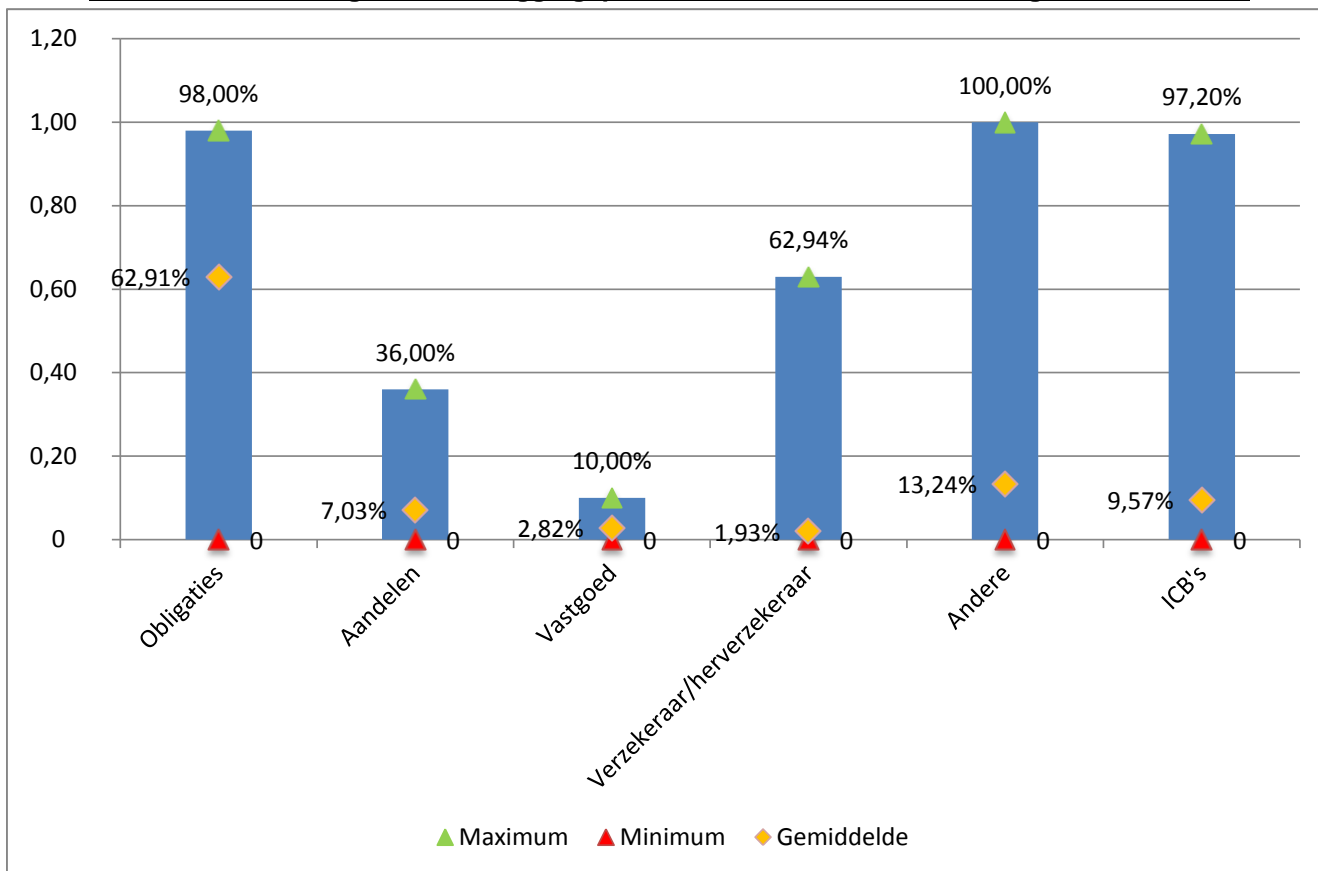
	2006	2007	2008	2009
Obligaties	1.188.716.840	1.428.473.281	1.773.028.933	2.289.301.760
Aandelen	296.663.885	241.292.875	206.255.116	199.845.756
Vastgoed	49.128.829	38.909.057	68.262.650	62.504.783
Verzekeraar/herverzekeraar	1.067.830	12.969.518	15.782.326	8.889.412
Liquide middelen	-	-	-	-
Andere	228.905.275	373.388.564	465.083.115	327.994.921
ICB's	1.123.915.474	1.173.321.373	972.663.932	1.140.659.654
Totaal	2.888.398.133	3.268.354.667	3.501.076.072	4.029.196.286

Tabel 28 : Verdeling van de beleggingsportefeuille, 2006-2009

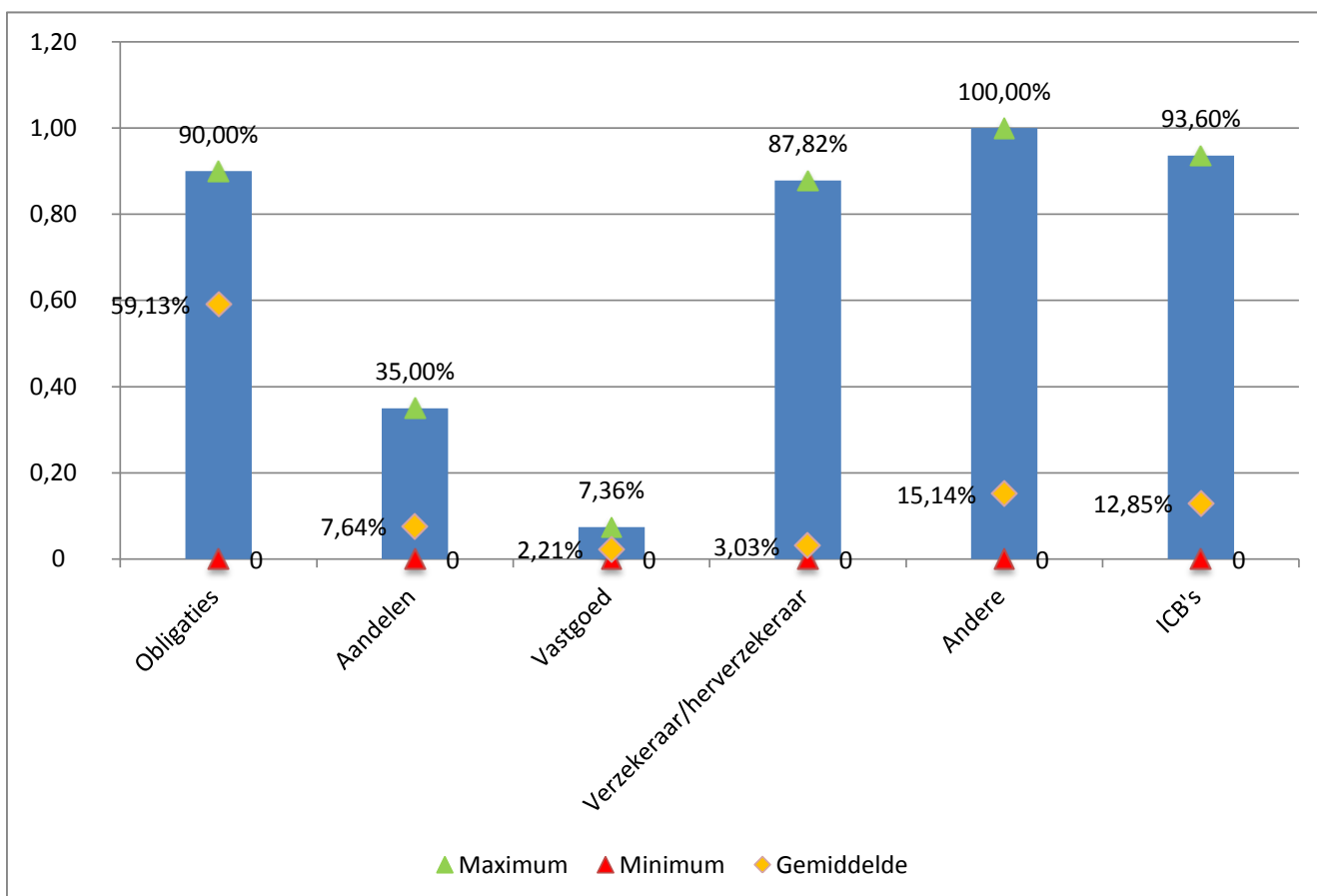
	2006	2007	2008	2009
Obligaties	41,15%	43,71%	50,64%	56,82%
Aandelen	10,27%	7,38%	5,89%	4,96%
Vastgoed	1,70%	1,19%	1,95%	1,55%
Verzekeraar/herverzekeraar	0,04%	0,40%	0,45%	0,22%
Liquide middelen	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Andere	7,92%	11,42%	13,28%	8,14%
ICB's	38,91%	35,90%	27,78%	28,31%
Totaal	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

* De ICB's zijn onderverdeeld in de verschillende categorieën

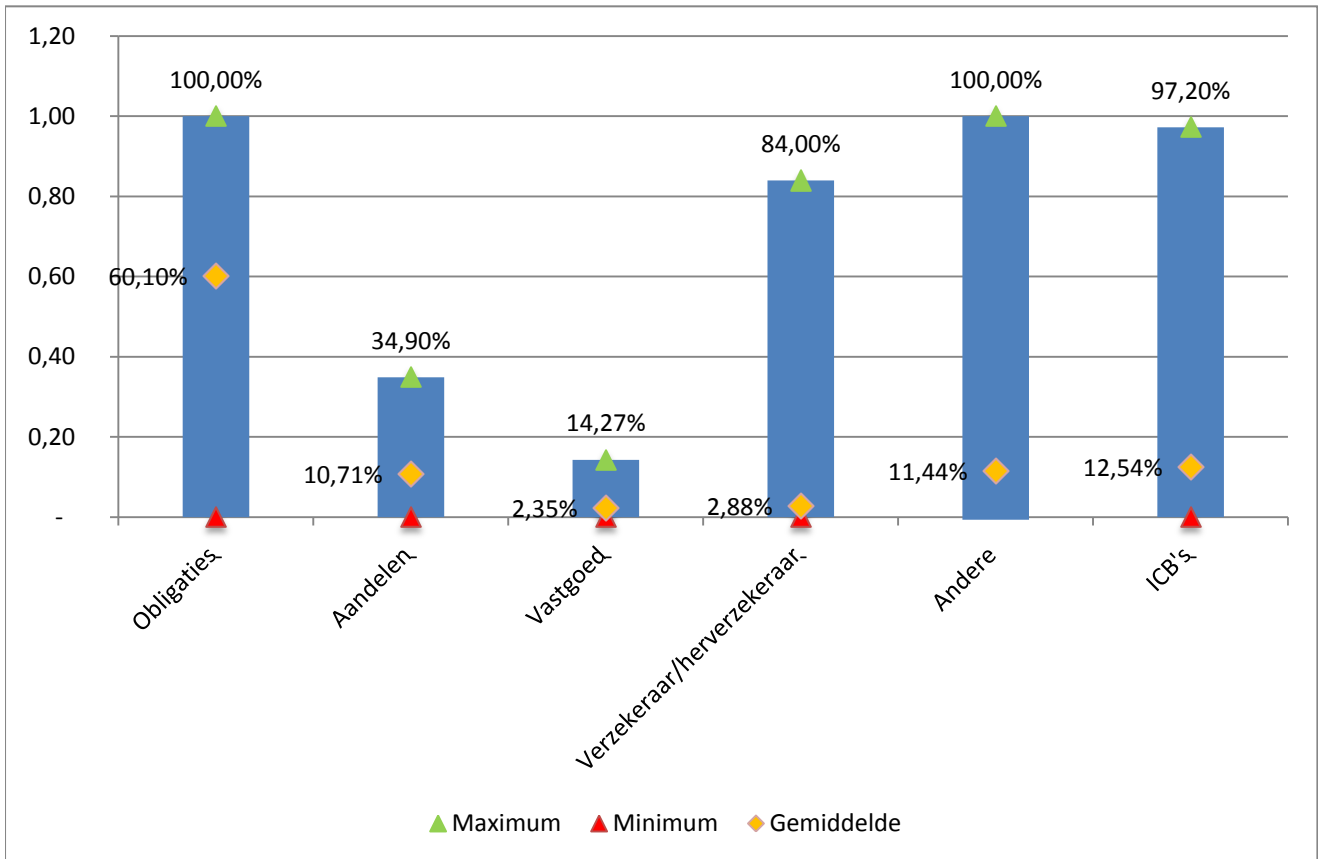
Grafiek 35 : Verdeling van de beleggingsportefeuilles, maxima, minima en gemiddelde, 2009

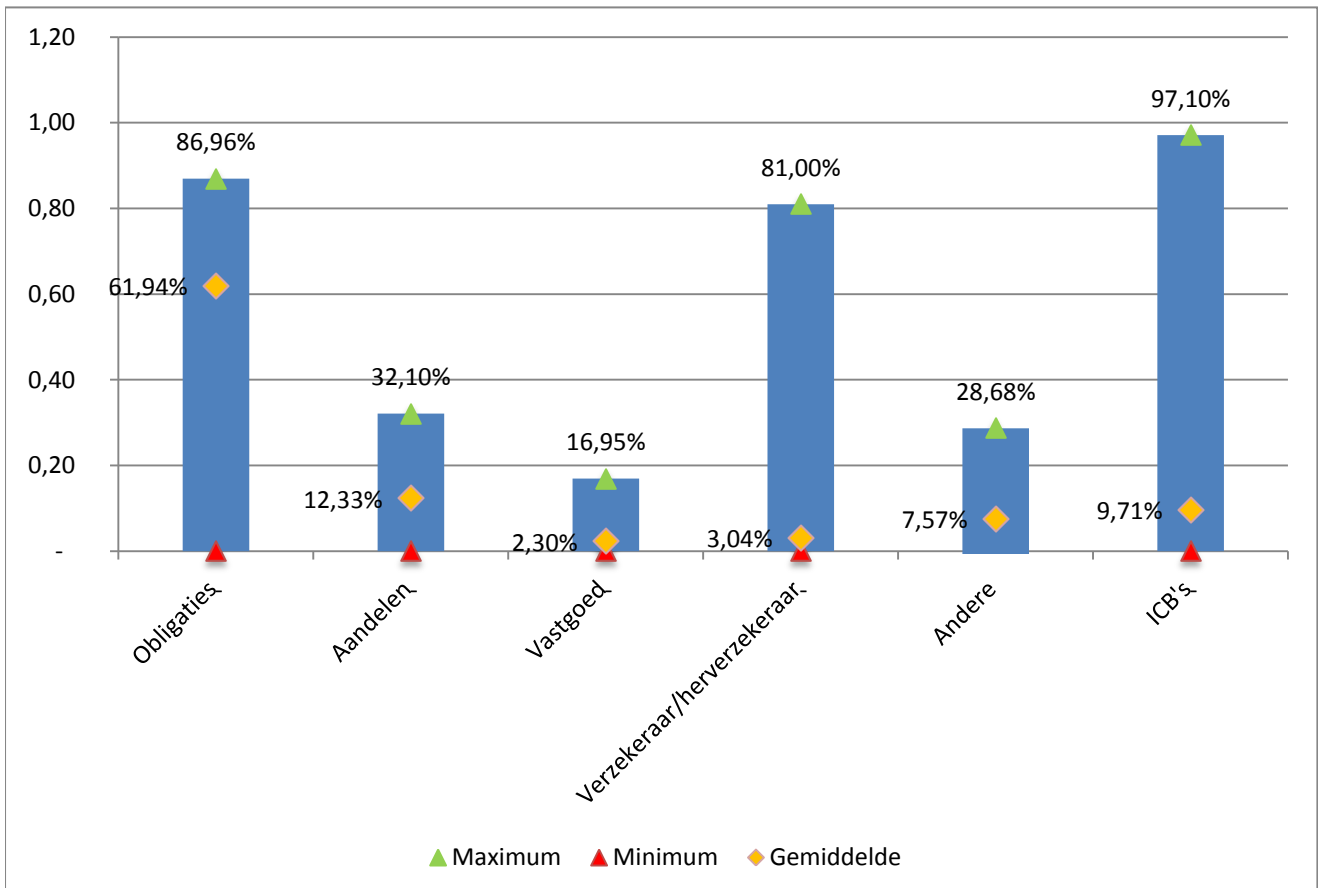
Grafiek 36 : Verdeling van de beleggingsportefeuilles, maxima, minima en gemiddelde, 2008

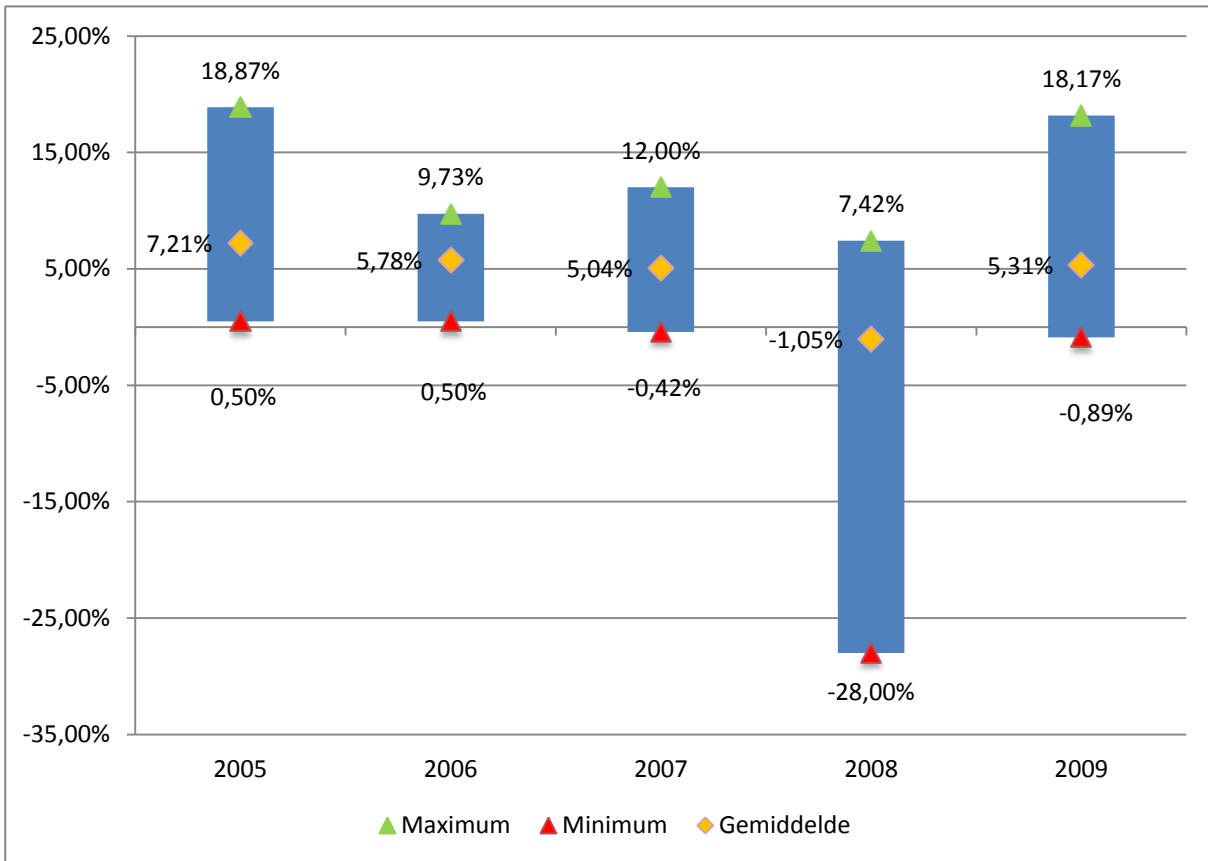
Grafiek 37 : Verdeling van de beleggingsportefeuilles, maxima, minima en gemiddelde, 2007

Grafiek 38 : Verdeling van de beleggingsportefeuilles, maxima, minima en gemiddelde, 2006

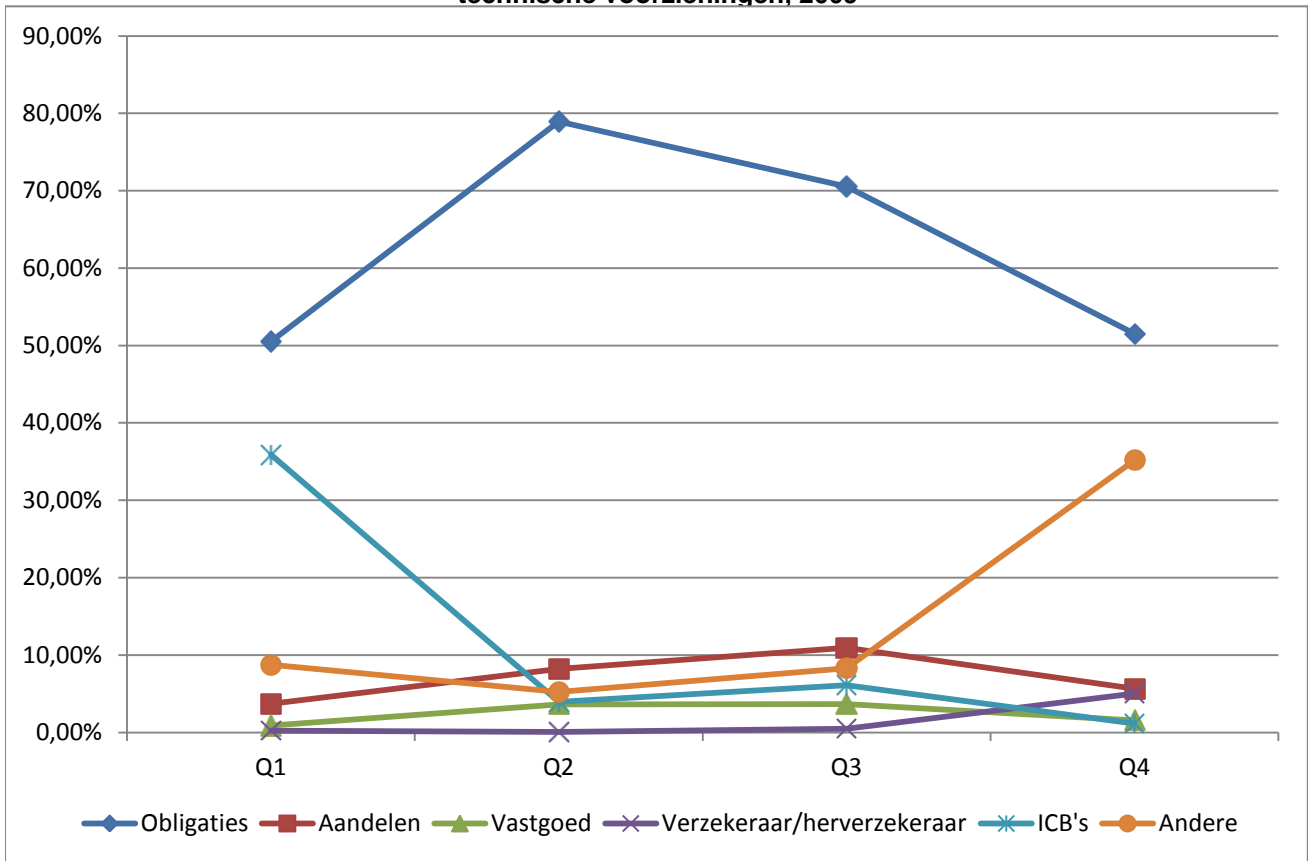
Grafiek 39 : Maxima, minima en gemiddelde van het bruto jaarlijks rendement, 2005-2009

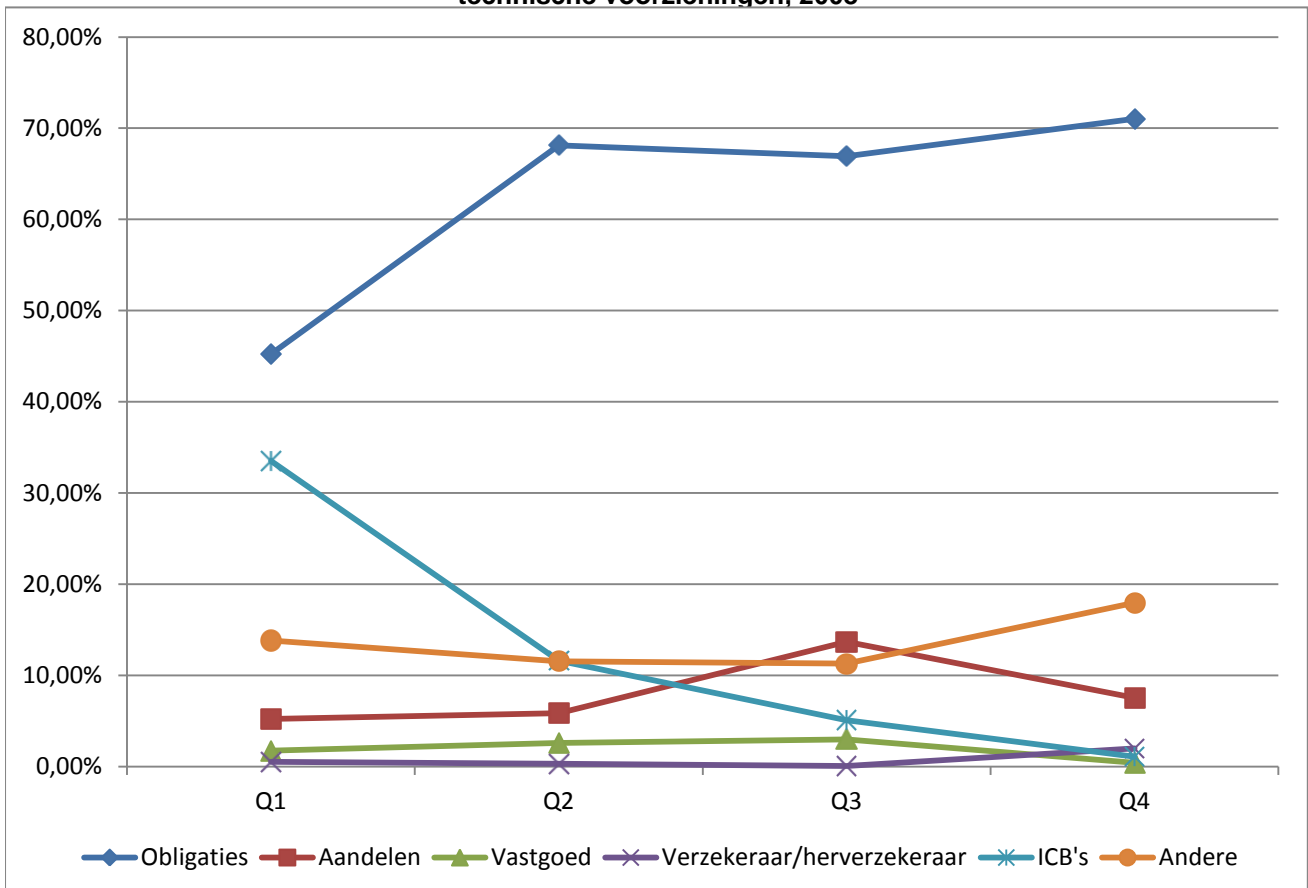
Grafiek 40 : Maxima, minima en gemiddelde van het netto jaarlijks rendement, 2005-2009

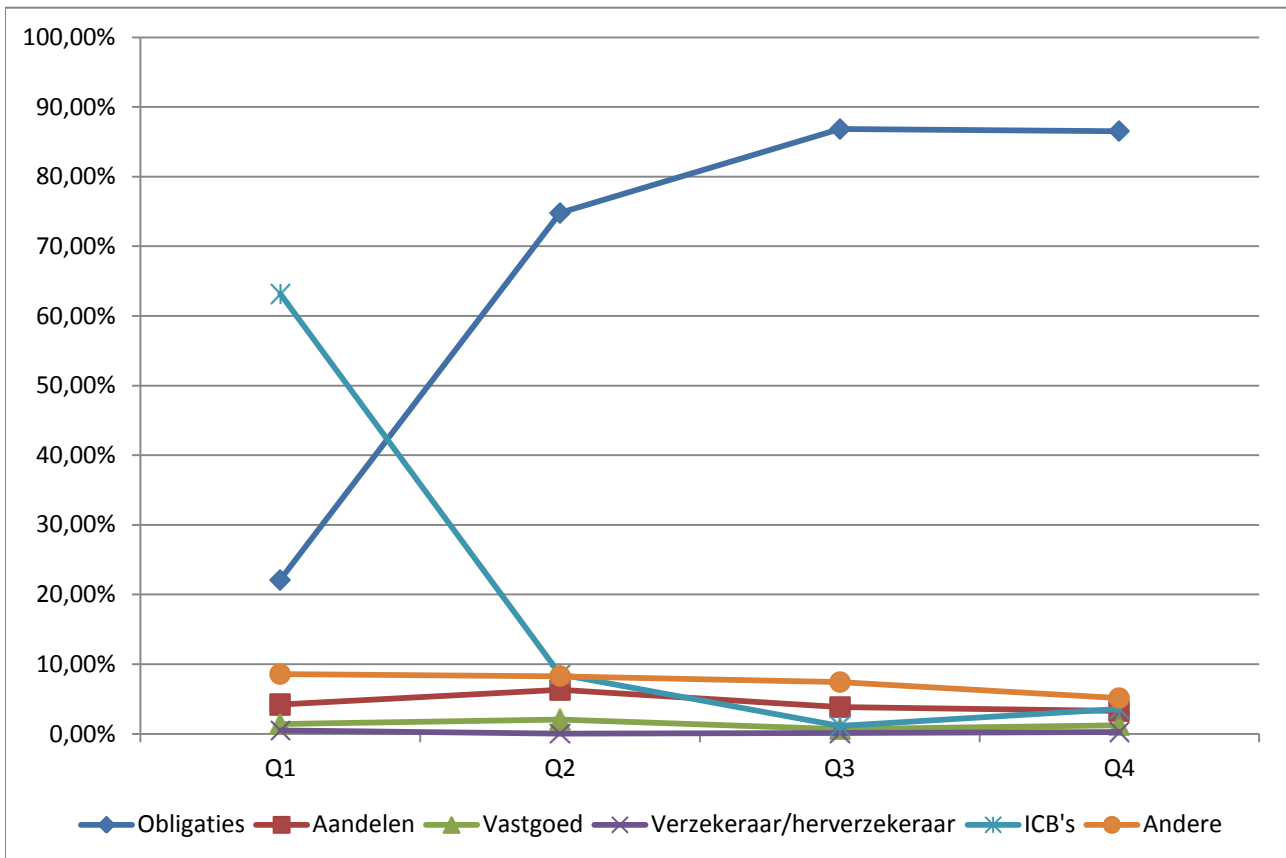
Grafiek 41 : Verdeling van de beleggingsportefeuille per kwartiel in functie van de grootte van de technische voorzieningen, 2009

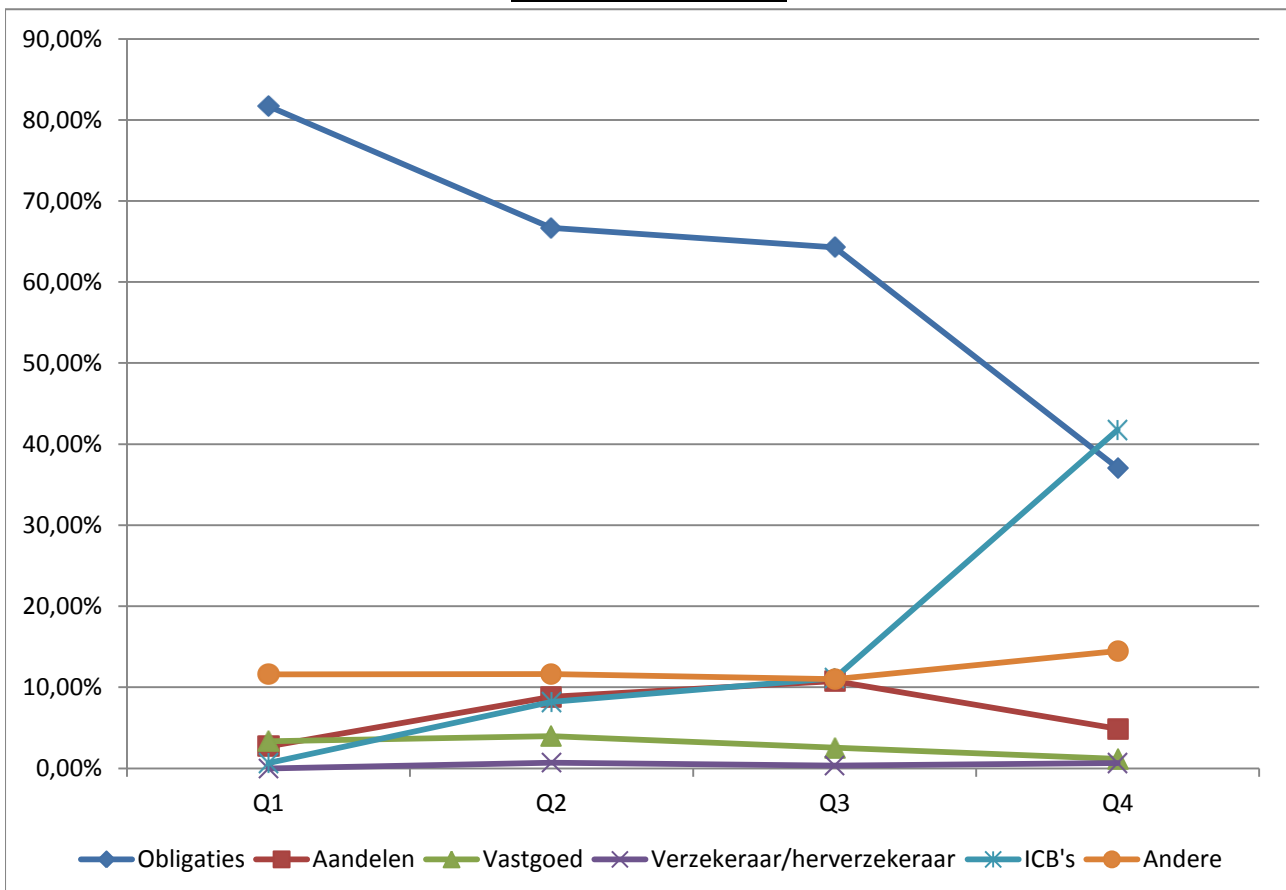
Grafiek 42 : Verdeling van de beleggingsportefeuille per kwartiel in functie van de grootte van de technische voorzieningen, 2008

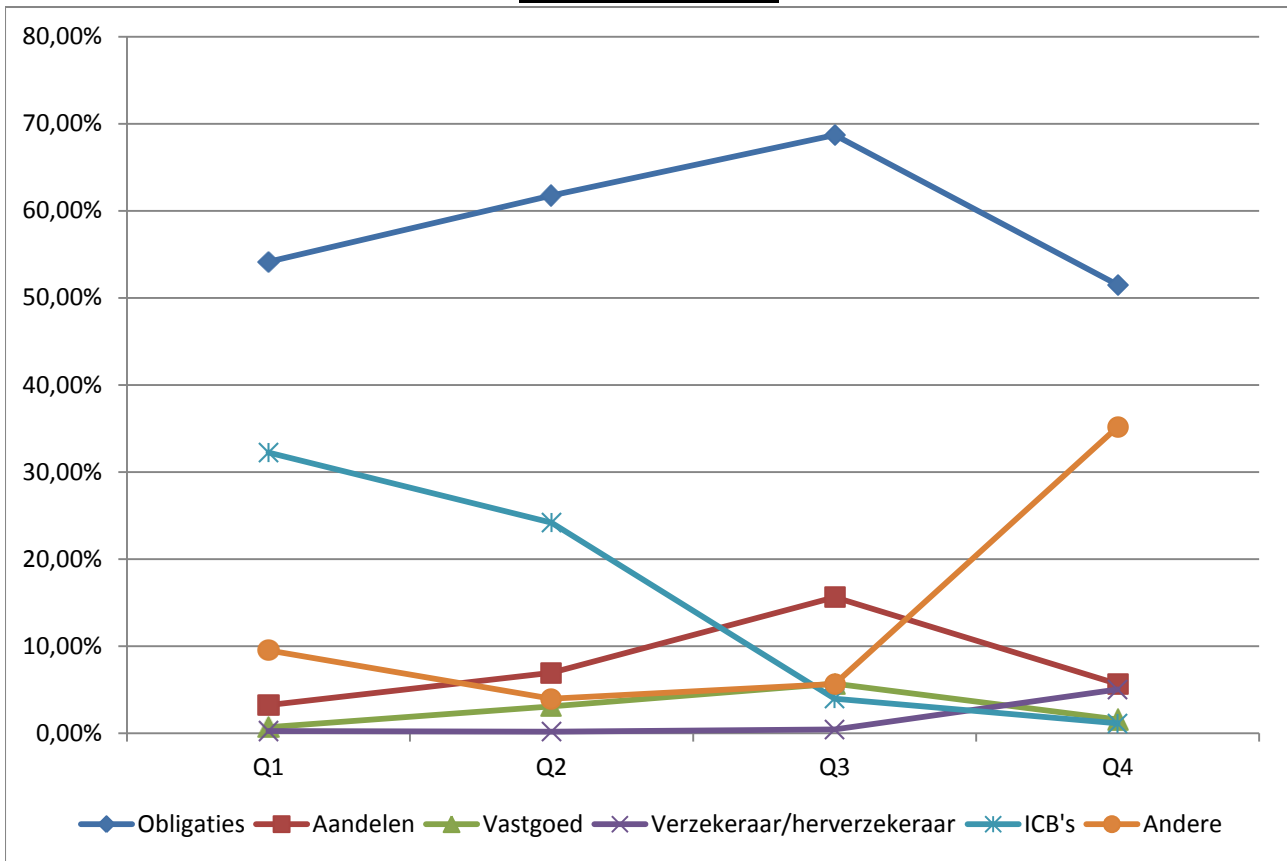
Grafiek 43 : Verdeling van de beleggingsportefeuille per kwartiel in functie van de grootte van het nettorendement, 2009

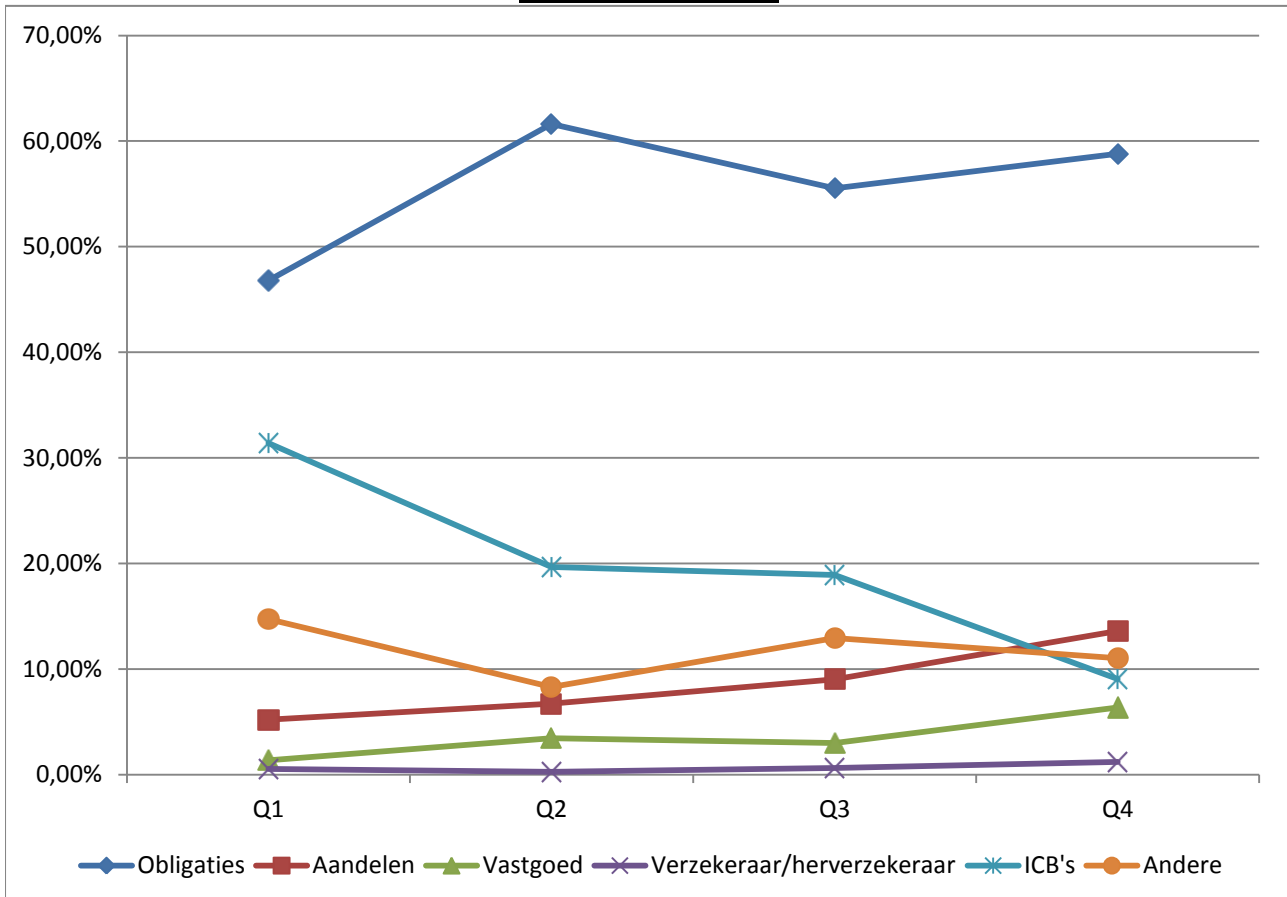
Grafiek 44 : Verdeling van de beleggingsportefeuille per kwartiel in functie van de grootte van het nettorendement, 2008

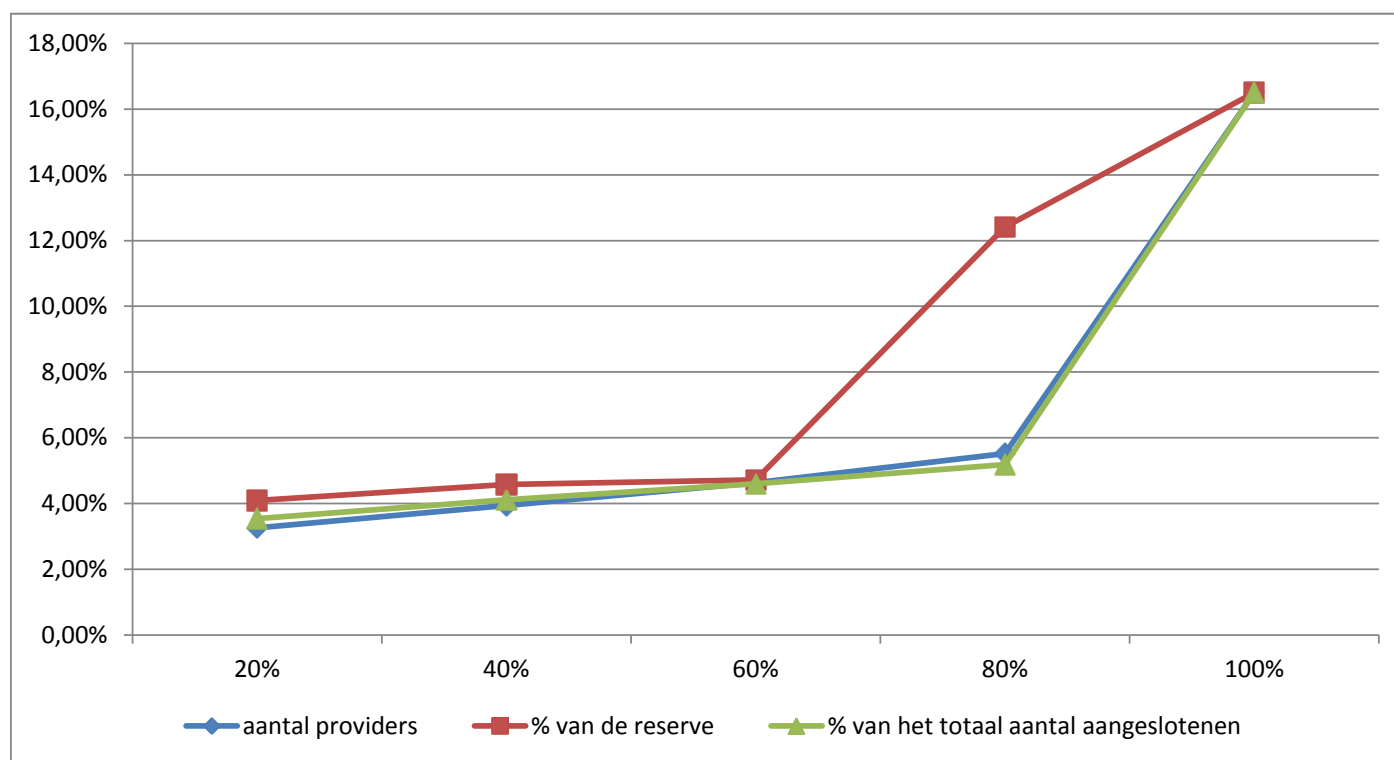
Grafiek 45 : Verdeling van de beleggingsportefeuille per kwartiel in functie van het aantal aangeslotenen, 2009

Grafiek 46 : Verdeling van de beleggingsportefeuille per kwartiel in functie van het aantal aangeslotenen, 2008

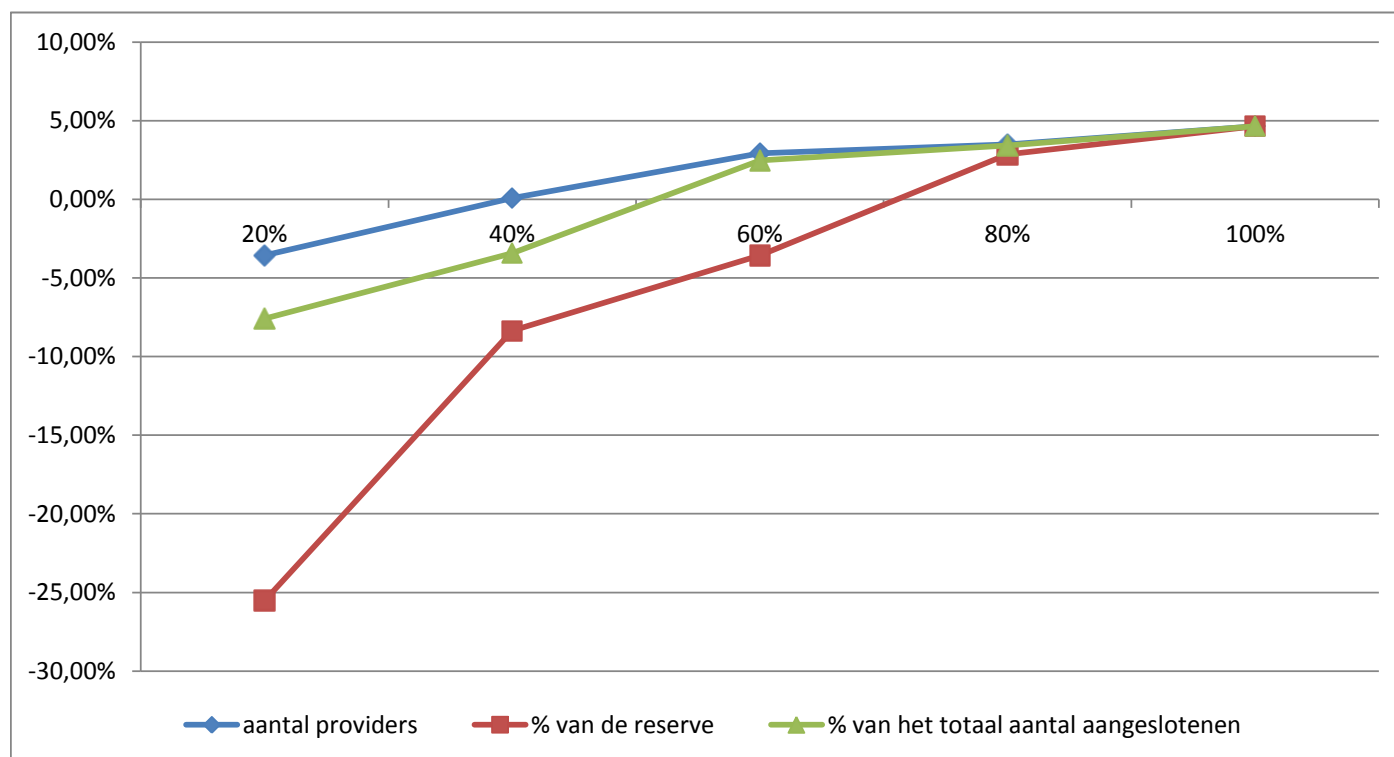
Grafiek 47 : Verdeling van de rendementen, 2009

Tabel 29 : Verdeling van de rendementen, 2009

in functie van	20%	40%	60%	80%	100%
aantal providers	3,26%	3,94%	4,63%	5,53%	16,50%
% van de reserve	4,09%	4,58%	4,72%	12,41%	16,50%
% van het totaal aantal aangesloten	3,54%	4,11%	4,61%	5,19%	16,50%

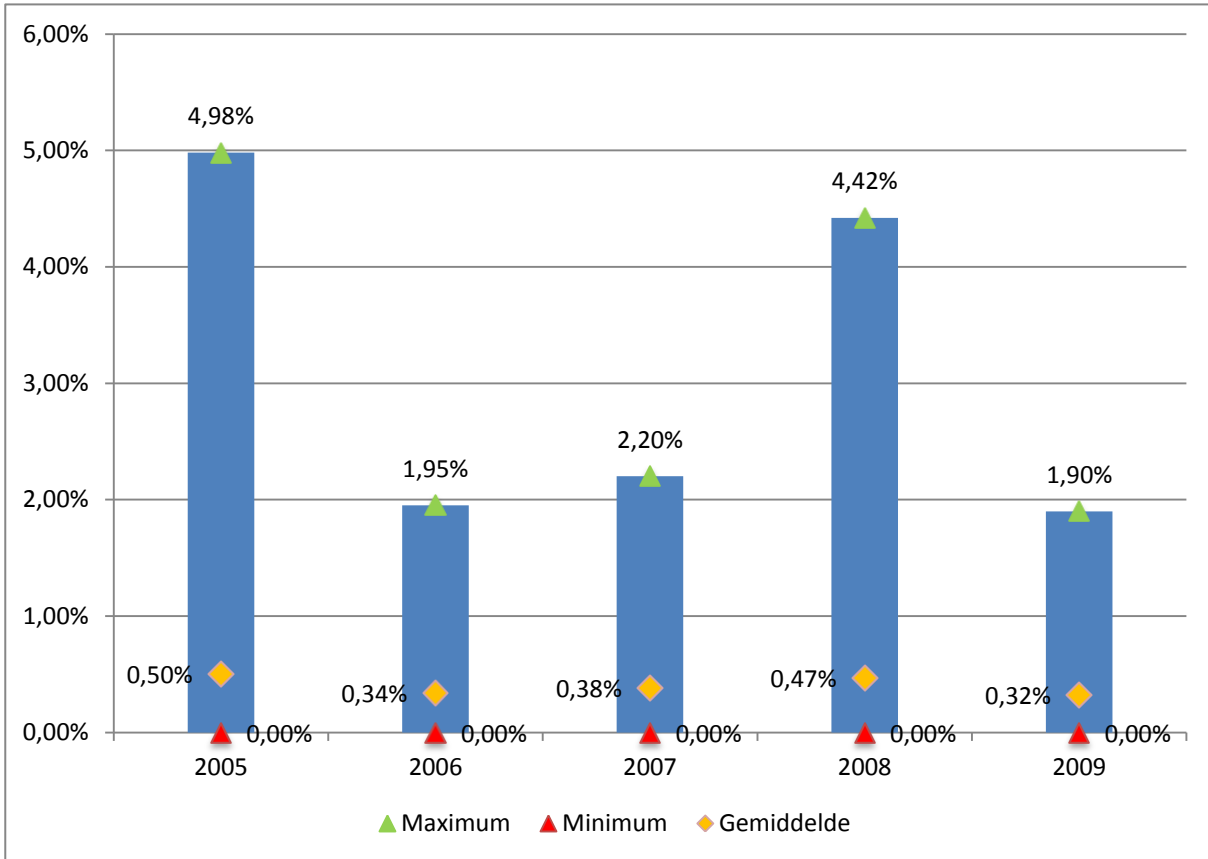
Grafiek 48 : Verdeling van de rendementen, 2008

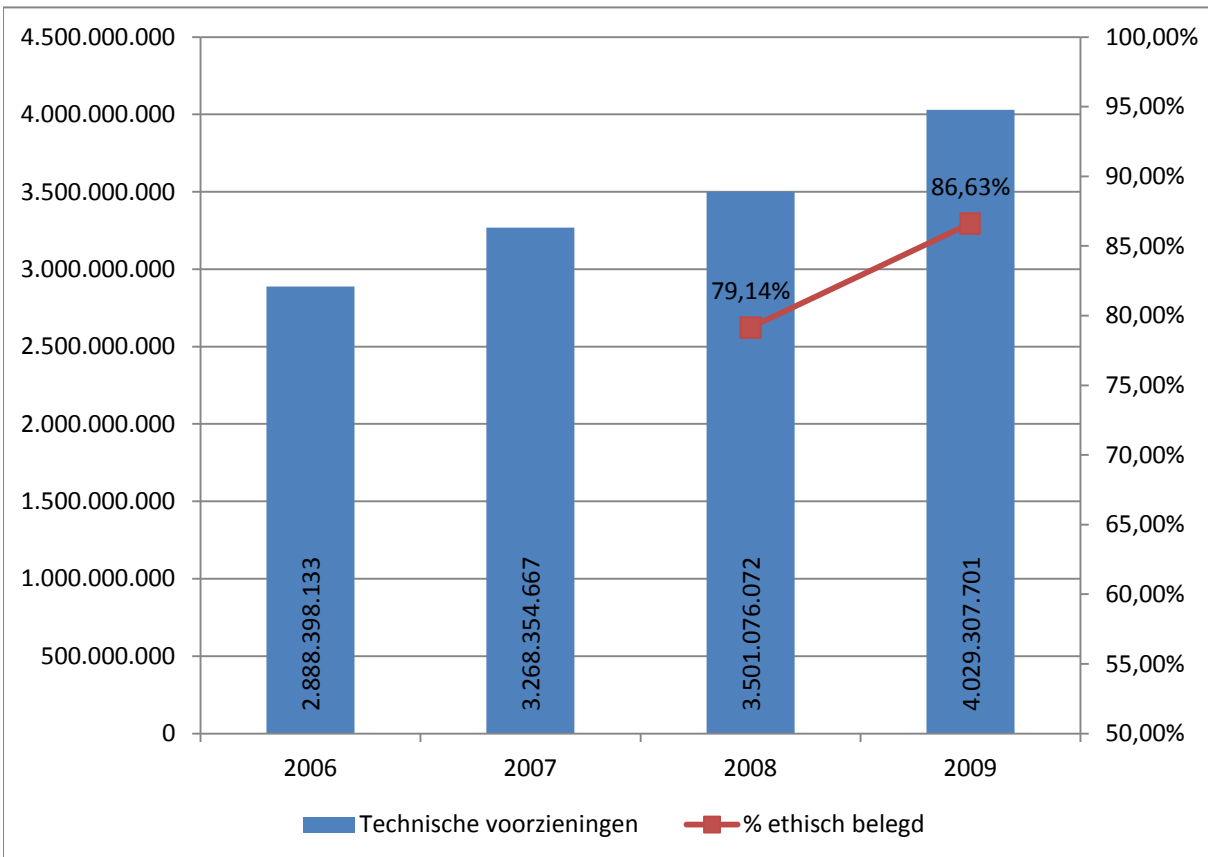
Tabel 30 : Verdeling van de rendementen, 2008

in functie van	20%	40%	60%	80%	100%
aantal providers	-3,57%	0,07%	2,92%	3,50%	4,65%
% van de reserve	-25,52%	-8,37%	-3,57%	2,86%	4,65%
% van het totaal aantal aangesloten	-7,58%	-3,42%	2,47%	3,43%	4,65%

Grafiek 49 : Overzicht verschil tussen bruto en netto jaarlijks rendement, 2005-2009

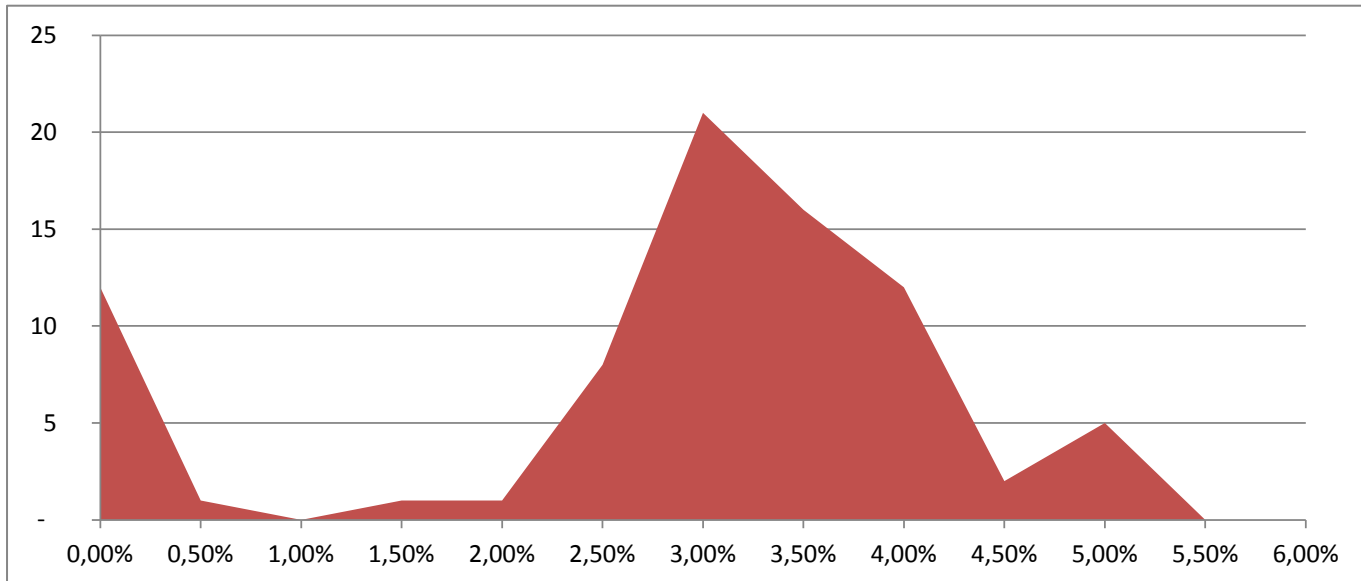

Grafiek 50 : Percentage van de technische voorzieningen waarbij rekening gehouden wordt met ethische aspecten, 2005-2009*

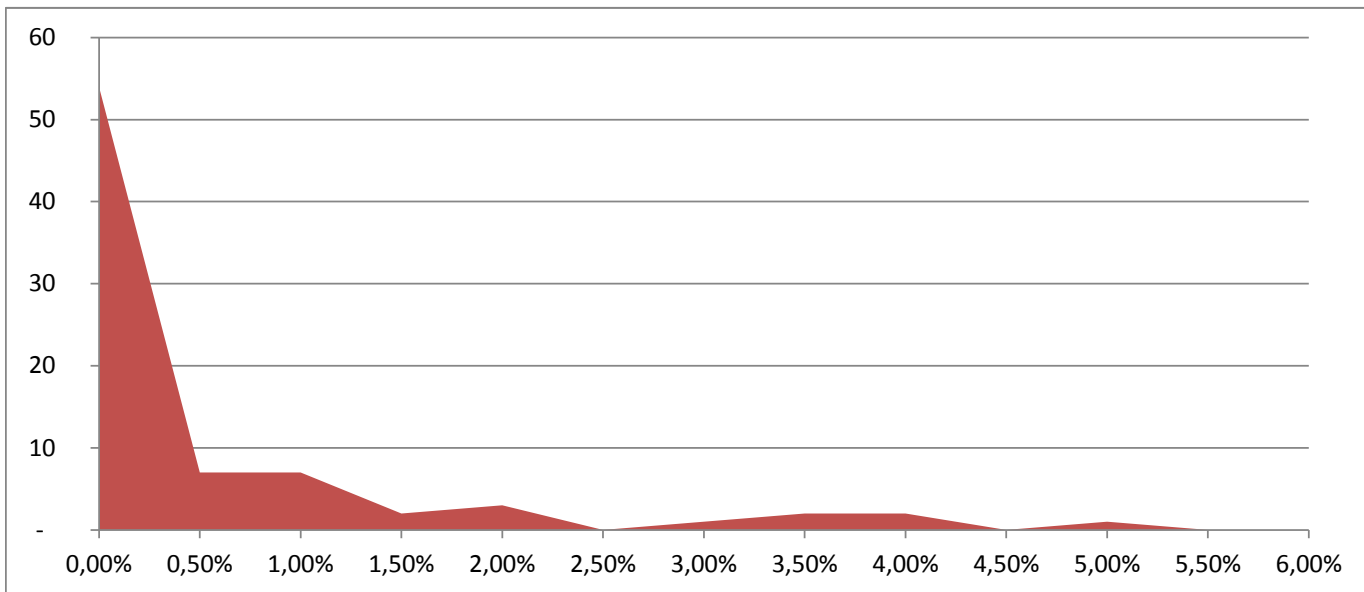

*Dit percentage is louter indicatief aangezien de instellingen wel gevraagd is of zij rekening houden met ethische aspecten maar niet in welke mate.

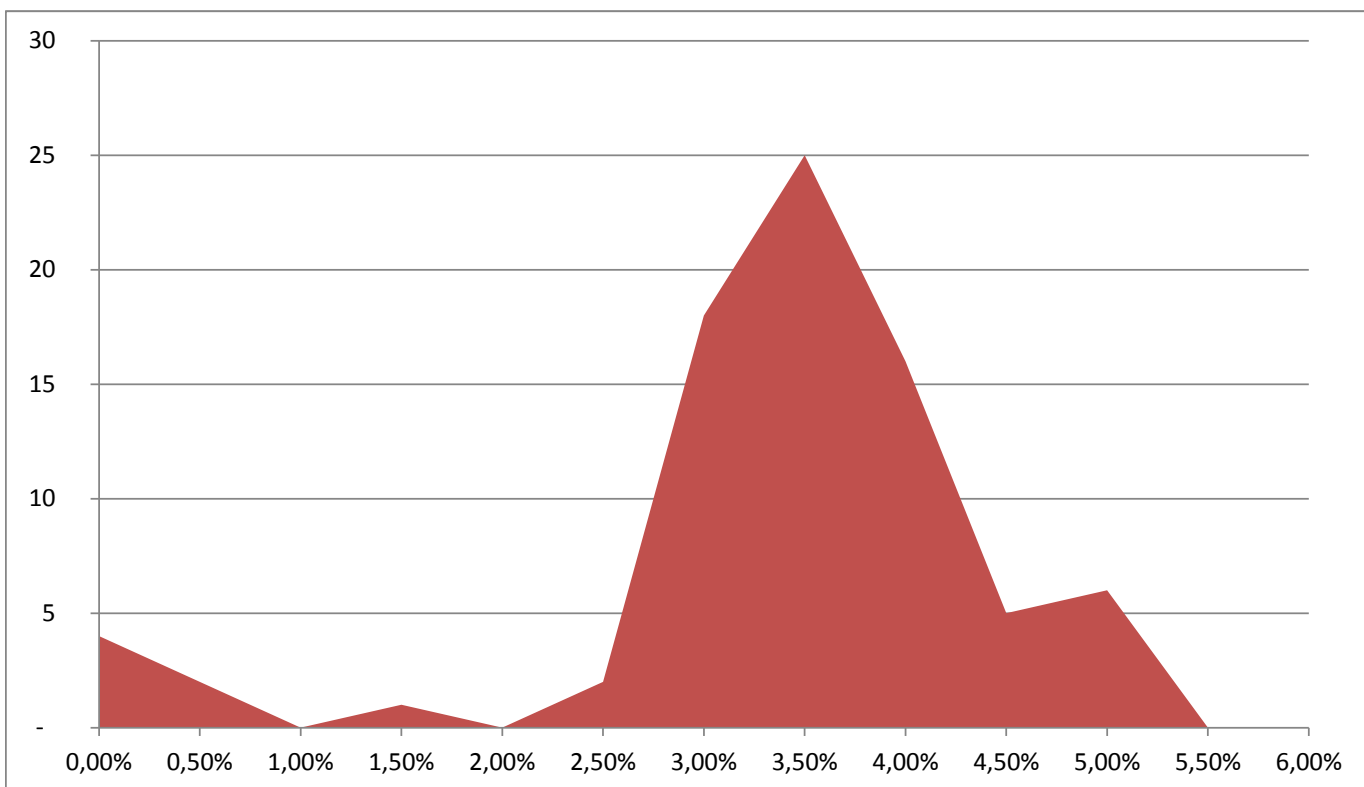
Grafiek 51 : Verdeling van het gewaarborgde rendement, 2009

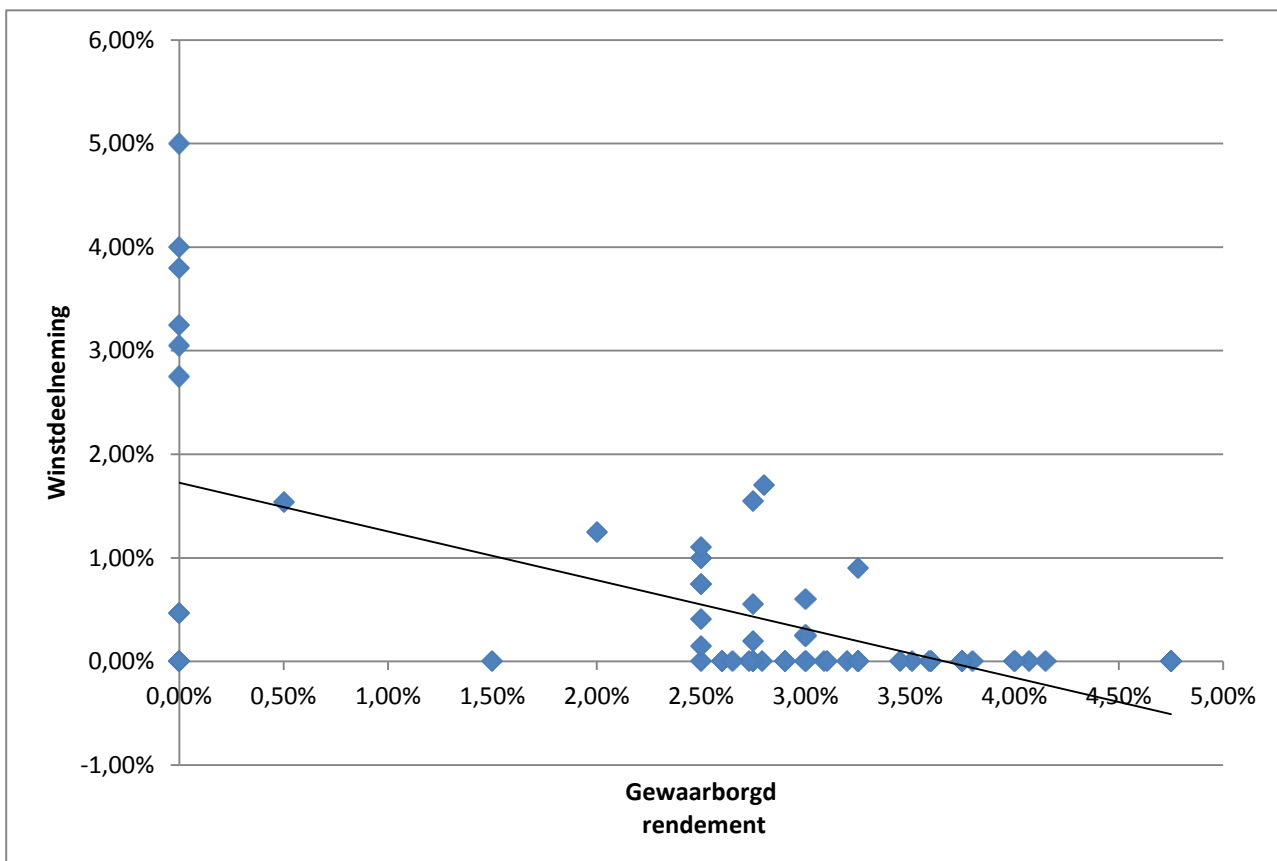
Grafiek 52 : Verdeling van de winstdeelneming, 2009

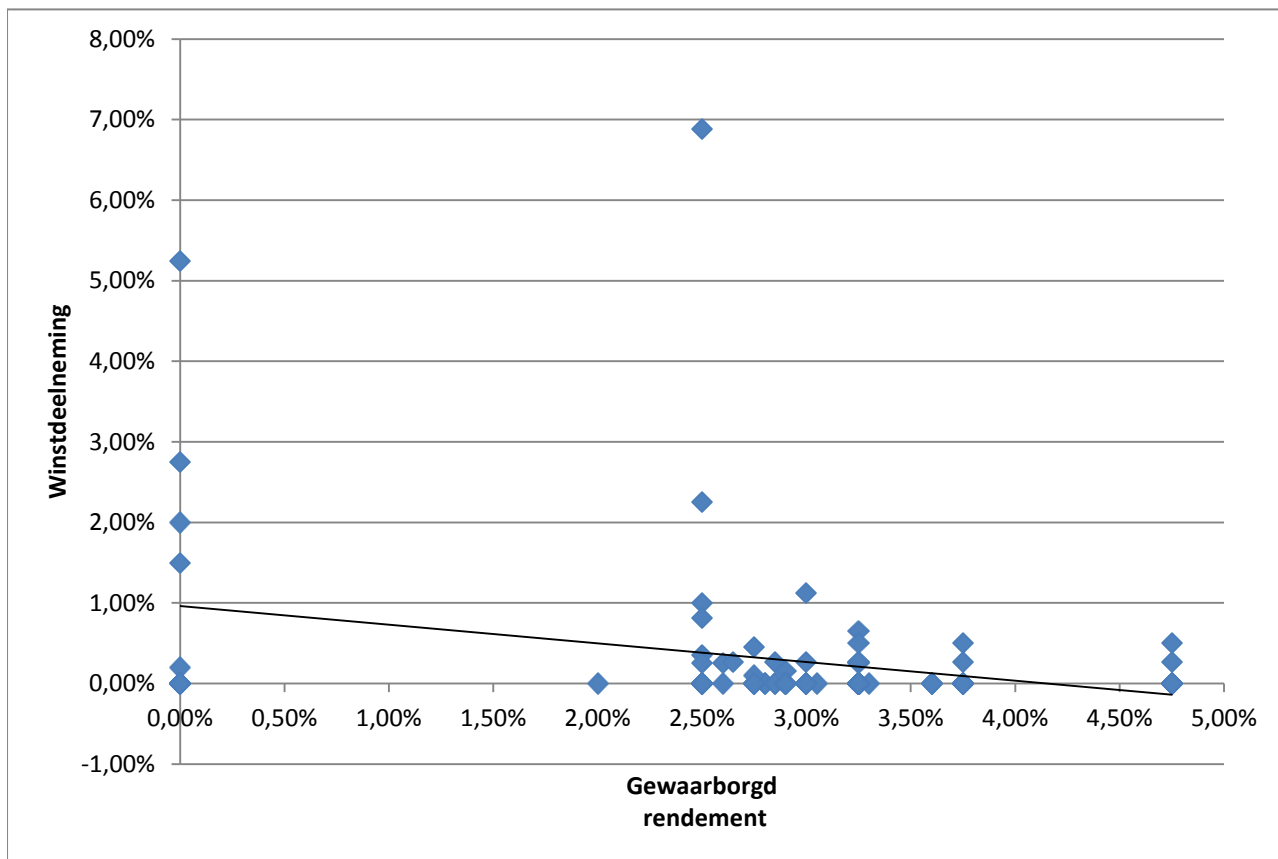
Grafiek 53 : Verdeling van het totaal rendement, 2009

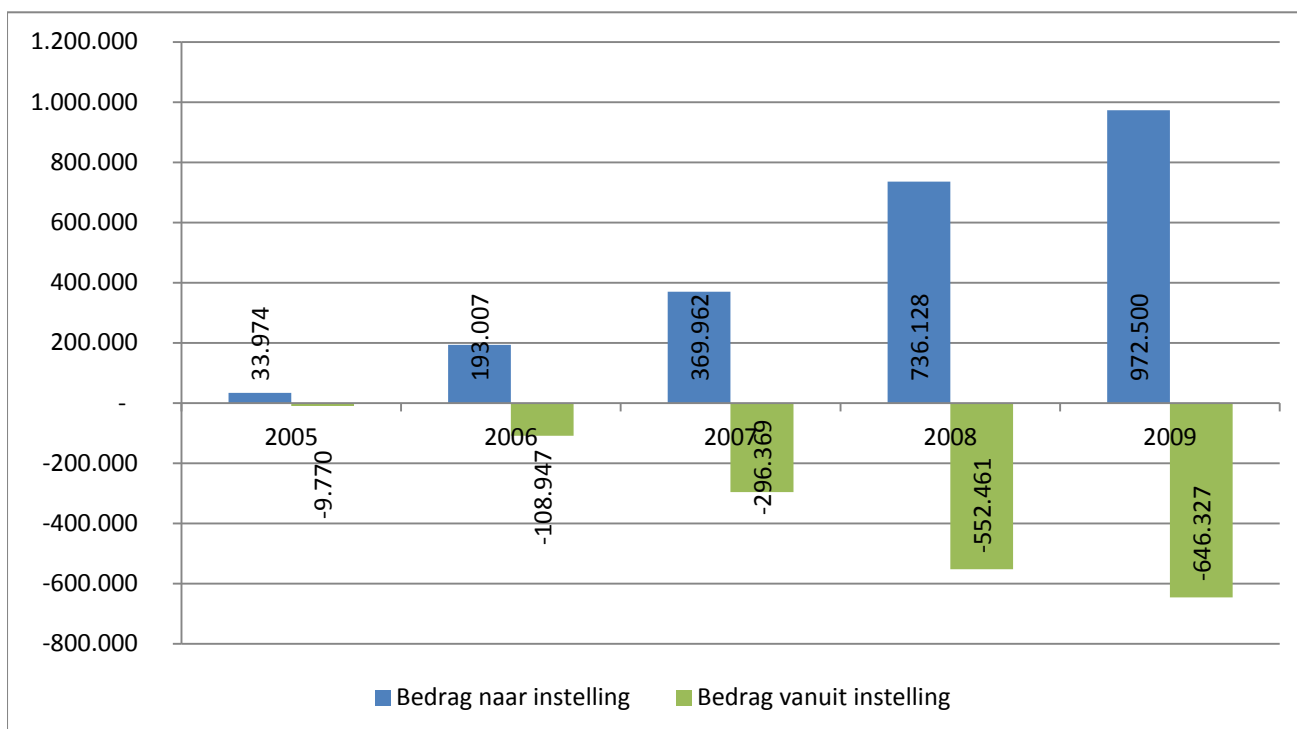
Grafiek 54 : Correlatie tussen het gewaarborgde rendement en de winstdeelneming, 2009

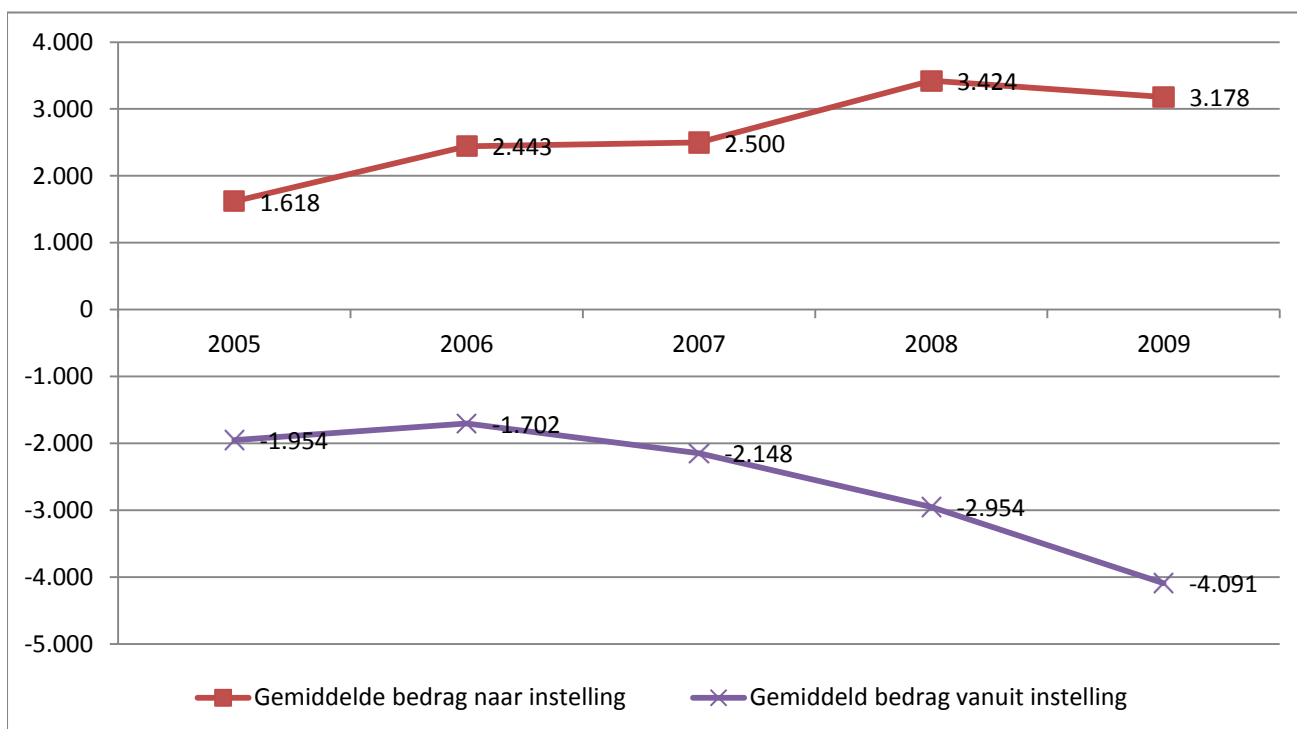
Grafiek 55 : Correlatie tussen het gewaarborgde rendement en de winstdeelneming, 2008

Grafiek 56 : Total bedrag van de overdrachten naar en van de verschillende instellingen, 2005-2009

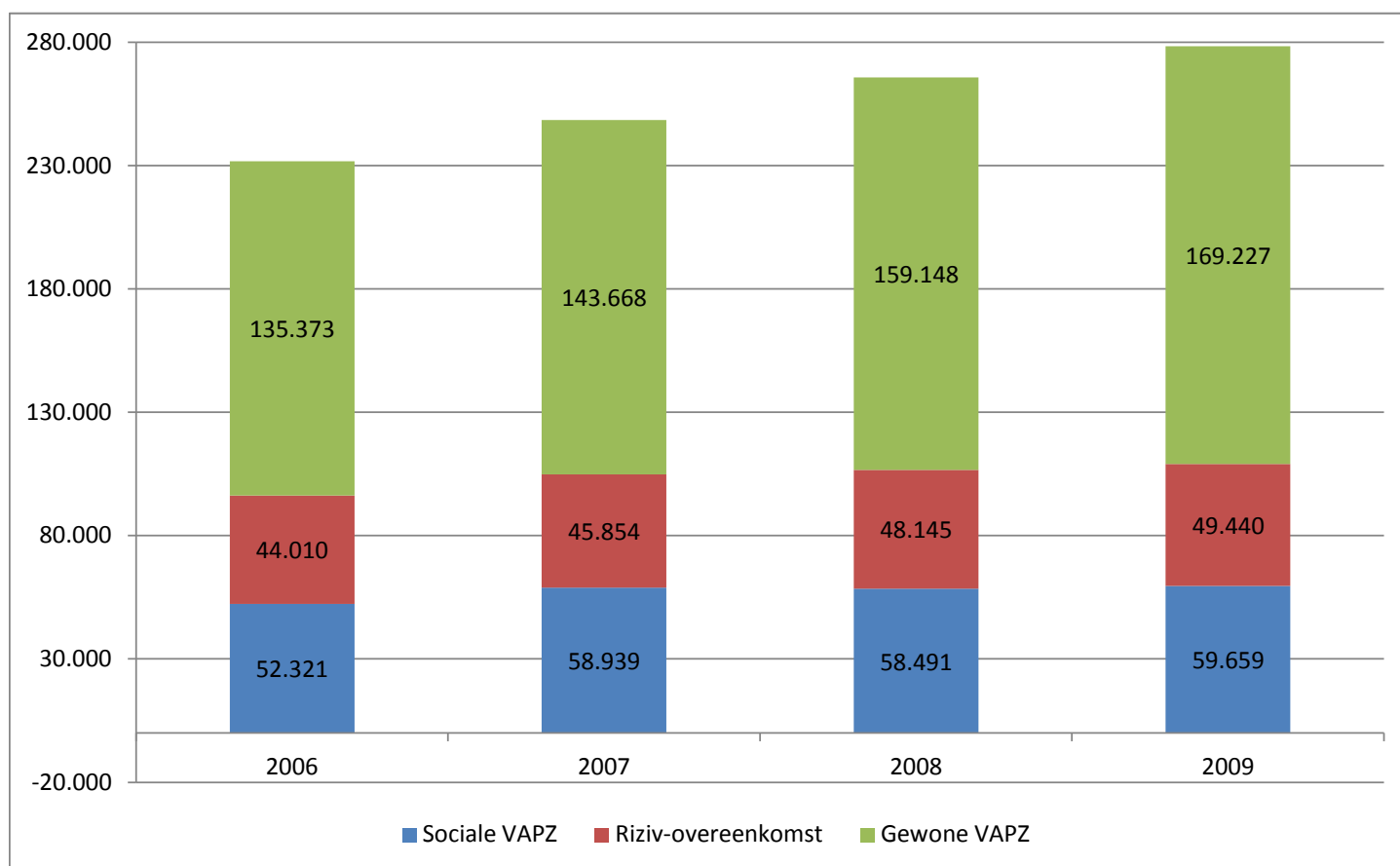
Grafiek 57 : Gemiddelde bedrag van de overdrachten naar en van de verschillende instellingen, 2005-2009

Tabel 31 : Bedrag van de overdrachten naar en van de verschillende instellingen, 2005-2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Bedrag naar instelling	33.974	193.007	369.962	736.128	972.500
Bedrag vanuit instelling	-9.770	-108.947	-296.369	-552.461	-646.327
Gemiddelde bedrag naar instelling	1.618	2.443	2.500	3.424	3.178
Gemiddeld bedrag vanuit instelling	-1.954	-1.702	-2.148	-2.954	-4.091

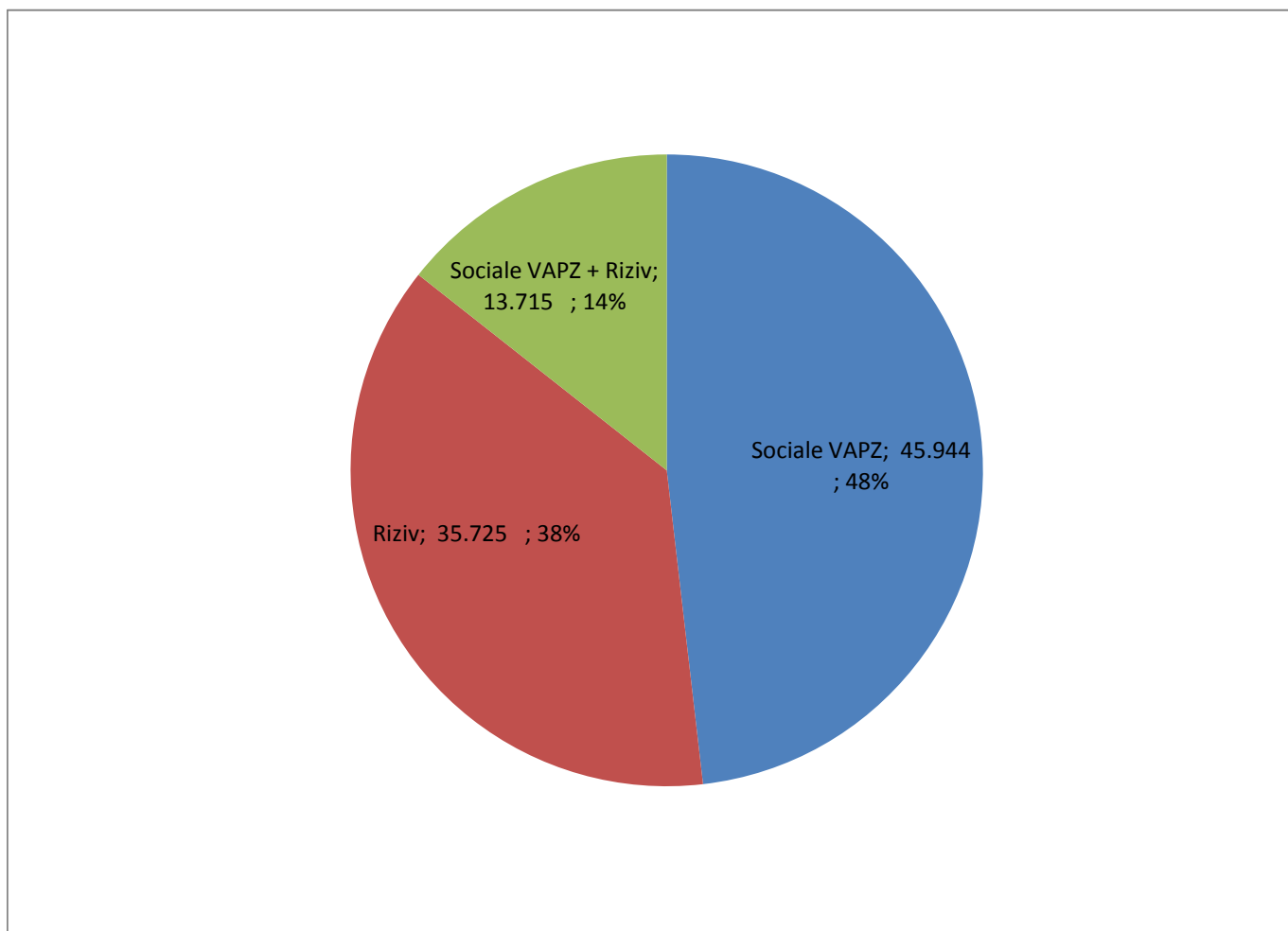
Grafiek 58 : Aantal overeenkomsten per type overeenkomst, 2006-2009

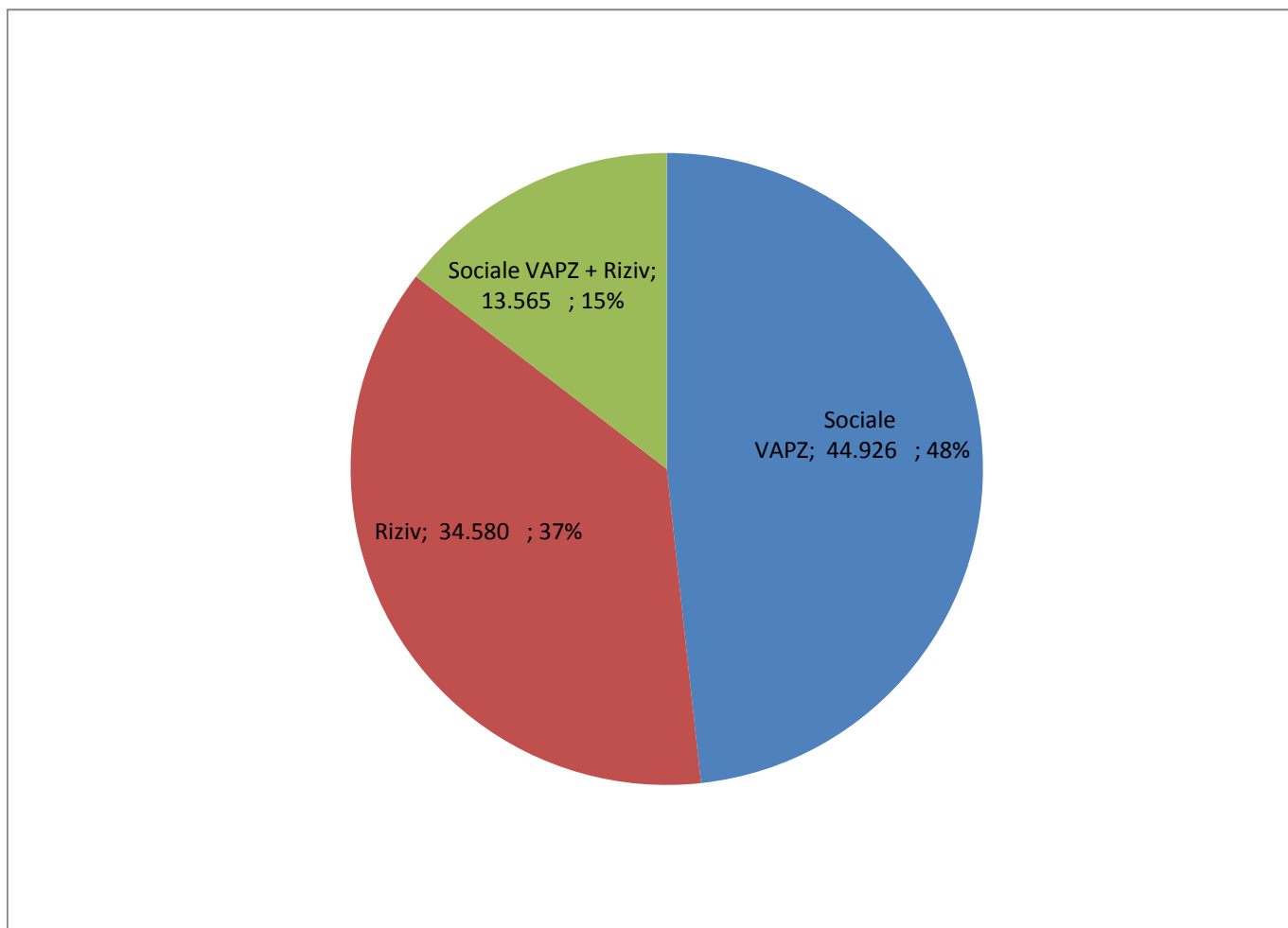
Tabel 32 : Aantal overeenkomsten per type overeenkomst, 2006-2009

	2006	2007	2008	2009
Sociale VAPZ	52.321	58.939	58.491	59.659
Riziv-overeenkomst	44.010	45.854	48.145	49.440
Totaal	96.331	104.793	106.636	109.099
Aantal actieve aangeslotenen	231.704	248.461	265.784	278.326
Totaal / Aantal actieve aangeslotenen	41,58%	42,18%	40,12%	39,20%

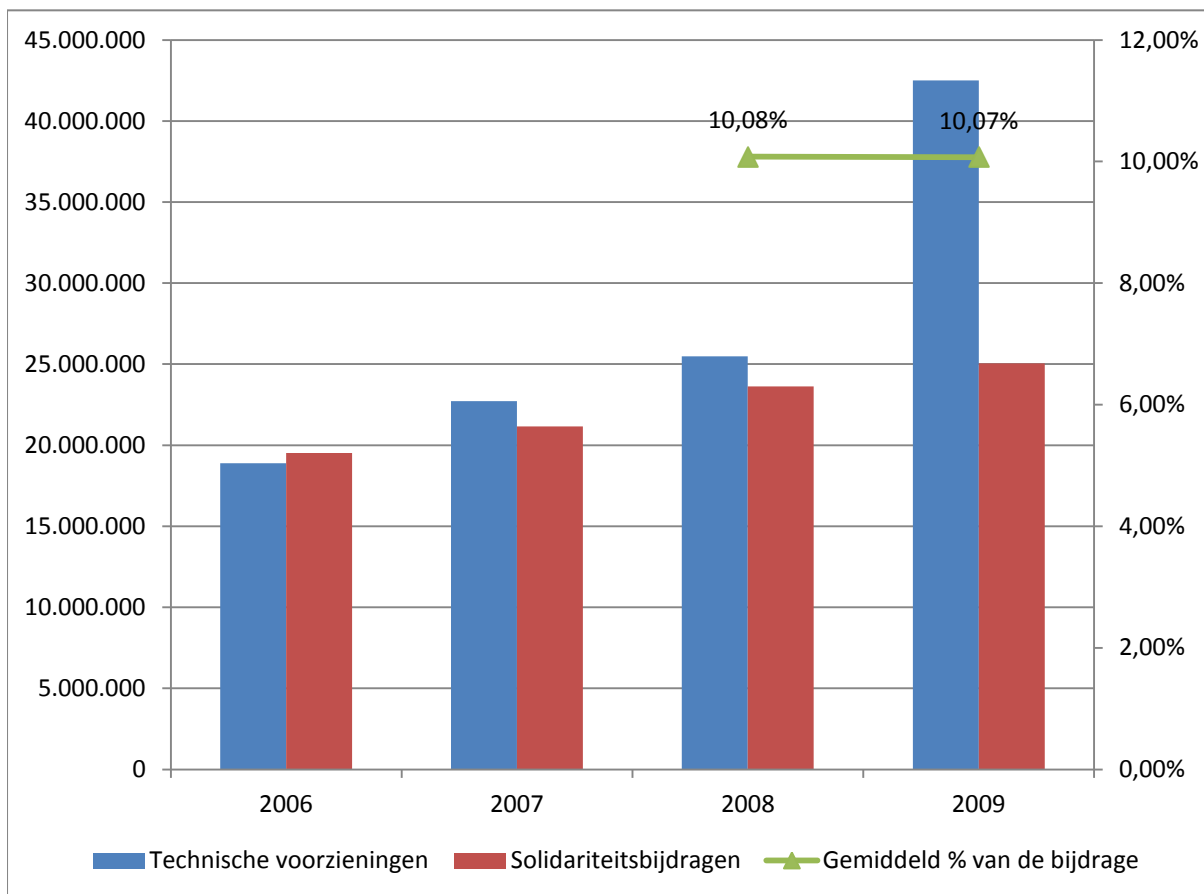
Grafiek 59 : Verdeling sociale aangeslotenen in functie van het type sociale overeenkomst, 2009

Grafiek 60 : Verdeling sociale aangeslotenen in functie van het type sociale overeenkomst, 2008

Grafiek 61 : Bedrag van de technische voorzieningen en solidariteitsbijdragen, 2006-2009

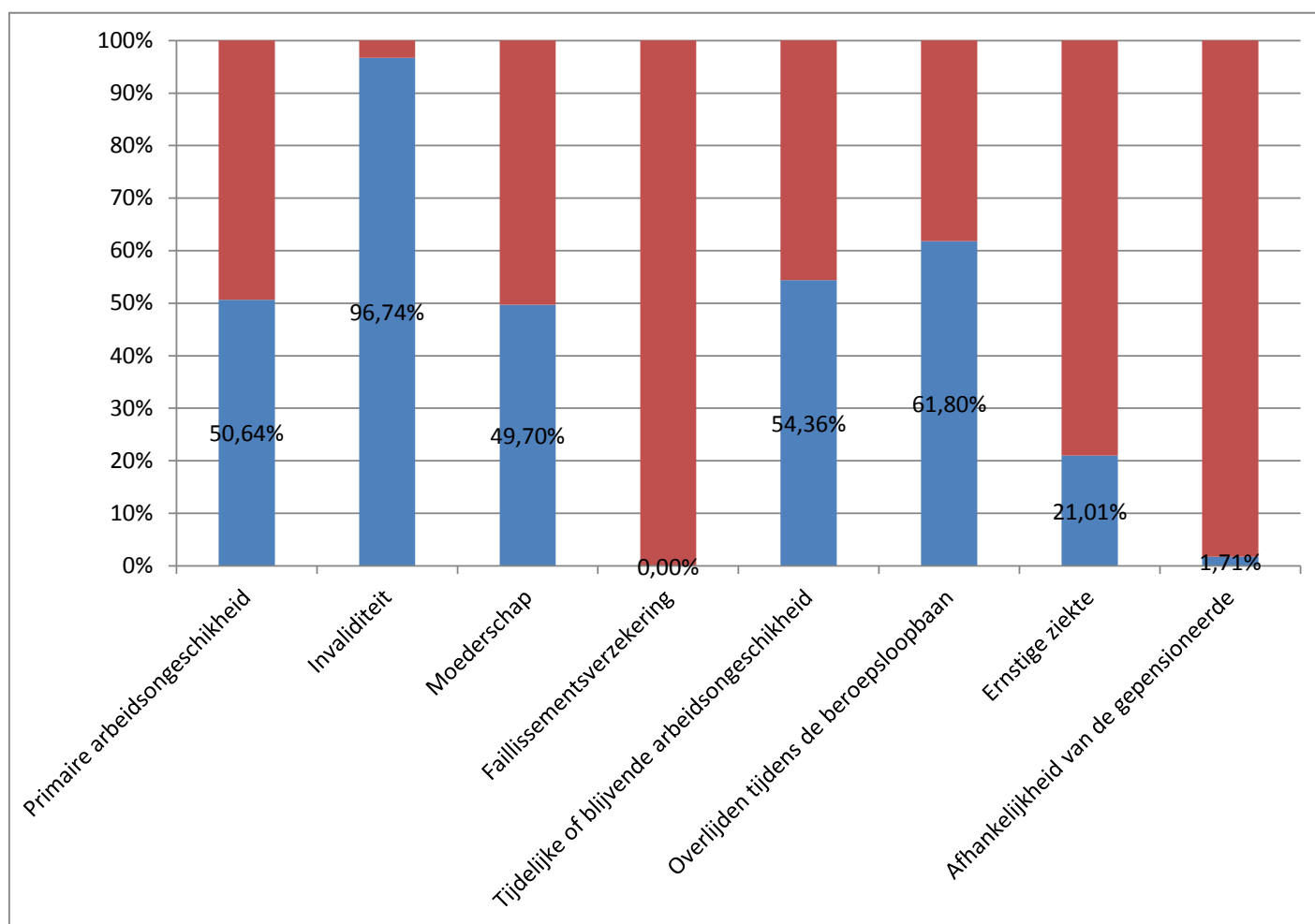
Tabel 33 : Bedrag van de technische voorzieningen en solidariteitsbijdragen, 2006-2009

	2006	2007	2008	2009
Technische voorzieningen	18.894.574	22.713.150	25.490.562	42.494.317
Solidariteitsbijdragen	19.512.644	21.163.183	23.622.824	25.056.392
Gemiddeld % van de bijdrage	n.v.t.	n.v.t.	10,08%	10,07%

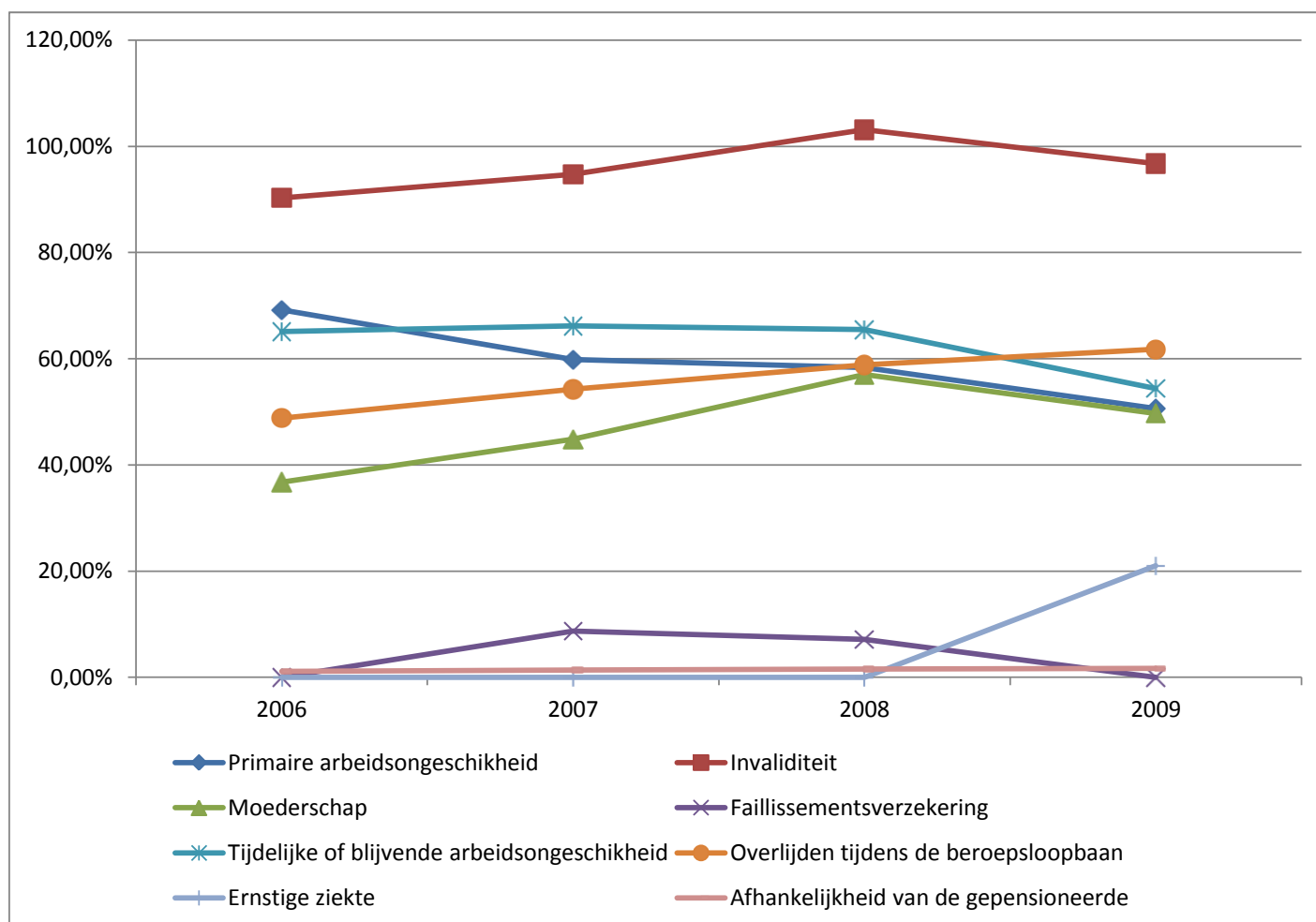
Tabel 34 : Percentage van de aangeboden prestaties

Mogelijke solidariteitsprestaties	2006	2007	2008	2009
1. Financiering van de opbouw van het aanvullend rust en/of overlevingspensioen tijdens de vergoede periode in het kader van:				
de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen wegens primaire arbeidsongeschiktheid	64%	71%	65%	66%
de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen wegens invaliditeit	80%	83%	96%	100%
de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen wegens moederschap	20%	25%	39%	35%
de faillissementsverzekering	0%	8%	4%	0%
2. Vergoeding in de vorm van rente bij inkomstenverlies in geval van:				
tijdelijke of blijvende arbeidsongeschiktheid	64%	71%	74%	65%
overlijden tijdens de beroepsloopbaan	48%	50%	52%	58%
3. Betaling van een forfaitaire vergoeding met het oog op de dekking van de kosten in geval van:				
ernstige ziekte	0%	0%	0%	8%
afhankelijkheid van de gepensioneerde	4%	4%	4%	4%
4. Verhoging van lopende pensioenrenten of overlevingsrenten	0%	0%	4%	0%

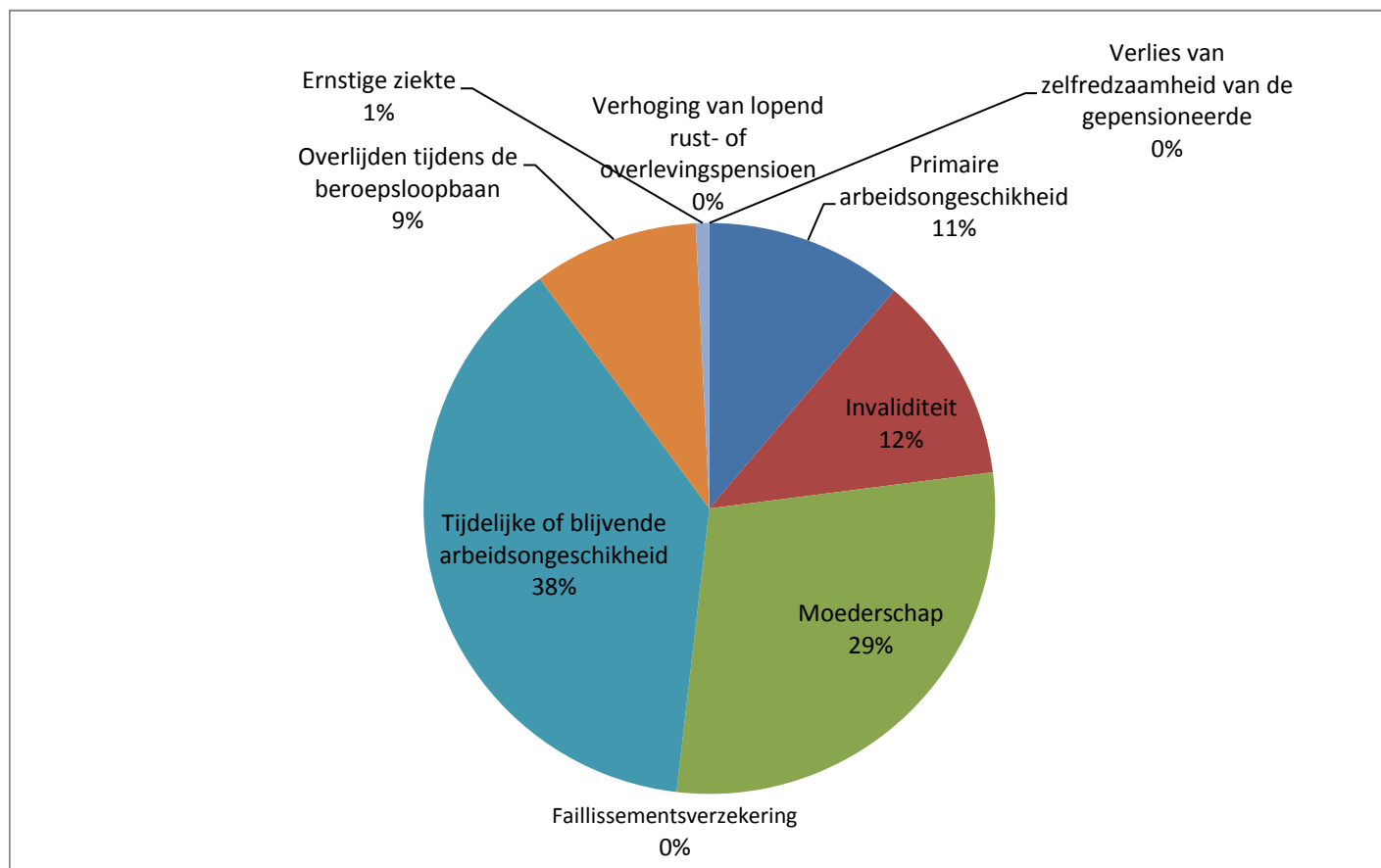
Grafiek 62 : Verdeling van de aangeslotenen per type solidariteitsprestatie, 2009

Grafiek 63 : Evolutie van de verdeling van de aangeslotenen per type solidariteitsprestatie, 2006-2009

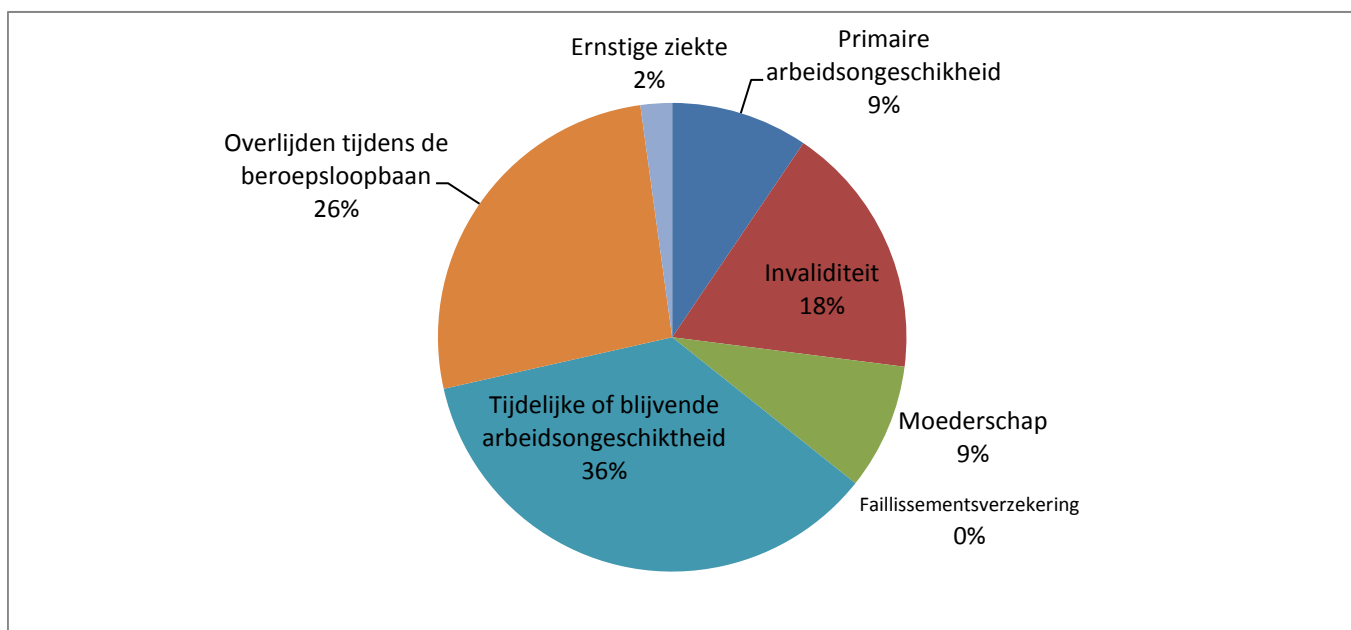
Grafiek 64 : Verdeling van de begunstigden per type solidariteitsprestatie, 2009

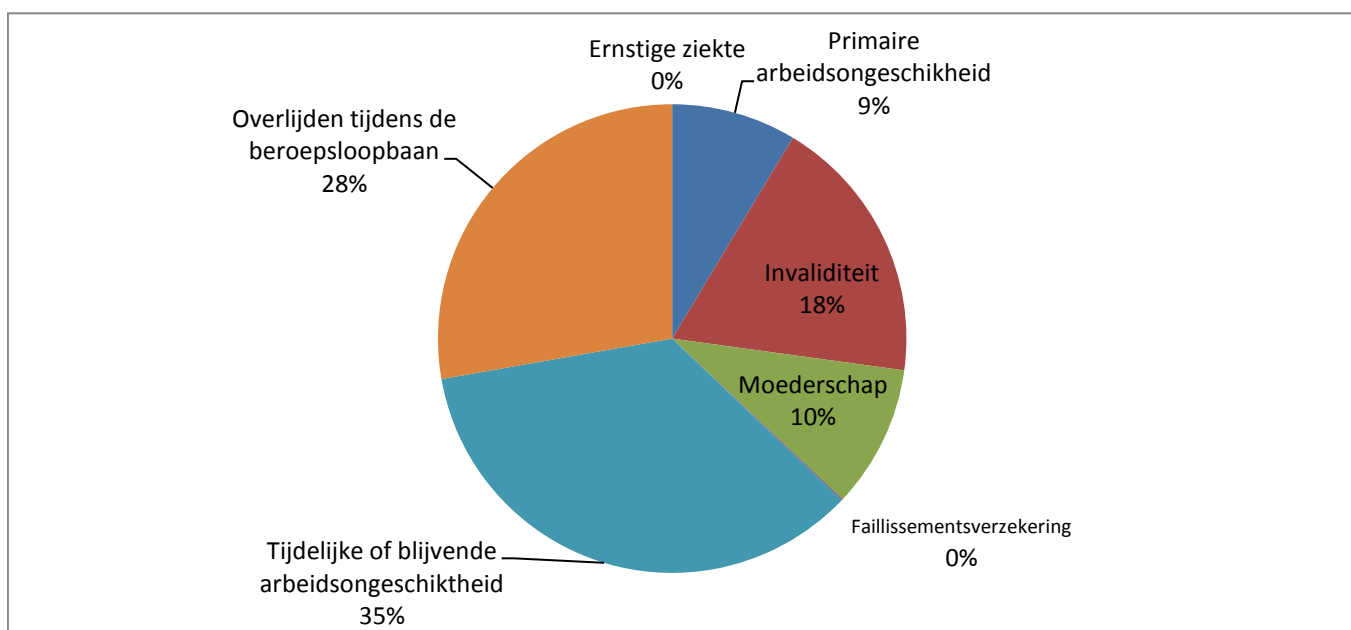
Tabel 35 : Aantal begunstigden per type solidariteitsprestatie, 2005-2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Primaire arbeidsongeschiktheid	21	120	203	185	249
Invaliditeit	105	90	179	206	262
Moederschap	50	66	55	622	642
Faillissementsverklaring	0	0	1	3	0
Tijdelijke of blijvende arbeidsongeschiktheid	104	387	585	738	846
Overlijden tijdens de beroepsloopbaan	47	81	127	180	208
Ernstige ziekte	0	0	0	0	17
Afhankelijkheid van de gepensioneerde	1	2	1	1	0
Verhoging van lopende pensioenrenten of overlevingsrente	348	0	0	214	0

Grafiek 66 : Verdeling van het bedrag aan uitgekeerde solidariteitsprestaties per type prestatie, 2009

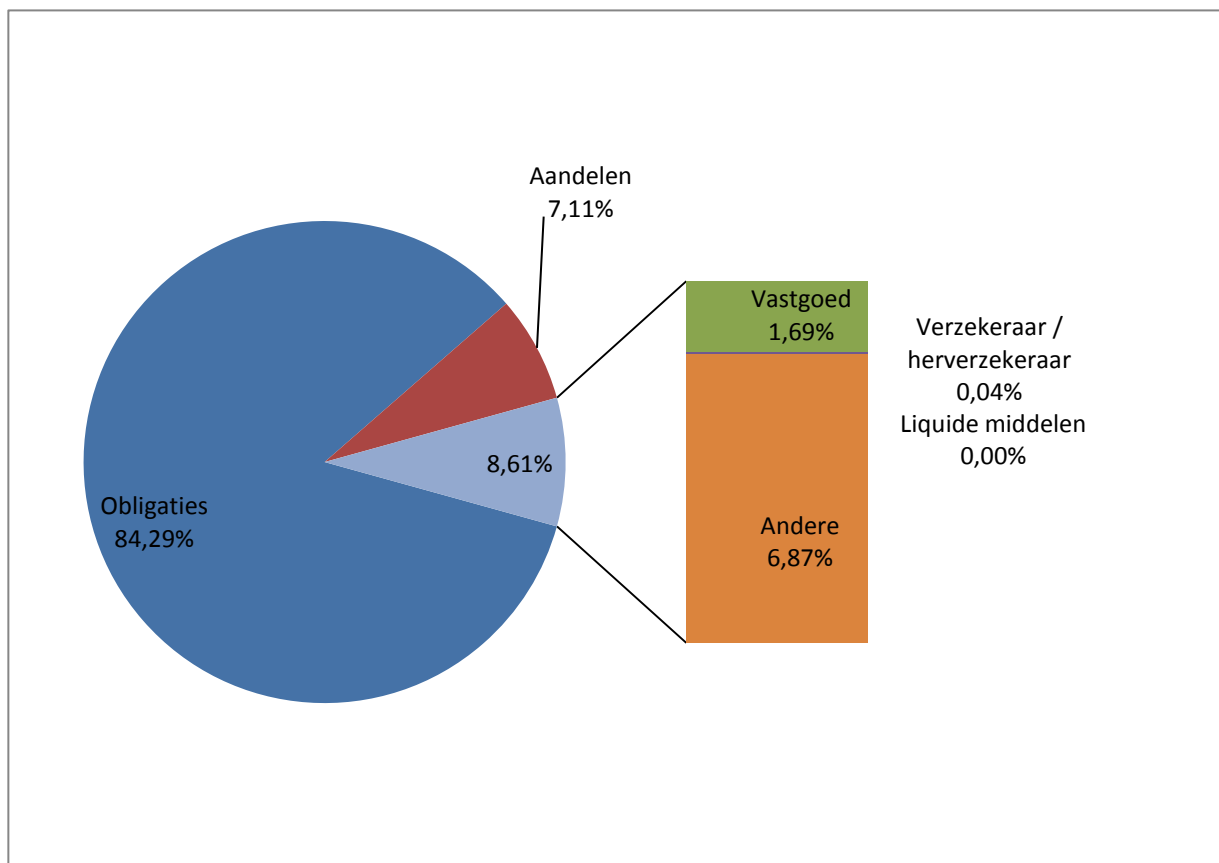
Grafiek 67 : Verdeling van het bedrag aan uitgekeerde solidariteitsprestaties per type prestatie, 2008

Tabel 36 : Bedrag van de uitgekeerde solidariteitsprestaties per prestatie, 2005-2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Primaire arbeidsongeschiktheid	167.295	134.243	216.964	189.617	258.311
Invaliditeit	384.886	154.040	294.674	407.937	479.590
Moederschap	160.863	27.996	25.587	217.060	237.668
Faillissementsverzekering	0	0	1.221	2.365	0
Tijdelijke of blijvende arbeidsongeschiktheid	262.573	734.128	967.241	771.702	976.600
Overlijden tijdens de beroepsloopbaan	145.718	109.193	485.791	610.754	720.095
Ernstige ziekte	0	0	0	0	59.381
Afhankelijkheid van de gepensioneerde	282	2.507	59	1.164	0
Totaal	1.121.336	1.162.107	1.991.535	2.199.434	2.731.644

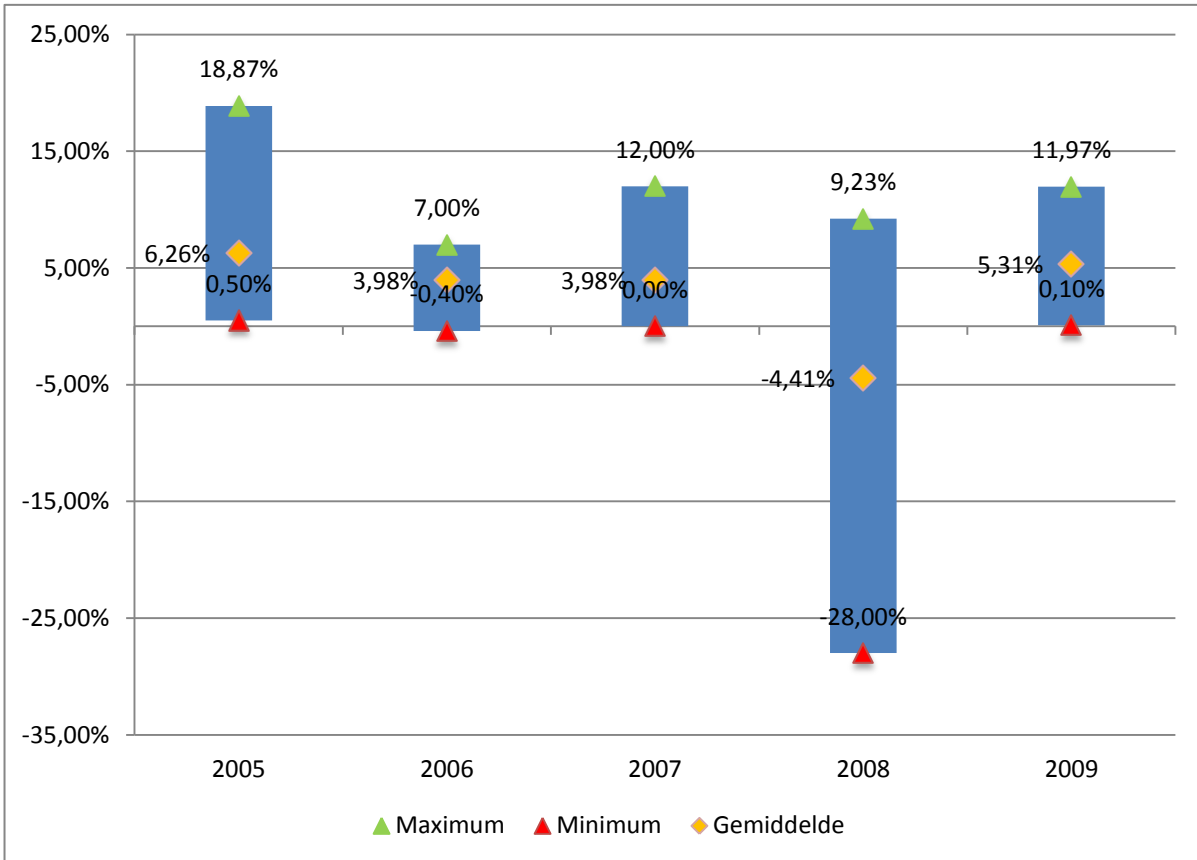
Grafiek 68 : Verdeling van globale beleggingsportefeuille van het solidariteitsluik, 2009

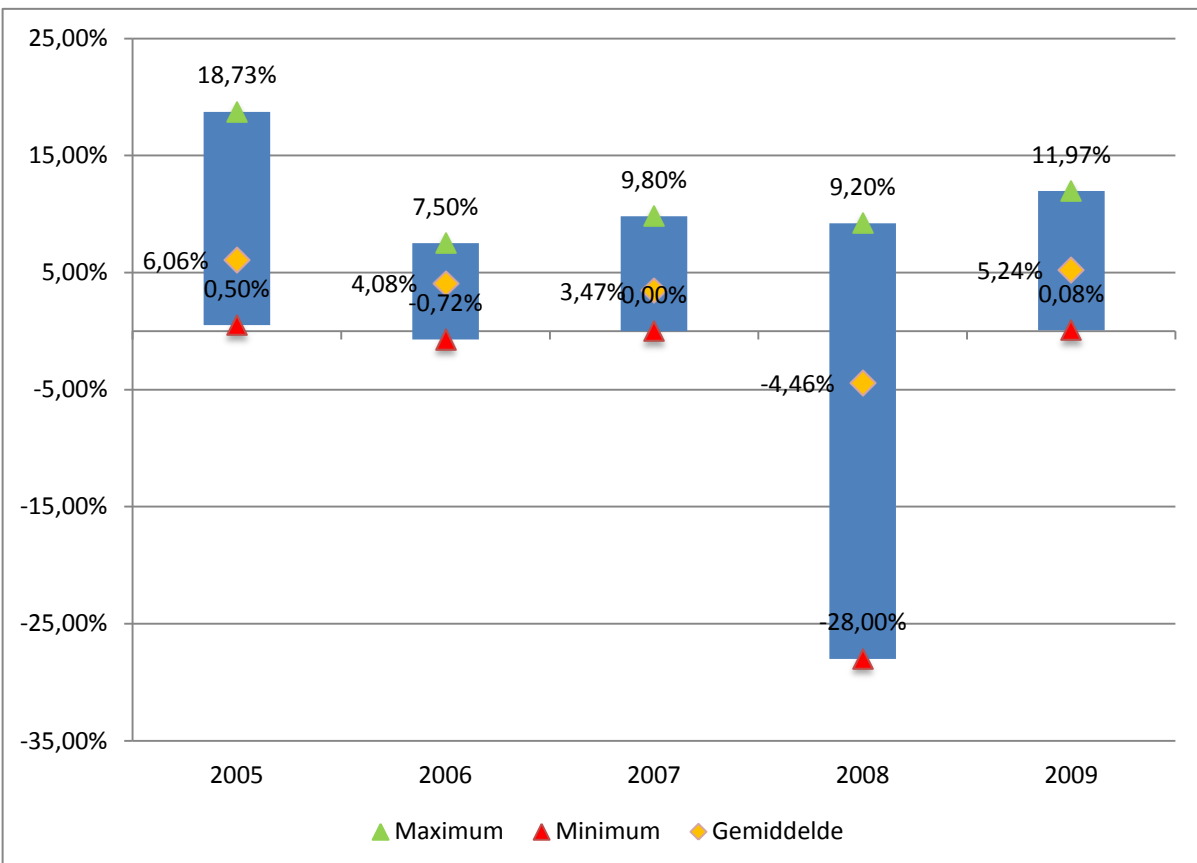
Tabel 37 : Samenstelling van globale beleggingsportefeuille voor het solidariteitsluik, 2009

	2009
Obligaties	39.185.835,86
Aandelen	3.304.751,30
Vastgoed	787.554,27
Verzekeraar/herverzekeraar	20.279,80
Liquide middelen	0,00
Andere	3.193.465,66
ICB's	0,00
Totaal	46.491.886,89

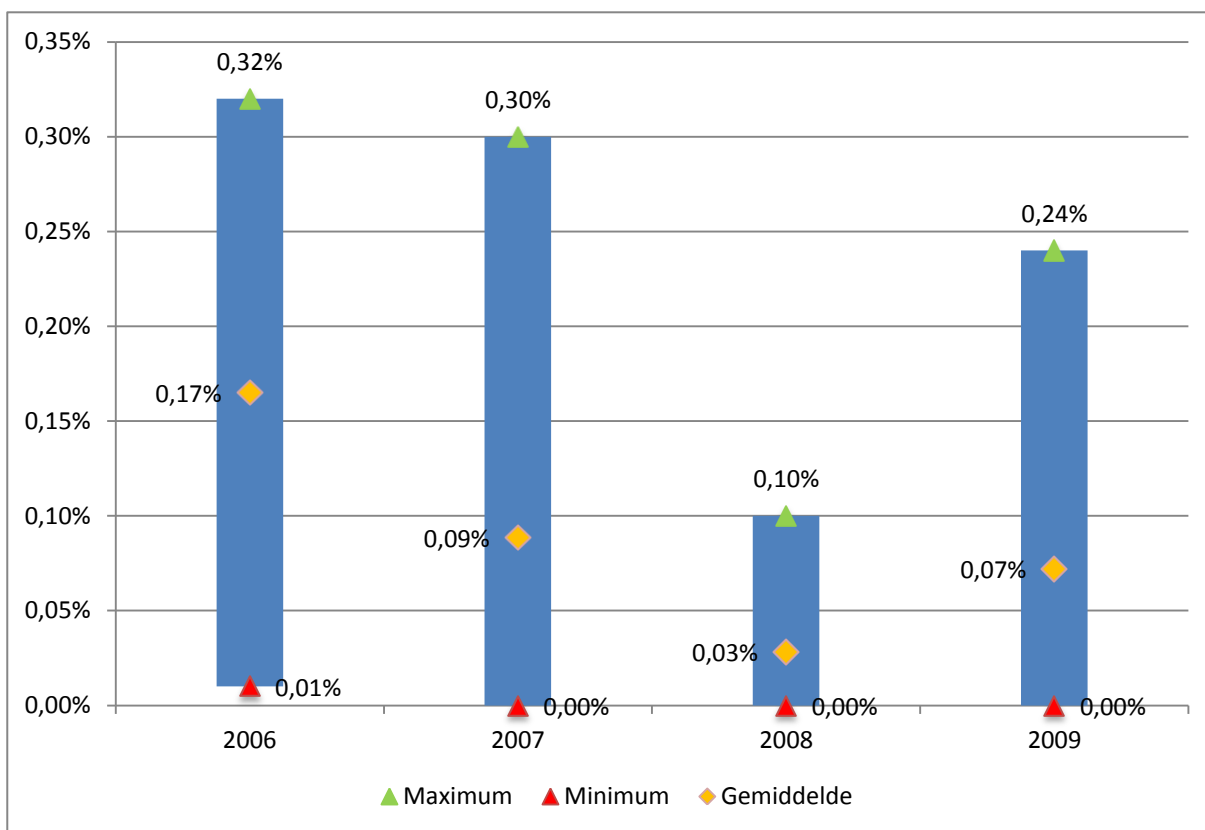
Grafiek 69 : Maxima, minima en gemiddelde van het bruto jaarlijks rendement van het solidariteitsluik, 2005-2009

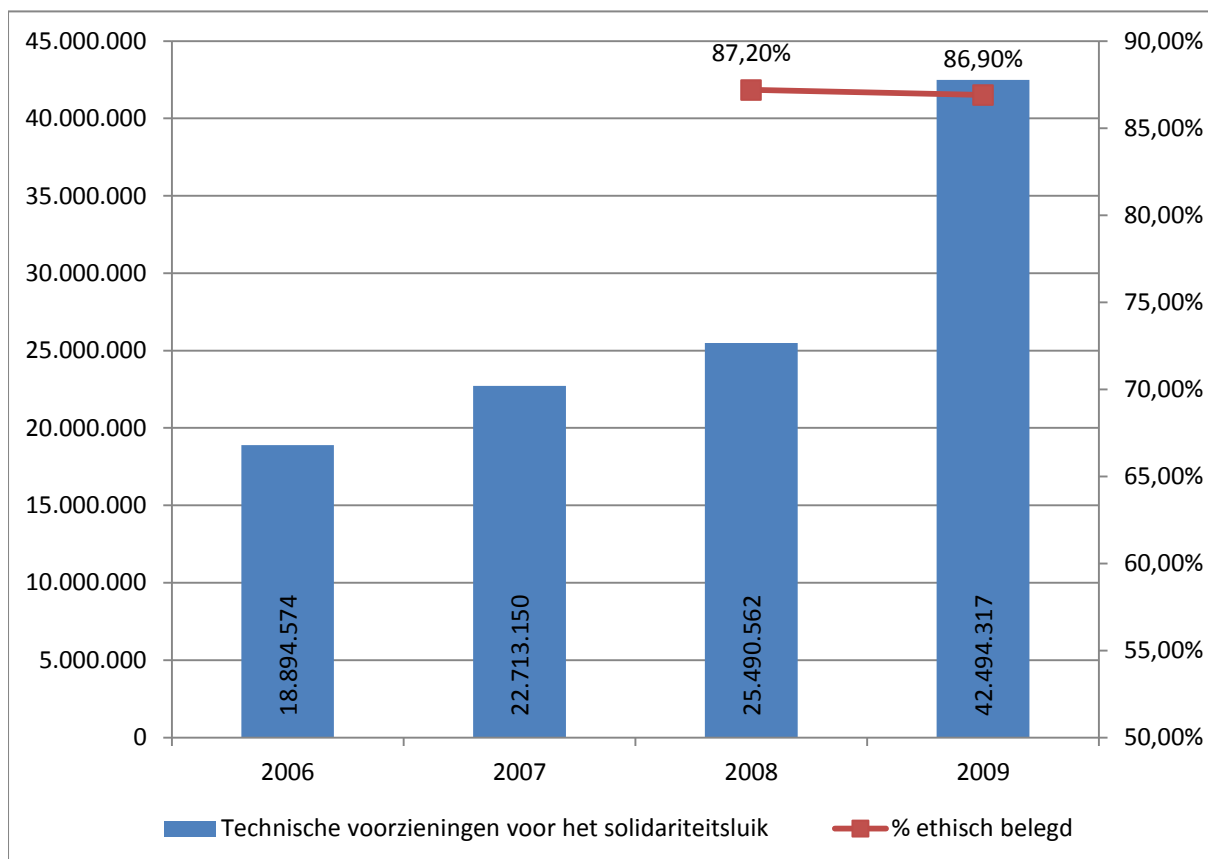
Grafiek 70 : Maxima, minima en gemiddelde van het netto jaarlijks rendement van het solidariteitsluik, 2005-2009

Grafiek 71 : Overzicht van het verschil tussen het bruto en netto jaarlijks rendement voor het solidariteitsluik, 2006-2009

Grafiek 72 : Percentage van de technische voorzieningen voor het solidariteitsluik waarbij rekening gehouden wordt met ethische aspecten, 2006-2009*

*Dit percentage is louter indicatief aangezien de instelling wel gevraagd is of zij rekening houden met ethische aspecten maar niet in welke mate

VRAGENLIJST

Vragenlijst met het oog op het opstellen van het tweejaarlijkse verslag voor 2009 krachtens de artikelen 44 en 46 van de programmawet (I) van 24 september 2002 (WAPZ)

Gelieve deze vragenlijst in te vullen met de gegevens van 2009, zoals die golden op 31 december 2009.

U kunt deze vragenlijst elektronisch of op papier overmaken. Indien nodig kunt u de antwoordvakken vergroten en/of bijlagen toevoegen. In dit laatste geval dient u duidelijk te vermelden bij welke vraag elke bijlage hoort.

Indien de vragenlijst werd ingevuld met onvolledige en/of voorlopige gegevens, dient u dit duidelijk te vermelden en de redenen daarvoor op te geven.

Gelieve ons uw antwoorden te bezorgen vóór 30 september 2010 op het volgende adres :

Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen
PVA-PP
Congresstraat 12-14
1000 Brussel
Of pva.pp@cbfa.be

Indien u vragen heeft, kan u terecht bij mevrouw S. Bollu (02/220.58.21) of de heer Chr. Défense (02/220.57.50).

Gegevens van de pensioeninstelling	
Naam	
Adres	
Toelatingsnummer	
Rechtsvorm	

I. Deelnemers aan het VAPZ

1.	Aangeslotenen bij het gewone en het sociale ¹ VAPZ samen	Aantal		
		M	V	T
1.1.	Actieve aangeslotenen ²			
1.1.1.	Jonger dan 25 jaar			
1.1.2.	Tussen 25 en 34 jaar			
1.1.3.	Tussen 35 en 44 jaar			
1.1.4.	Tussen 45 en 54 jaar			
1.1.5.	Tussen 55 en 64 jaar			
1.1.6.	Vanaf 65 jaar			
1.2.	Slapers ³			
1.3.	Rentegenieters ⁴			

2.	Aangeslotenen die een jaarlijkse premie/bijdrage storten van	WAPZ	RIZIV/ Pensioen ⁵
2.1.	Minder dan 100 ⁶ €		
2.2.	100 tot 500 €		
2.3.	500 tot 1000 €		
2.4.	1000 tot 1500 €		
2.5.	1500 tot 2000 €		
2.6.	2000 € tot 2500 €		
2.7.	2500 en meer		

¹ Met inbegrip van de overeenkomsten RIZIV Pensioen, maar met uitsluiting van de overeenkomsten RIZIV Gewaarborgd Inkomen.

² Aangeslotenen die in het voorbije jaar (2009) een VAPZ-bijdrage hebben betaald aan de pensioeninstelling.

³ Aangeslotenen die in het voorbije jaar geen premie of bijdrage hebben gestort en die hun reserves niet hebben overgedragen naar een andere pensioeninstelling.

⁴ Aangeslotenen die, eens zij de pensioenleeftijd hebben bereikt, VAPZ-prestaties ontvangen in de vorm van een rente, of rechthebbenden die een weduwe- of wezenrente genieten.

⁵ Met uitsluiting van de overeenkomsten RIZIV Gewaarborgd Inkomen.

⁶ Hoewel de minimale reglementaire bijdrage 100 € bedraagt, werd in het vorige verslag vastgesteld dat er toch VAPZ-overeenkomsten bestaan met bijdragen onder de 100 €.

3.	Gepensioneerden	Aantal	Totaal bedrag
3.1.	die hun pensioen hebben ontvangen in de vorm van een kapitaal		
3.2.	die een pensioen hebben ontvangen in de vorm van rente :		
3.2.1.	Totaal van de renten die in het voorbije jaar zijn uitbetaald		
3.2.2.	Nieuwe renten die in het voorbije jaar zijn uitbetaald		
3.3.	die de omzetting hebben gevraagd van kapitaal in rente ⁷		

4.	Aangeslotenen met een sociale VAPZ-overeenkomst	Aantal
1.1.	Actieve aangeslotenen met een sociale VAPZ-overeenkomst ⁸	
1.2.	Actieve aangeslotenen met een RIZIV-overeenkomst ⁹	
1.3.	Alle actieve aangeslotenen ¹⁰	

⁷ Artikel 50 van de WAPZ.

⁸ Overeenkomsten die geen RIZIV-overeenkomsten zijn.

⁹ Met uitzondering van de overeenkomsten RIZIV Gewaarborgd Inkomen.

¹⁰ Hier wordt niet de som van de punten 4.1 en 4.2 bedoeld maar alle actieve aangeslotenen met een sociale VAPZ- en / of RIZIV-overeenkomst, wat betekent dat aangeslotenen die zowel een sociale VAPZ-overeenkomst als een RIZIV-overeenkomst hebben afgesloten, slechts eenmaal geteld moeten worden.

II. Pensioenluik

Dit luik betreft de klassieke pensioenvoordelen en/of de voordelen bij overlijden, zowel voor de gewone als voor de sociale pensioenovereenkomsten.

1.	Aangeboden dekking¹¹	
1.1.	Pensioen	☐
1.2.	Overlijden	☐

2.	Totaal bedrag	Euro
2.1.	Technische voorzieningen	
2.2.	Bijdragen ¹²	

3.	Spreiding van de beleggingen¹³	%
3.1.	Obligaties	
3.2.	Aandelen	
3.3.	Rechten van deelneming in instellingen voor collectieve belegging	
3.4.	Andere geld- en kapitaalmarktinstrumenten	
3.5.	Afgeleide producten	
3.6.	Leningen	
3.7.	Onroerend goed	
3.8.	Vastgoedcertificaten	
3.9.	Zakelijke rechten op onroerende goederen	
3.10.	Reserves bij een verzekeringsmaatschappij (enkel voor instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening)	
3.11.	Deel van de herverzekeraars	
3.12.	Andere (te preciseren):.....	

¹¹ Aankruisen wat van toepassing is.

¹² Alleen invullen indien de pensioeninstelling een verzekeraar is.

¹³ Invullen indien de pensioeninstelling een verzekeraar is en indien de beleggingen met betrekking tot de WAPZ-producten anders zijn gespreid dan het geheel van de producten "leven".

4.	Wijzigingen in de beleggingsstrategie¹⁴
4.1.	Betrokken belegging(en):
4.2.	Geplande wijziging(en):
4.3.	Motivering van de wijziging(en):

5.	Globaal jaarlijks rendement van de beleggingen	%
5.1.	Bruto jaarlijks rendement	
5.2.	Netto jaarlijks rendement ¹⁵	

6.	Sociale, ethische en leefmilieuaspecten van de beleggingen	ja
6.1.	Aankruisen indien met deze aspecten rekening wordt gehouden	☐

7.	Berekeningswijze van de afkoopvergoeding¹⁶	
7.1.	Percentage van de reserves die het voorwerp uitmaken van de afkoop	
7.2.	Andere (gelieve te preciseren)	

8.	Overdracht van reserves	Naar uw instelling	Vanuit uw instelling
8.1.	Bedrag van de reserves die in het voorbije jaar zijn overgedragen	€	€
8.2.	Aantal personen die hun reserves hebben overgedragen		

¹⁴ Invullen indien u van plan bent wijzigingen aan te brengen in de spreiding van de beleggingen met betrekking tot de WAPZ.

¹⁵ Beleggingsrendement na aftrek van alle kosten (instap- en uitstapkosten, beheerkosten, roerende voorheffing, beurstaks,...).

¹⁶ Invullen indien de aangeboden pensioenovereenkomst voorziet in een afkoopvergoeding die berekend wordt als een percentage van de reserves of volgens een andere berekeningswijze. Het pensioen wordt niet beschouwd als een afkoop.

De vragen II.9., II.10. en II.11. moeten beantwoord worden voor elk type product dat beheerd wordt¹⁷. Wanneer de pensioeninstelling bijvoorbeeld een product beheert met een gewaarborgd rendement van 4,75% en een ander product met een gewaarborgd rendement van 3,75%, moeten de vragen II.9., II.10. en II.11. voor beide producten beantwoord worden.

9.	Gewaarborgde rendementsvoet¹⁸	%
9.1.	Tak 21 ¹⁹ / Resultaatsverbintenis ²⁰	
9.2.	Tak 23 ²¹ / Middelenverbintenis ²²	

10.	Winstdeelname	
10.1.	Toekenningscriteria	
10.2.	Gemiddeld percentage ²³	

11.	Kostenstructuur²⁴	% of bedrag²⁵	Inhoud transparantieverlag²⁶
11.1.	Inningskosten		
11.2.	Instapkosten		
11.3.	Inventaristoelag		
11.4.	Forfaitair bedrag		
11.5.	Andere		

¹⁷ Deze vragen gelden voor alle producten die beheerd worden door de pensioeninstelling en niet alleen voor de producten die op de markt worden aangeboden.

¹⁸ Invullen indien uw producten een gewaarborgde rendementsvoet genieten die verschilt van de krachtens artikel 47 van de WAPZ gewaarborgde rentevoet.

¹⁹ Voor verzekeringsondernemingen.

²⁰ Voor instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

²¹ Voor verzekeringsondernemingen.

²² Voor instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

²³ Gemiddeld percentage, per overeenkomst, van de in verhouding tot de reserve toegekende winstdeelname.

²⁴ Onder "kosten" worden de kosten verstaan die ten laste van de aangeslotenen worden gelegd.

²⁵ Naargelang het geval dient u hier het aangerekende % op te geven en daarbij te vermelden of het om een bijdrage of een voorziening gaat, of het bedrag van de kosten op te geven.

²⁶ De inhoud van het transparantieverlag toevoegen, die overeenstemt met de verschillende opslagen of kosten.

III. Solidariteitsluik

Dit gedeelte van de vragenlijst dient enkel te worden ingevuld indien u sociale pensioenovereenkomsten aanbiedt, ook indien u het solidariteitsluik niet zelf beheert.²⁷

1.	Gegevens van de beherende instelling²⁸	
	Naam	
	Adres	
	Toelatingsnummer	
	Rechtsvorm	

2.	Solidariteitsprestaties²⁹	
2.1.	Vast pakket prestaties	☐
2.2.	Prestaties naar keuze van de aangeslotene (à la carte)	☐

3.	Totaal bedrag	
3.1.	Technische voorzieningen solidariteitsfonds ³⁰	€
3.2.	Solidariteitsbijdragen	€
3.3.	Gemiddeld percentage van de bijdrage voor het pensioenluik, die gestort werd in het kader van het solidariteitsluik	%

²⁷ De vragenlijst dient echter niet te worden ingevuld indien u enkel een solidariteitsvoordeel beheert voor rekening van derden.

²⁸ Invullen indien de beherende instelling verschilt van de pensioeninstelling.

²⁹ Aankruisen wat van toepassing is voor de wijze waarop de solidariteitsprestaties worden aangeboden.

³⁰ Dient niet te worden ingevuld indien de solidariteitsprestatie gedekt is door een verzekeringsovereenkomst overeenkomstig artikel 3, § 3 van het koninklijk besluit van 15 december 2003 tot vaststelling van de regels inzake de financiering en het beheer van een solidariteitsstelsel verbonden aan een sociale pensioenovereenkomst.

4.	Prestaties³¹	Aantal aangeslotenen	Aantal begunstigden	Gemiddeld bedrag
4.1.	Financiering van de opbouw van het aanvullend pensioen tijdens de vergoedingsperiode:			
4.1.1.	In het kader van de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen wegens primaire arbeidsongeschiktheid			
4.1.2.	In het kader van de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen wegens invaliditeit			
4.1.3.	In het kader van de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen wegens moederschap			
4.1.4.	In het kader van de faillissementsverzekering			
4.2.	Vergoeding in de vorm van rente bij inkomstenverlies in geval van:			
4.2.1.	Tijdelijke of blijvende arbeidsongeschiktheid			
4.2.2.	Overlijden tijdens de beroepsloopbaan			
4.3.	Betaling van een forfaitaire vergoeding met het oog op het dekken van de kosten in geval van:			
4.3.1.	Ernstige ziekte			
4.3.2.	Verlies van autonomie van de gepensioneerde			
4.4.	Verhoging van lopende pensioen- of overlevingsrenten			

³¹ Vermeld het aantal aangeslotenen per prestatie, het aantal aangeslotenen die de prestatie hebben genoten in 2009 en het gemiddelde bedrag van de prestatie dat in 2009 werd toegekend per aangesloten begunstigde.

5.	Spreiding van de beleggingen met betrekking tot het solidariteitsluik³²	%
5.1.	Obligaties	
5.2.	Aandelen	
5.3.	Rechten van deelneming in instellingen voor collectieve belegging	
5.4.	Andere geld- en kapitaalmarktinstrumenten	
5.5.	Afgeleide producten	
5.6.	Leningen	
5.7.	Onroerend goed	
5.8.	Vastgoedcertificaten	
5.9.	Zakelijke rechten op onroerende goederen	
5.10.	Reserves bij een verzekeringsmaatschappij (enkel voor instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening)	
5.11.	Deel van de herverzekeraars	
5.12.	Andere (te preciseren):.....	

6.	Wijzigingen in de beleggingsstrategie³³
6.1.	Betrokken belegging(en):
6.2.	Geplande wijziging(en):
6.3.	Motivering van de wijziging(en):

³² Zie voetnoot 27

³³ Invullen indien u van plan bent wijzigingen aan te brengen in de spreiding van de beleggingen met betrekking tot de WAPZ.

7.	Globaal jaarlijks rendement van de beleggingen	%
7.1.	Bruto jaarlijks rendement	
7.2.	Netto jaarlijks rendement ³⁴	

8.	Sociale, ethische en leefmilieuaspecten van de beleggingen	ja
8.1.	Aankruisen indien met deze aspecten rekening wordt gehouden	☐

9.	Kostenstructuur	%
9.1.	Gedeelte van de solidariteitsbijdrage dat gebruikt wordt voor de kosten	
9.2.	Andere	

³⁴ Beleggingsrendement na aftrek van alle kosten (instap- en uitstapkosten, beheerkosten, roerende voorheffing, beurstaks,...).